COLECŢIA RÂSUL LUMII

EDUARDO MENDOZA

Misterul criptei vrăjite

HUMANITAS

EDUARDO MENDOZA

MISTERUL CRIPTEI VRĂJITE

Traducere din engleză de
HORIA BARDA

— 2006 —

CUPRINS

capitolul 1 6
capitolul 2 21
capitolul 3 32
capitolul 4 42
capitolul 5 52
capitolul 6 64
capitolul 7 73
capitolul 8 82
capitolul 9 94
capitolul 10 108
capitolul 11 119
capitolul 12 136
capitolul 13 143
capitolul 14 152
capitolul 15 160
capitolul 16 172
capitolul 17 179
capitolul 18 190
capitolul 19 198

EDUARDO MENDOZA s-a născut în 1943, la Barcelona. În copilărie se visa toreador, explorator sau căpitan de vas, dar va da uitării setea de aventura odată ce descoperă plăcerea de a citi. Fascinaţia cărţilor îl va urmări şi mai târziu, ca elev al şcolii catolice Hermanos Maristas şi ca student la Drept, iar la 23 de ani, ajuns la Londra cu o bursă în sociologie, petrece mare parte din timp citind şi scriind. La întoarcere, lucrează ca avocat şi asesor la Banca Condal. Aici se familiarizează cu limbajul juridic şi birocratic, parodiat apoi în romane. În 1973 părăseşte Spania, pe care o descrie ca fiind, în acei ani, „tristă, amară şi violentă" şi se mută la New York, ca traducător în cadrul ONU. Prima lui carte, publicată în primăvara anului 1975, *La verdad sobre el caso Savolta,* nu este privită cu ochi buni de cenzură. Câteva luni mai târziu moare Franco, ceea ce schimbă destinul acestui roman (Premiul Criticii, 1976), înţeles acum ca o anticipare a schimbării societăţii, dar şi a literaturii: este socotit iniţiatorul postmodernismului în Spania. Mendoza reconstruieşte, în manieră proprie, toate tipurile de roman şi de discurs, de la foileton până la science-fiction, combinând nivelul cult cu cel popular, realismul magic cu explicaţiile naturaliste şi grandilocventa exprimării cu platitudinea mesajului. Succesul celui de-al doilea roman, *El misterio de la cripta embrujada* (1979), îl determină să scrie alte două romane cu acelaşi protagonist: *El laberinlo de las aceilunas* (1982) şi *La aventura del tocador de senoras* (2001). Se întoarce în oraşul natal în 1983, unde continuă să traducă pentru diverse organizaţii internaţionale; în paralel, publică romane, piese de teatru, eseuri şi ţine cursuri de traducere şi interpretare la Universitatea Pompeu Fabra din Barcelona.

capitolul 1

o vizită neaşteptată

Eram pe punctul de a câştiga; reuşeam. Acea – fie-mi iertată modestia – tactică ticluită de mine, antrenamentul dur la care îi supusesem pe băieţi, înflăcărarea pe care le-o insuflasem prin ameninţări, reprezentau tot atâtea elemente în avantajul nostru. Totul mergea bine: eram pe punctul de a marca; adversarul se prăbuşea. Era o dimineaţă frumoasă de aprilie, cu soare şi am băgat de seamă, in treacăt, că duzii de pe marginea terenului erau acoperiţi cu un fel de maramă gălbuie şi aromitoare, semn de primăvară. Iar din acel moment totul a început să meargă rău: cerul s-a înnorat fără veste şi Carrascosa, ăla de la salonul 13, căruia îi cerusem o apărare fermă şi, prin urmare, statornică, s-a aruncat la pământ şi a început să urle că nu voia să-şi vadă mâinile pătate de sânge omenesc, lucru pe care nu i-l ceruse nimeni, şi că maică-sa, din ceruri, îi reproşa agresivitatea, la fel de condamnabilă, deşi închipuită. Din fericire, îmi dublasem postul de atacant cu cel de arbitru şi am reuşit, cu toate protestele iscate, să anulez golul pe care tocmai ni-l marcaseră. Însă ştiam că, odată stricate, lucrurile nu mai puteau fi drese şi că soarta noastră sportivă, ca să zic aşa, atârna de un fir de păr. Când am văzut că Tonito se încăpăţâna să dea cu capul în bara transversală a porţii adverse fără să-i pese de pasele lungi şi, de ce să neg, precise, pe care i le dădeam de la mijlocul terenului, am înţeles că nu mai era nimic de făcut, că nici în anul acela n-o să devenim campioni. De-aia nu m-a deranjat când doctorul Chulferga – dacă într-adevăr aşa îl chema, fiindcă nu i-am văzut niciodată numele scris şi sunt cam fudul de ureche – a început să-mi facă semne să ies de pe terenul de joc şi să vin până la el,

dincolo de tuşă, ca să-mi spună nu ştiu ce. Doctorul Chulferga era tânăr, scund şi pătrăţos la trup, şi purta o barbă la fel de groasă ca lentilele ochelarilor lui de culoarea caramelei. Abia venise de prin America de Sud şi deja nimeni nu-l putea suferi. L-am salutat cu o deferenţă reverenţioasă ca să-mi ascund tulburarea.

— Doctorul Sugrañes, a zis el, vrea să te vadă.

Iar eu, cât se poate de linguşitor, am răspuns: – O să fie o adevărată plăcere, şi m-am grăbit să adaug imediat, întrucât aserţiunea precedentă nu-i smulsese un zâmbet: Este foarte adevărat că exerciţiul fizic tonifică sistemul nostru slăbit.

Doctorul s-a mulţumit să-mi întoarcă spatele şi s-o ia din loc cu paşi mari, uitându-se din când în când în urmă să vadă dacă-l urmam. De când cu articolul, doctorul devenise neîncrezător. Chestia cu articolul era că el scrisese unul intitulat *Dedublarea personalităţii, delirul lubric fi retenţia de urină,* pe care, abuzând de zăpăceala lui de proaspăt sosit, i l-a publicat *Fuerza Nueva*[1] sub titlul „Schiţă a personalităţii monarhice", cu tot cu semnătura doctorului, ceea ce nu prea i-a căzut bine. În plină şedinţă de terapie începea să exclame cu amărăciune:

— În ţara asta de *raharţi* până şi nebunii sunt *faşişli.*

Aşa zicea, nu ca noi, care punem toate literele una după alta, la locul lor. Drept pentru care, după cum spuneam, i-am ascultat ordinele fără să crâcnesc, deşi aş fi vrut să-i cer voie să fac un duş şi să-mi schimb hainele, fiindcă transpirasem copios şi sunt predispus să eman un miros urât, mai ales atunci când mă aflu în spaţii închise. Însă n-am mai zis nimic.

Am străbătut aleea cu pietriş străjuită de tei, am urcat scările de marmură şi am intrat în holul clădirii sanatoriului (al sanatoriului propriu-zis) a cărui cupolă de sticlă prinsă într-o reţea de plumb împrăştia o lumină ca de ambră, ce părea că păstrează răcoarea curată a ultimelor zile ale iernii. In capătul holului, la dreapta statuii Sfântului Vicente de Paul, între soclu şi scara cu covor, cea pentru vizitatori, se afla sala de aşteptare care ducea la biroul doctorului Sugrañes, unde, ca de obicei, nu se găseau decât nişte reviste vechi ale

Automobil Clubului pline de praf şi, în capătul sălii de aşteptare, uşa biroului doctorului Sugrañes însuşi, o uşă dură de lemn, în care însoţitorul meu a ciocănit cu degetele. Pe un semafor mic încastrat în tocul uşii s-a aprins o luminiţă verde. Doctorul Chulferga a întredeschis uşa, şi-a băgat capul prin deschizătură şi a murmurat câteva cuvinte. Imediat şi-a retras capul, care şi-a reluat locul pe umerii săi, a deschis larg uşa grea şi mi-a făcut semn să intru în birou, lucru pe care l-am făcut cu destulă nelinişte, fiindcă nu se întâmpla prea des şi era bizar ca doctorul Sugrañes să mă cheme la el, în afara examenului trimestrial, până la care mai erau vreo cinci săptămâni. Şi poate că tulburarea de care eram cuprins a făcut să nu bag de seamă, deşi sunt un bun observator, că în birou se mai aflau alte două persoane în afară de doctorul Sugrañes.

— Permiteţi, domnule director? am spus cu o voce pe care am perceput-o cam tremurată, uşor ascuţită şi neclară.

— Intră, intră, nu te teme, a zis directorul Sugrañes, interpretând cu obişnuita lui siguranţă inflexiunile mele vocale. După cum vezi, ai vizitatori.

A trebuit să mă uit fix la o diplomă agăţată pe perete ca să-mi maschez clănţănitul dinţilor.

— N-ai de gând să le saluţi pe aceste persoane atât de respectabile? a spus doctorul Sugrañes pe un ton de ultimatum cordial.

Făcând un efort suprem, am încercat să-mi pun ideile în ordine: mai întâi trebuia să mă lămuresc cine erau vizitatorii, altfel ar fi fost imposibil să clarific motivele prezenţei lor acolo şi, prin urmare, să le fac faţă, lucru pentru care trebuia să le privesc feţele, fiindcă doar printr-o simplă deducţie n-aş fi reuşit niciodată să aflu despre cine era vorba: nu aveam prieteni şi nici nu primisem vreo vizită în toţi cei cinci ani de când eram în sanatoriu, rudele mele cele mai apropiate dezinteresându-se complet de mine – nu fără motiv. Aşa că m-am întors foarte încet, căutând să nu-mi fie remarcate mişcările, fapt care nu mi-a reuşit, de vreme ce doctorul Sugrañes şi celelalte două persoane aveau toţi cei şase ochi aţintiţi asupra mea. Şi am văzut ceea ce o să descriu îndată:

dinaintea mesei de lucru a doctorului Sugrañes, în cele două fotolii de piele, adică în fotoliile care fuseseră de piele până când Jaimito Bulion a făcut caca pe unul dintre ele şi din motive de simetrie a trebuit să fie retapiţate amândouă cu un scai moale, care putea să fie spălat la maşină, se aflau diferite persoane. O descriu pe una dintre acestea: în fotoliul apropiat de fereastră, apropiat, fireşte, în raport cu celălalt fotoliu, fiindcă între primul fotoliu, cel apropiat de fereastră, şi respectiva fereastră rămânea un mic spaţiu numai bun pentru o scrumieră cu picior, o scrumieră frumoasă din sticlă pe care o susţinea o coloană de bronz cam de un metru, şi spun că o susţinea fiindcă, după ce Rebolledo a încercat să sfărâme micuţa coloană în capul doctorului Sugrañes, ambele – micuţa coloană şi scrumiera – fuseseră retrase şi înlocuite cu nimic, acolo, spuneam, se afla o femeie de o vârstă incertă, deşi eu i-am dat vreo cincizeci de ani obosiţi rău, cu înfăţişare şi trăsături distinse, chiar dacă era îmbrăcată modest, care ţinea, ca pe o geantă, pe genunchii săi acoperiţi de o fustă plisată din tergal, o valijoară de medic lunguiaţă, veche şi cu o sfoară în loc de mâner. Femeia surâdea cu buzele strânse, însă privirea îi era scrutătoare, iar sprâncenele foarte dese erau încruntate, ceea ce făcea ca un rid perfect orizontal să-i brăzdeze fruntea, altfel la fel de destinsă ca restul tenului ei pe care nu distingeai nicio urmă de machiaj, dar în schimb avea o vagă urmă de mustăcioară. Din toate cele înşirate mai sus am dedus că aveam în faţă o măicuţă, deducţie care, venită din partea mea, nu era lipsită de merite, fiindcă atunci când m-au închis încă nu exista obiceiul, aşa cum se pare că a devenit ulterior, ca măicuţele să se lipsească de straiele lor monahale, oricum nu în afara mănăstirii, chiar dacă, s-o spun pe-a dreaptă, mi-a fost de mai mare ajutor să ajung la concluzia respectivă faptul că purta un mic crucifix prins la piept, un scapular atârnat de gât şi nişte mătănii prinse la brâu. Iar acum am s-o descriu pe cealaltă persoană sau, dacă vreţi, persoana aşezată în celălalt fotoliu, cel situat mai aproape de uşă cum intri, care era, cum spuneam, un bărbat între două vârste, mai aproape de cea a măicuţei şi chiar, mi-

am spus, de cea a doctorului Sugrañes, însă am respins bănuiala că potriveala asta ar fi putut să fie premeditată, iar trăsăturile sale cam din topor nu aveau altă caracteristică demnă de menţionat decât aceea că îmi erau foarte cunoscute, de vreme ce corespundeau sau, cu mai multă rigoare conceptuală, îi aparţineau comisarului Flores şi se cuvine spus că *erau* comisarul Flores, chiar dacă nu poate fi imaginat un comisar fără trăsăturile proprii sau, *mutatis mutandis,* nici o altă fiinţă umană de la Brigada de Cercetări Criminale constatând că rămăsese complet chel, în ciuda poţiunilor şi mucilagiilor pe care cu ani în urmă şi le tot aplicase, i-am spus:

— Domnule comisar Flores, pentru dumneavoastră anii nu trec deloc.

La care comisarul mi-a răspuns fără vorbe, agitându-şi mâna pe dinaintea feţei, cea la care m-am referit înainte, de parcă ar fi vrut să spună: „Ce mai faci, mă?”

Şi, ca o încununare, doctorul Sugrañes a apăsat pe un buton al interfonului, cel aflat pe masa lui, şi i-a spus vocii care a ieşit de acolo:

— Adu un Pepsi-Cola, Pepita.

Pentru mine, fără îndoială, drept pentru care nu mi-am putut reţine un zâmbet de satisfacţie pe care stânjeneala de care eram cuprins mi l-a schimonosit, probabil, într-un rictus. Şi, fără s-o mai lungesc, am să descriu acum discuţia care a avut loc acolo, în acel birou.

— Bănuiesc că-ţi aminteşti, a zis doctorul Sugrañes, întorcându-se către mine, de comisarul Flores, cel care te reţinea, te interoga şi uneori îţi mai şi trăgea câte una atunci când, hm, hm, dereglajul tău psihic te îndemna să comiţi acte antisociale – la care eu am răspuns afirmativ –, dar toate astea, fireşte, fără să nutrească, după cum bine ştii, vreo aversiune faţă de tine. Şi nu doar atât, dar şi el, şi chiar şi tu mi-aţi spus că uneori aţi lucrat la unison, cu alte cuvinte, că tu ai prestat dezinteresat anumite servicii pentru el, fapt care demonstrează, după părerea mea, ambivalenţa atitudinii tale de odinioară – iar am încuviinţat, fiindcă în perioadele mele

negre nu m-am dat în lături de la josnica misiune de a fi turnător al poliţiei în schimbul unei toleranţe efemere şi cu preţul, inevitabil, de a trezi ură confraţilor mei mult peste limitele legislaţiei în vigoare, chestie care mi-a adus mai multe supărări decât avantaje de-a lungul timpului.

Cumpătat şi sibilinic, aşa cum îi stă bine cuiva care a urcat treptele ierarhiei până a atins o poziţie proeminentă în sfera sa de activitate, doctorul Sugrañes a lăsat-o baltă cu subiectul ăsta şi s-a întors, cu vorba adică, spre comisarul Flores, care asculta cam absent cu o havană stinsă între buze şi cu pleoapele lăsate pe jumătate, ca şi cum ar fi meditat la virtuţile ei: ale havanei.

— Domnule comisar, a zis el, arătând spre mine, dar adresându-i-se comisarului, aveţi în faţă un om nou din care am eradicat orice urmă de meteahnă, reuşită pentru care noi, medicii, nu trebuie să ne împăunăm, pentru că, aşa cum bine ştiţi, în domeniul nostru profesional vindecarea depinde într-o mare măsură de voinţa pacientului, iar în cazul de faţă pot să afirm cu satisfacţie că pacientul – a arătat iar spre mine, de parcă ar mai fi fost şi alt pacient în birou – a contribuit cu un efort atât de notabil, încât pot să-i calific comportamentul, departe de a mai fi delictual, ca pe unul exemplar.

— Şi-atunci, a deschis şi măicuţa gura ca să vorbească, de ce, domnule doctor, dacă mi se îngăduie această întrebare pe care dumneavoastră, doct în materie, o s-o socotiţi futilă, de ce mai e închis acest, hm-hm, ins?

Avea o voce metalică, puţin răguşită. Am remarcat cum frazele îi ieşeau din gură ca nişte pompe pentru care cuvintele nu erau decât un înveliş exterior şi care, după ce sunetul se pierdea, dădeau la iveală, în volum eteric, sensul. In replică, doctorul Sugrañes a răspuns pe un ton explicativ:

— Vedeţi dumneavoastră, cazul are o anumită complexitate, fiind, iertată să-mi fie asocierea, la o răspântie între două direcţii. Acest, hm-hm, individ mi-a fost încredinţat de puterea juridică, iar aceasta a stipulat cu înţelepciune că poate să fie tratat mai bine între zidurile unei case de sănătate decât între cei ai unei instituţii penitenciare. Prin urmare,

privarea lui de libertate nu îmi aparţine mie, ci este, ca să zicem aşa, concertată. Pe de altă parte, este notoriu faptul că între magistratură şi colegiul medicilor, fie din motive ideologice, fie din raţiuni care ţin de cooperare, nu există o concordanţă de păreri: comentariul acesta sper că o să rămână între noi, a zâmbit el, ca un om care mai avusese de-a face cu astfel de lucruri. Dacă ar depinde de mine, de mult i-aş fi semnat biletul de ieşire. De asemenea, dacă nu ar fi fost închis într-un sanatoriu, subiectul s-ar fi bucurat cu ani în urmă de favoarea libertăţii provizorii. Totuşi, aşa cum stau lucrurile, ar fi suficient să propun o măsură pentru ca tribunalul competent să adopte una contrară. Şi viceversa, fireşte. Ce să-i facem?

Ceea ce spunea doctorul Sugrañes era adevărat: de mai multe ori cerusem eu însumi eliberarea şi mereu mă ciocnisem de probleme jurisdicţionale nerezolvabile. De un an şi jumătate tot completam la hârţoage şi şterpeleam timbre fiscale de la oficiul din localitate, ca să legalizez cereri care mi se-ntorceau cu o ştampilă roşie pe care scria: *respins;* fără altă explicaţie.

— Ei bine, a adăugat doctorul după o pauză, ei bine, împrejurarea fortuită care v-a adus în biroul meu, stimate domnule comisar, prea cinstită măicuţă, poate că ar fi în stare să rupă cercul vicios în care pare-se că suntem prinşi. Nu-i aşa?

Vizitatorii şi-au manifestat asentimentul, fiecare din fotoliul său.

— Cu alte cuvinte, a precizat doctorul, dacă eu aş certifica faptul că din punct de vedere medical starea, hm-hm, persoanei în cauză este favorabilă şi dumneavoastră, domnule comisar, aţi subscrie prin consecuţie la diagnosticul meu, iar dumneavoastră, măicuţă, aţi pune de asemenea, cu mult tact, o vorbă binevoitoare la palatul arhiepiscopal, ce-ar împiedica, oare, autorităţile juridice să…?

Bun.

Cred că a sosit momentul să risipesc eventualele îndoieli pe care prea bunul cititor ar fi putut să le aibă până acum despre mine: sunt, într-adevăr, sau mai bine zis am fost, însă nu

alternativ, ci chiar cumulativ, nebun, răufăcător, delincvent şi o persoană cu deficienţe de educaţie şi cultură, fiindcă de altă şcoală decât strada n-am avut parte, şi nici de alt profesor decât reaua tovărăşie a celor de care am fost în stare să mă înconjor, însă n-am fost şi nici nu sunt deloc un nătărău – cuvintele frumoase, rânduite în şiragul de preţ al unei sintaxe corecte, sunt în stare să mă fascineze preţ de câteva momente, să-mi deformeze perspectiva, să-mi tulbure viziunea despre realitate. Însă aceste efecte nu sunt de durată; instinctul meu de conservare este prea acut, pofta mea de viaţă prea neclintită, experienţa prea amară pe tărâmul ăsta. Mai devreme sau mai târziu, se face lumină în mintea mea şi înţeleg, aşa cum am înţeles şi în acel moment, că discuţia la care asistam fusese aranjată dinainte şi repetată fără alt obiectiv decât acela de a mă obişnui cu o idee. Care însă? Aceea că trebuia să rămân în sanatoriu pentru tot restul vieţii mele?

— … demonstreze, până la urmă, că, hm-hm, exemplarul pe care îl avem aici este, nu reformat şi nici reabilitat, întrucât aceste cuvinte implică o culpă – doctorul Sugrañes se întorcea din nou spre mine şi am regretat că reflecţiile mele interioare mă împiedicaseră să aud primele pasaje ale peroraţiei sale (şi, din cauza asta, le detest), psihiatrul vorbea acum prin gura lui –, ci, vă rog să mă înţelegeţi cum se cuvine, este împăcat cu sine însuşi şi cu societatea, armonizaţi într-un tot reciproc. M-aţi înţeles? Ah, uite! A venit şi Pepsi-Cola.

În condiţii normale aş fi sărit pe infirmieră şi aş fi încercat să dezmierd cu o mână perele bombate şi zemoase care se zbăteau sub imaculatul apret al halatului ei, iar cu cealaltă să înşfac sticla de Pepsi-Cola, să beau pe nerăsuflate şi poate chiar să erup într-un râgâit de saţietate. Dar în clipa aia n-am făcut nimic asemănător.

N-am făcut nimic asemănător pentru că mi-am dat seama că între acei patru pereţi, care configurau biroul doctorului Sugrañes, se cocea o treabă care mă privea şi era esenţial pentru bunul mers al afacerii să dau dovadă de cumpătare, aşa că am aşteptat ca infirmiera – de a cărei imagine întrevăzută

prin gaura cheii de la toaletă, pe când proceda la o dejecţie pe care mi-a fost dat să o spionez, încercam acum să scap – să umple paharul de carton cu lichidul maroniu şi acidulat şi să mi-l întindă de parcă mi-ar fi spus: *bea-mă,* şi am fost atât de prudent încât să-mi aşez buzele pe ambele părţi ale gurii paharului, iar nu amândouă înăuntrul recipientului, cum obişnuiesc să fac în astfel de cazuri, şi să beau cu înghiţituri, nu dându-l peste cap, fără zgomot ori înfiorare şi fără să-mi îndepărtez prea mult braţele de corp, tocmai ca să evit să se răspândească prin încăpere mirosul acru al subsuorilor mele. Am sorbit aşadar îndelung, controlându-mi perfect mişcările, chiar cu preţul de-a pierde ce se spunea acolo, după care şi în pofida delicioasei ameţeli produse de gustoasa băutură, am ciulit iar urechea şi iată ce-am auzit:

— Atunci, suntem cu toţii de acord?

— În ce mă priveşte, a zis comisarul Flores, nu văd niciun inconvenient major, atâta timp cât acest, hm-hm, specimen îşi dă acordul pentru propunere.

Lucru pe care l-am făcut necondiţionat, chiar dacă nu ştiam încă pentru ce îmi dădeam consimţământul, gata convins că un lucru hotărât de reprezentanţii celor mai mari puteri de pe pământ, adică justiţia, ştiinţa şi divinitatea, chit că nu trebuia să se dovedească neapărat favorabil mie, nu era nici susceptibil de vreo obiecţie.

— Aşadar, având în vedere că acest, hm-hm, personaj, a spus doctorul Sugrañes, e întru totul de acord cu cele expuse, vă las singuri ca să-l puneţi la curent cu antecedentele. Şi, cum presupun că nu doriţi să fiţi deranjaţi, am să vă arăt cum funcţionează ingeniosul semafor pe care mi l-am instalat la uşă, aşa cum cred că aţi observat. Într-adevăr, apăsând pe acest buton roşu, se aprinde luminiţa de aceeaşi culoare care luceşte afară, indicând prin asta că ocupantul acestei încăperi nu trebuie incomodat sub nicio formă. Lumina verde semnalează exact contrarul, iar cea ca de ambră, ca să folosim un termen specific codului rutier, deşi pentru mine este şi se numeşte galbenă, înseamnă că, deşi ocupantul preferă o izolare discretă, nu are nimic împotrivă să fie anunţat în

cazuri de o gravitate extremă, decizie care rămâne la aprecierea sa. Fiindcă îl folosiţi pentru prima oară, vă sugerez să vă mulţumiţi cu roşu şi verde, mai uşor de manevrat. Dacă aveţi nevoie de alte lămuriri, mi le puteţi cere mie sau infirmierei care stă încă aici degeaba cu o sticlă goală şi nereturnabilă în mână.

Şi cu aceste cuvinte, ridicându-se mai înainte pentru a parcurge distanţa de la locul său până la uşă, pe care a şi deschis-o, a ieşit însoţit de Pepita, infirmiera, cu care, bănuiesc eu, avea probabil o relaţie, deşi, la drept vorbind, nu-i surprinsesem niciodată *in fraganti,* chiar dacă petrecusem ceasuri în şir ca să le pândesc plecările şi venirile, ba şi trimisesem mai multe anonime soţiei doctorului fără alt scop decât să-i enervez pe vinovaţi şi să-i determin să facă o greşeală.

În situaţia în care mă aflam şi în loc să fac ce-ar fi făcut orice persoană normală în locul meu, adică să mă prind cum merge treaba ca să mă joc cu semaforul, m-am abţinut să propun o astfel de ispravă şi, ca dovadă a dibăciei mele, l-am lăsat pe comisarul Flores să-l manevreze cum crede de cuviinţă, ceea ce a şi făcut, după care s-a reaşezat şi mi-a zis:

— Nu ştiu dacă-ţi mai aduci aminte despre acel caz ciudat care s-a petrecut acum şase ani la colegiul măicuţelor lazariene din San Gervasio. Fă un efort mintal.

N-a fost nevoie să-l fac deloc, pentru că de la acel caz aveam o gaură ca amintire, cea pe care mi-o lăsase în gură caninul pe care chiar comisarul Flores mi-l făcuse să sară de la locul lui, convins că, lipsit fiind de un canin, aveam să-i dau o informaţie pe care, din nefericire, nu o deţineam, de vreme ce, dacă aş fi deţinut-o, aş mai fi avut şi acum un canin de care am fost nevoit să mă lipsesc de atunci, nepermiţându-mi un dentist, astfel că, şi întrucât pur şi simplu cunoştinţele mele despre toată tărăşenia fuseseră firave, l-am rugat să facă bine să mă pună la curent cu amănuntele cazului, eu promiţându-i în schimb deplina mea cooperare. Şi-am spus toate astea cu buzele bine strânse, ca nu cumva vederea orificiului lăsat de caninul lipsă să-l incite să facă iarăşi acelaşi lucru, la care

comisarul i-a cerut voie călugăriţei încă prezente acolo, în ciuda tăcerii sale, să-şi aprindă havana ca s-o fumeze, ceea ce, după ce-a primit aprobarea, a şi făcut, în timp ce se tolănea mai bine în fotoliu, scotea spirale de fum pe gură şi pe nas şi povestea ceea ce în esenţă constituie capitolul al doilea.

capitolul 2

ce a povestit comisarul

— Colegiul măicuţelor lazariene, aşa cum fără îndoială habar n-ai, a început comisarul, în timp ce contempla cum preţul havanei se preschimba în fum, se află pe o străduţă mai retrasă şi în pantă, la fel ca acelea care şerpuiesc prin cartierul aristocratic San Gervasio, azi mai puţin în vogă, şi se mândreşte că îşi recrutează şcolarii din rândul celor mai bune familii din Barcelona; în scop lucrativ. Vă rog să mă corectaţi dacă greşesc, măicuţă. Fireşte, colegiul este exclusiv feminin şi funcţionează în regim de internat. Pentru a întregi tabloul, o să adaug că toate elevele poartă o uniformă gri special croită pentru a le masca rotunjimile incipiente. O aureolă de onorabilitate impenetrabilă domneşte în jurul instituţiei. Te-ai prins?

Am spus că da, deşi nu-mi era clar pe deplin, fiindcă doream să aud partea scabroasă a istorisirii, despre care mi-am închipuit că trebuia să urmeze şi care, mai bine s-o spun cinstit, n-a venit.

— Astfel că, a continuat comisarul Flores, în dimineaţa de 7 aprilie a acestui an, adică a lui 1971, persoana însărcinată să controleze dacă toate elevele se treziseră, spălaseră, pieptănaseră, îmbrăcaseră şi grăbiseră să asiste la sfânta slujbă, şi-a dat seama că una dintre ele lipsea din rând. Le-a întrebat pe colege despre absentă şi n-au putut să-i ofere nicio explicaţie. S-a dus în dormitor şi a găsit patul gol. A căutat pe la baie şi în alte locuri. Şi-a continuat cercetările prin cele mai ascunse cotloane ale internatului. Degeaba. Una dintre eleve dispăruse fără urmă. Din efectele personale nu lipsea decât ceea ce avea pe ea, respectiv cămaşa de noapte. Pe noptieră s-au descoperit ceasul de mână al dispărutei, nişte cercei cu

perle de cultură şi banii de buzunar de care dispunea ca să-şi cumpere fleacuri de la economatul amplasat în clădire, pe care chiar călugăriţele îl administrează. Supărată, persoana în chestiune i-a adus la cunoştinţă faptele stareţei, iar aceasta, la rândul ei, a răspândit vestea în comunitatea religioasă. S-a trecut la o nouă căutare, fără rezultate mai bune. Pe la zece dimineaţa au fost informaţi părinţii dispărutei şi, după o scurtă consfătuire, cazul a fost dat pe mâna poliţiei, personificată în cea pe care o vezi aici, aceeaşi care ţi-a rupt caninul. Cu iuţeala care caracteriza forţele de ordine în era prepostfranchistă, m-am prezentat la colegiu, i-am interogat pe toţi cei care am crezut de cuviinţă, m-am întors la comisariat, am cerut să-mi fie aduşi câţiva informatori de încredere, printre care ai avut şansa să te afli şi tu, delator mizerabil, de la care am smuls cu abilitate toate datele posibile. Dar, pe la asfinţit, aveam să ajung la concluzia că treaba asta nu avea nicio explicaţie posibilă. Oare cum putuse o fată să se trezească la miezul nopţii şi să deschidă uşa dormitorului fără să trezească nicio colegă? Cum reuşise să treacă de uşile închise care despărţeau dormitorul de grădină şi care sunt, dacă am calculat bine, patru sau cinci, după cum se trece sau nu pe la toaletele de la etajul întâi? Cum reuşise să traverseze grădina pe întuneric, fără să lase urme pe pământ, nici să strivească florile şi, încă mai ciudat, fără să atragă atenţia celor doi dulăi pe care călugăriţele îi dezleagă în fiecare noapte după încheierea rugăciunilor? Cum reuşise să treacă peste împrejmuirea de patru metri înălţime, cu vârfuri aşa de ascuţite, sau zidurile de aceeaşi înălţime pline de cioburi şi acoperite, în partea superioară, cu o reţea de sârmă ghimpată?

— Cum? am întrebat, cuprins de curiozitate.

— Mister, a răspuns comisarul, scuturând scrumul ţigării de foi pe covor, întrucât, aşa cum am precizat anterior, scrumiera şi piciorul ei de bronz fuseseră scoase din birou mai demult, iar doctorul Sugrañes nu fuma. Dar treaba nu s-a terminat aici, altfel n-aş face o introducere aşa de lungă. Cercetările mele abia începeau şi păreau să fi luat o direcţie proastă, când

am primit un telefon de la maica stareţă, care, fireşte, nu e cea pe care o vezi aici – mi-a arătat-o cu degetul pe călugăriţă, care tot nu scotea niciun cuvânt –, ci o alta mai bătrână şi, de ce să n-o spunem, cu tot respectul, cam proastă, care m-a rugat să vin din nou la colegiu, fiindcă trebuia să vorbească degrabă cu mine. Mi se pare că n-am precizat, asta se întâmpla în dimineaţa zilei următoare celei în care dispăruse fata. E clar? Bine. Cum ziceam, am sărit în maşina de patrulare şi, pornind sirena şi scoţând pumnul ameninţător pe geam, am reuşit să parcurg traseul între Via Layetana şi San Gervasio în mai puţin de jumătate de oră, în ciuda faptului că pe Diagonal{2} circulaţia era un infern. Când am ajuns în biroul stareţei, am dat de o pereche, soţ şi soţie, cu aspect îngrijit şi prosper, care la cererea mea s-au identificat ca tatăl şi mama dispărutei, ordonându-mi imediat, în virtutea facultăţilor conferite de statutul lor, ca imediat să uit de caz, ordin pe care şi stareţa mi l-a confirmat în termeni cât se poate de energici, deşi nimeni nu-i ceruse părerea. Avansând ipoteza că răpitorii fetei le ceruseră părinţilor, Dumnezeu ştie prin ce mijloace de intimidare, să reacţioneze astfel şi conştient că, din motive prea puţin clare, acea reacţie era complet nerecomandabilă, le-am cerut respectivilor să renunţe la ea. „Dumneavoastră”, m-a ameninţat tatăl fetei cu o emfază care nu putea să fie pusă decât pe seama unei înrudiri îndepărtate cu Excelenţa Sa, „ocupaţi-vă de treburile care vă privesc, fiindcă de ale mele mă voi ocupa singur”. „Procedând aşa”, am avertizat eu cu tărie în timp ce mă retrăgeam spre ieşire, „n-o s-o recuperaţi niciodată pe copilă”. „Copila”, a tranşat scurt discuţia tatăl, „a şi fost recuperată. Vă puteţi întoarce la pronosticurile dumneavoastră”. Şi chiar asta am făcut.

— Aş putea să pun o întrebare? domnule comisar, am spus.

— Depinde, a răspuns comisarul cu o strâmbătură.

— Câţi ani avea biata copilă în momentul când a dispărut?

Comisarul Flores s-a uitat la călugăriţă, iar aceasta i-a făcut un semn de aprobare din sprâncene. Comisarul şi-a dres glasul înainte de a spune:

— Paisprezece ani.

— Mulţumesc, domnule comisar. Fiţi bun şi continuaţi.

— Prefer, de dragul clarităţii expunerii, a zis comisarul, ca de aici reverenda măicuţă să fie cea care să preia cuvântul.

Ceea ce ea a şi făcut cu atâta grabă, încât m-am gândit că ardea de nerăbdare să vorbească de mai demult.

— Potrivit rapoartelor primite, a zis ea, fiindcă n-am cunoştinţă directă despre faptele care ne preocupă, fiindcă atunci când ele s-au produs eu conduceam o pensiune pentru surorile prea bătrâne sau prea tinere în provincia Albacete, hotărârea de a pune capăt cercetărilor abia începute, de a le avorta, aş spune eu, dacă termenul n-ar avea atâtea conotaţii polemice, a venit din partea părinţilor celei dispărute şi s-a ciocnit, Ia început, de opoziţia stareţei de atunci, o femeie de mare talent şi caracter, în treacăt fie spus, pe care o îngrijora nu doar soarta fetei, ci şi reputaţia colegiului în ansamblu. Protestele ei n-au ajutat însă la nimic în faţa hotărârii de care au dat dovadă părinţii, care au invocat argumentul autorităţii supreme pe care o aveau asupra fiicei lor şi cota contribuţiilor pe care le aduceau anual colegiului cu prilejul Crăciunului Săracilor, Săptămânii Straielor şi Zilei întemeietorului, care, de altfel, o să fie săptămâna viitoare. Aşadar, cu neliniştea ascunsă-n suflet, stareţa a cedat în faţa solicitării formulate şi a cerut comunităţii şi celorlalte fete să fie păstrată cea mai deplină tăcere în privinţa celor petrecute.

— Iertaţi-mi amestecul, măicuţă, am zis, dar e ceva despre care aş dori o lămurire: fata a reapărut cu adevărat ori ba?

Călugăriţa era gata să răspundă, când nişte bătăi de pendulă au făcut-o să-şi dea seama cât e ora.

— A bătut de douăsprezece, a zis ea. Vă deranjează dacă mă reculeg puţin ca să spun rugăciunea?

I-am spus că nici vorbă.

— Fiţi amabil şi stingeţi trabucul, i-a spus călugăriţa comisarului.

S-a concentrat şi a murmurat nişte rugi care, odată încheiate, au făcut-o să spună:

— Puteţi să vă reaprindeţi trabucul. Ce m-aţi întrebat?

— Dacă fata a reapărut.

— A, da. *Efestiv,* a zis călugăriţa, a cărei pronunţie îi trăda uneori originea umilă, în dimineaţa celei de-a doua zile – şi nu fără ca în noaptea anterioară comunitatea să fi implorat un miracol al fecioarei del Carmen, ale cărei scapularii binecuvântate le port, fireşte, în geantă, dacă cineva vrea să le cumpere –, elevele au constatat cu mare surprindere că fata dispărută ocupa din nou patul alocat ei, se trezea împreună cu celelalte şi mergea, alături de ele, la zilnica lor *toillete,* iar odată îmbrăcată, se alătura rândului format în faţa capelei, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic anormal. Din respect faţă de instrucţiunile primite, colegele au păstrat o tăcere absolută, însă nu la fel a procedat şi persoana însărcinată să verifice dacă toate elevele s-au trezit, spălat, pieptănat, îmbrăcat şi grăbit să asiste la sfântul sacrificiu al slujbei, sau – dacă preferaţi – supraveghetoarea, căci aşa este numită cea care se ocupă de cele enumerate mai înainte, şi care, apucând-o de mână, dacă nu cumva de ureche, pe reapărută, a dat fuga la biroul stareţei, eminentă persoană, căreia la fel nu i-a venit să-şi creadă ochilor şi urechilor. Fireşte că maica stareţă a vrut să afle din gura respectivei ce se întâmplase, însă aceasta n-a ştiut ce să răspundă la întrebările ei. Nu ştia despre ce-i vorba. Experienţa dobândită în relaţia cu fetele şi o remarcabilă cunoaştere generală a firii umane i-au permis stareţei să-şi dea seama că fata nu minţea şi că se afla în faţa unui caz de amnezie parţială. Stareţei nu i-a rămas altceva de făcut decât să-i sune pe părinţii reapărutei şi să-i pună la curent cu cele petrecute. Aceştia au venit imediat la colegiu, unde au avut cu fata lor o discuţie lungă, animată şi tainică, la capătul căreia şi-au exprimat voinţa anterior menţionată ca să fie închis cazul, fără să dea însă nicio explicaţie privind motivele acelei decizii. Stareţa a acceptat, dar a arătat, la rândul ei, că, în lumina celor petrecute, se vedea nevoită să-i roage pe părinţii fetei să-şi asume răspunderea pentru ea, deoarece nu o mai putea primi la colegiu, sugerând numele unui liceu laic unde obişnuim să le trimitem pe elevele noastre mai neînzestrate sau incorigibil de rebele. Şi astfel s-a terminat cazul fetei

dispărute.

Călugăriţa a tăcut şi în biroul doctorului Sugrañes s-a aşternut liniştea. M-am întrebat dacă asta era tot Nu părea logic ca acele două persoane, apăsate de respectivele lor răspunderi, să-şi irosească timpul şi saliva doar ca să-mi relateze o astfel de poveste. Am vrut să le îndemn să continue să-mi vorbească, dar n-am reuşit decât să le arunc o înfricoşătoare privire zbanghie. Călugăriţa şi-a reţinut cu greu un ţipăt, iar comisarul şi-a aruncat chiştocul trabucului pe fereastră, cu o parabolă impecabilă. S-a mai scurs un minut jenant, Ia capătul căruia trabucul zburător a reintrat pe fereastră, lansat, fără îndoială, de către unul dintre pacienţii sanatoriului, care probabil că a crezut că era vorba de un test a cărui rezolvare satisfăcătoare i-ar putea aduce libertatea.

Odată încheiat incidentul cu trabucul şi după ce comisarul şi călugăriţa au schimbat priviri pline de înţeles, primul dintre cei doi a murmurat ceva aşa de încet, că n-am reuşit să-nţeleg. L-am implorat să repete cuvintele şi, dacă asta a făcut, ele au fost următoarele:

— Că s-a întâmplat iarăşi.

— Că ce s-a întâmplat iarăşi? am întrebat.

— Că a dispărut altă fată.

— Alta sau aceeaşi?

— Alta, imbecilule, a zis comisarul. N-ai auzit că pe prima au dat-o afară?

— Şi când s-a întâmplat asta?

— Ieri noapte.

— În ce împrejurări?

— Aceleaşi, doar că personajele erau diferite: fata dispărută, colegele ei, supraveghetoarea – dacă aşa i se spune – şi maica stareţă, despre care reiterez părerea mea defavorabilă.

— Şi părinţii fetei?

— Şi părinţii fetei, desigur.

— Nu chiar aşa de sigur. Putea să fie vorba despre o soră mai mică a primeia.

Comisarul a resimţit lovitura dată orgoliului său.

— Ar fi putut, dar nu-i, s-a mulţumit el să zică, însă chiar şi aşa, trebuie să spunem că treaba, fiindcă s-ar putea să avem de-a face cu două episoade ale aceleiaşi, sau treburile, dacă sunt două, au început să lase un damf cam puturos. Se mai cuvine spus că atât eu, cât şi măicuţa aici de faţă suntem dornici ca treaba sau treburile de care s-a făcut vorbire să se descâlcească iute, cu bine şi fără scandaluri care ar putea în vreun fel vătăma conducerile instituţiilor reprezentate de noi. De aceea, avem nevoie de o persoană cunoscătoare a mediilor mai puţin plăcute ale societăţii noastre, al cărei nume să se poată păta fără ca asta să afecteze pe cineva, în stere să acţioneze în locul nostru şi de care, la momentul potrivit, să ne putem debarasa fără jenă. N-o să te surprindă să afli că tu eşti această persoană. Mai înainte ţi-am insinuat care ar putea să fie avantajele unei munci discrete şi eficiente, şi te las pe tine să-ţi imaginezi consecinţele unei erori accidentale sau deliberate. Nici de departe n-o să te apropii de colegiu, nici de rudele dispărutei, al cărei nume, pentru mai mare siguranţă, n-o să ţi-l spunem; orice informaţie pe care o obţii o să mi-o comunici fără întârziere mie şi numai mie; n-o să ai alte iniţiative decât cele pe care ţi le sugerez sau ordon eu, după cum o să am chef, iar cu burzuluielile mele şi cu felul obişnuit în care mi le domolesc o să plăteşti pentru orice abatere de la procedura pomenită. E suficient. De clar?

Ca şi cum prin această sinistră admonestare, la care nu era de aşteptat niciun răspuns din partea mea, păream să fi pus punct final discuţiei noastre, comisarul a apăsat din nou pe butonul semaforului şi n-a întârziat să-şi facă apariţia doctorul Sugrañes care, mi se pare mie, profitase de timpul liber ca să-şi facă de cap cu infirmiera.

— Am terminat, domnule doctor, a anunţat comisarul. Luăm cu noi această, hm-hm, perlă, iar la momentul potrivit o să vă anunţăm rezultatul acestui interesant experiment psihopatie. Mulţumesc pentru amabilitate şi să auzim de bine. Eşti surd, mă?

Trebuie spus că asta mi-era adresată mie, nu doctorului Sugrañes.

— Nu vezi că plecăm?

Şi au pornit, fără să-mi dea măcar timp să-mi iau cele câteva obiecte personale – dar asta nu era mare brânză – şi nici, mai rău, să mă lase să fac un duş, astfel că pestilenţa damfului meu a impregnat iute interiorul maşinii de patrulare care, printre claxoane, sirene şi zdruncinături, ne-a adus în mai puţin de o oră până în centrul oraşului şi, până la urmă, la sfârşitul acestui capitol.

capitolul 3

o reîntâlnire, o întâlnire şi o călătorie

Tocmai când eram mai extaziat, contemplând clocotul unei Barcelone din care fusesem absent cinci ani, am fost dat jos cu un şut bine ţintit în faţa fântânii Canaletas, din ale cărei ape pline de clor m-am grăbit să beau încântat. Trebuie să fac aici o paranteză intimistă ca să spun că prima mea senzaţie după ce m-am pomenit liber şi stăpân pe acţiunile mele a fost una de bucurie. După această paranteză am să adaug că n-au întârziat să mă asalteze tot felul de temeri, fiindcă nu aveam prieteni, bani, nici unde să stau şi nici altă îmbrăcăminte decât cea de pe mine, o ţoală de spital teribil de murdară şi ponosită, dar în schimb o misiune de îndeplinit pe care o şi presimţeam semănată de pericole şi trudă.

Ca primă măsură, am decis că trebuia să mănânc ceva, fiindcă trecuse de mult de amiază şi nu pusesem nimic în gură de la micul dejun. Am căutat prin coşurile de gunoi şi pubelele din împrejurimi şi n-a trecut mult până să dau de o jumătate de sandviş cu cârnat – sau sandvici, aşa cum am dedus dintr-un afiş că s-ar numi mai modem – pe care cine ştie ce trecător sătul îl aruncase şi pe care l-am înghiţit cu lăcomie, chiar dacă era cam acru la gust şi fleşcăit în consistenţă. Cu puterile refăcute, am coborât agale pe Ramblas{3}, admirând, pe măsură ce înaintam, comerţul pitoresc de mărunţişuri care înflorea chiar pe caldarâm, în aşteptarea serii care se şi anunţa pe cer prin lipsa luminii. Erau ticsite voioasele baruri de curve din Cartierul Chinezesc atunci când am ajuns la destinaţie: o bombă intitulată *Leashes American Bar,* cunoscut mai bine ca El Leches, situat pe un colţ şi în subsolul străzii Robador, unde speram să stabilesc primul meu contact şi cel mai demn de încredere, cum s-a şi

dovedit, căci imediat ce silueta mea s-a profilat în pragul uşii, iar ochii mi s-au obişnuit cu întunericul, am ginit la o masă pielea puţin verzuie şi pletele blonde ale unei femei care, fiind cu spatele, nu şi-a dat seama de prezenţa mea, ci a continuat să-şi scobească urechile cu un fel de scobitoare plată dintre cele pe care obişnuiesc să le molfăie controlorii de autobuz şi alţi funcţionari, până când m-am ivit în faţa ochilor ei, ceea ce-a făcut-o să caşte cât o lăsa pielea genele pe care le avea lipite de pleoape, deschizând totodată o gură cât o şură, fapt care mi-a îngăduit să-i zăresc cariile nenumărate.

— Bună, Cándida, i-am spus eu, întrucât aşa o chema pe sora mea, deoarece nimeni alta nu era acea femeie căreia mă adresasem, nu te-am văzut de mult.

Şi, spunând asta, m-am silit să schiţez un zâmbet dureros, pentru că vederea prăpădului pe care anii şi viaţa îl semănaseră pe faţa ei mă făcea să scap lacrimi de milă. Cineva, Dumnezeu ştie de ce, îi spusese surorii mele pe când era adolescentă că seamănă cu Juanita Reina. Ea, sărmana, crezuse şi chiar acum, după treizeci de ani, încă trăia pradă acestei iluzii. Dar nu era adevărat. Juanita Reina, dacă memoria nu mă-nşeală, era o femeie tare drăguţă, cu trăsături clasice, calităţi pe care sora mea, o spun fără patimă, nu le-avea. Dimpotrivă, avea fruntea convexă şi teşită, ochii tare mici, cu tendinţă de strabism când era neliniştită, nasul cârn, porcin, gura strâmbă, şuie, dinţii neregulaţi, proeminenţi şi gălbui. De trupul ei nici nu trebuie să mai pomenesc: i-au rămas pe viaţă sechele de pe urma naşterii care a adus-o pe lume, precipitat şi mizer, în cămăruţa din spatele prăvăliei unde maică-mea încerca cu disperare s-o avorteze aşa că trupul i-a ieşit trapezoidal, disproporţionat faţă de picioarele scurte şi crăcănate, care îi dădeau aerul unei pitice crescute, aşa cum bine a caracterizat-o, cu insensibilitatea lui de artist, fotograful care a refuzat să-i facă o poză în ziua primei comuniuni, sub pretextul că şi-ar discredita lentila.

— Eşti mai tânără şi mai drăguţă ca oricând.

— Mă cac în oasele tale, a sunat salutul ei. Ai fugit de la balamuc!

— Te-nşeli, Cándida, mi-au dat drumul. Pot să m-aşez?

— Nu.

— Mi-au dat drumul chiar în după-amiaza asta, şi mi-am zis: care-i primul lucru pe care vrei să-l faci, ce-ţi doreşte mai tare inimioara ta?

— Îi promisesem o candelă Sfintei Roşa dacă te ţineau închis pe viaţă, a suspinat ea. Ai mâncat? Dacă nu, poţi să ceri un sandvici la tejghea şi să le spui să-l treacă în contul meu. Dar n-o să-ţi dau niciun sfanţ, să fie clar.

În ciuda aparentei nepăsări, soră-mea mă iubea pe bune. Întotdeauna, bănuiesc, am fost pentru ea fiul pe care şi-l dorea şi pe care nu-l putuse avea, căci fie din malformaţia congenitală, fie de pe urma acrelilor vieţii, potenţialul ei matern era blocat de mai multe cavităţi interne care făceau ca uterul, ficatul şi colonul să comunice direct, transformând funcţiile sale organice într-un haloimăs imprevizibil şi de nestăpânit.

— Nici eu nu ţi-aş fi cerut asta, Cándida.

— Arăţi îngrozitor, a zis ea.

— Păi n-am apucat să fac duş după meciul de fotbal.

— Nu mă refer doar la miros.

A făcut o pauză pe care am interpretat-o ca fiind consacrată meditaţiei despre trecerea inexorabilă a anilor, între ai căror colţi piere confuza noastră tinereţe.

— Dar înainte să te duci să cânţi la altă masă, lămureşte-mă şi pe mine: dacă nu vrei bani, la ce-ai mai venit?

— Mai întâi ca să văd cum o mai duci. Şi constatând că ai o înfăţişare cum nu se poate mai bună, să-ţi cer o favoare mititică, care nici măcar nu poate fi numită aşa.

— Adio, a zis ea, fluturând o mână grăsuţă, pătată de nicotină şi de urmele bijuteriilor.

— O mică informaţie care pe tine nu te costă nimic, iar mie îmi poate face mult bine. Nimic altceva decât o informaţie, un fleac, o bârfă nevinovată…

— Te-ai încurcat iar cu comisarul Flores, nu?

— Nu, măi. Ce te face să crezi asta? Simplă curiozitate, ştii tu. Pe fata aia… aia de la colegiul din San Gervasio, cum o

cheamă? A apărut în presă… Aia care a dispărut acum câteva zile, ştii de cine vorbesc?

— Nu ştiu nimic. Şi chiar dacă aş ştii, nu ţi-aş spune nimic. E o treabă urâtă. Flores e amestecat?

— Până aici, am zis, punându-mi palma pe chica mea hirsută din care nu lipseau, vai, destule şuviţe cărunte.

— Atunci e mai nasol decât am auzit. Ce ai tu din chestia asta?

— Libertatea.

— Întoarce-te la balamuc: acoperiş, pat şi trei mese pe zi. Ce mai vrei?

Tencuiala de machiaj nu reuşise să ascundă că pe faţa ei apăruse neliniştea.

— Lasă-mă să-ncerc.

— Nu-mi pasă ce se-ntâmplă cu tine, dar nu vreau belele. Şi nu-mi spune că de data asta n-o să fie aşa, pentru că de când te-ai născut n-ai făcut altceva decât să dai bătăi de cap. Iar acum nu mai am chef de ele. Cară-te odată. Aştept un client.

— Cu mutrişoara asta a ta sigur ai destui, am zis, ştiind că soră-mea era tare sensibilă la linguşeli, poate pentru că viaţa n-o alintase prea mult.

Pe la nouă ani, de urâtă ce era şi la vârsta când deziluziile de felul acesta te-afectează, n-au lăsat-o să cânte *Mana de las Mercedes,* memorată în şase luni de eforturi istovitoare, cu prilejul campaniei de binefacere de la Radio Naţional, în ciuda anonimatului inerent al acestui mediu de comunicare şi a faptului că adusese o donaţie rezonabilă, pe care o strânsese, nu fără osteneală, oferindu-şi contra cost bucile de pahiderm unor veterani pe jumătate orbi de la azilul San Rafael, care, în penumbra asfinţitului, o luau drept un recrut binevoitor şi necăjit de la cazărmile învecinate din Pedralbes. Am insistat:

— Nu-mi dai nici măcar o pistă, îngeraş?

Mă prinsesem că n-avea să-mi dea nicio pistă, nici altceva, dar voiam să câştig timp, fiindcă dacă într-adevăr aştepta un client, poate că graba de a scăpa de mine o va face să vorbească. Aşa că am făcut pe nebunul, alternând rugămintea cu ameninţarea. Soră-mea s-a enervat şi până la urmă mi-a

aruncat pe pantaloni paharul de Cacaolat cu gheaţă pe care-l ţinea drept băutură spirtoasă, de unde am dedus că-i venise clientul şi m-am întors să văd despre cine era vorba.

Era vorba, lucru rar în clientela soră-mii, de un tip tânăr, bine făcut, cu o siluetă între zvelt şi îndesat, ca un toreador bine garnisit, ca să zic aşa. Faţa lui gingaşă suferea de o ambiguitate sugestivă, de parcă era un vlăstar al lui Kubala şi Bella Dorita, ca să citez nişte nume. Înfăţişarea suplă şi îmbrăcămintea nepotrivită cu clima de pe la noi lăsau să se vadă că era marinar. Părul cânepiu şi ochii deschişi arătau că era străin, probabil suedez. De obicei, soră-mea îşi recruta clienţii dintre oamenii mării, fiindcă ăştia, veniţi de pe tărâmuri îndepărtate, o luau pe sărmana Cándida drept exotică, iar nu drept ce era în realitate: o nucă de cocos.

Între timp, soră-mea se ridicase şi acum îl îmbrăţişa mieros pe marinar, făcându-se că nu bagă de seamă ghionţii pe care el îi administra ca s-o ţină la distanţă. M-am hotărât să profit de ocazia pe care soarta mi-o oferea şi am bătut în umărul stâncos al nou-venitului, adoptând stilul monden pe care-l simulam de obicei în astfel de situaţii.

— *Me,* am zis, recurgând la engleza mea cam ruginită de nefolosire, Cándida: *sisters.* Cándida, *me sister, bigfart. No, no bigfart: bigfuck. Strong. Not expensive.* Eiii?

— Ciocu' mic, măi Richard Burton, a răspuns grosolan marinarul.

Vorbea bine spaniola, nenorocitul, chiar cu un uşor sictir aragonez în accent, foarte lăudabil, fiind vorba despre un suedez.

Soră-mea mi-a făcut gesturi pe care le-am tradus prin: cară-te sau îţi jupoi faţa cu unghiile. N-aveam ce face. M-am despărţit de fericita pereche în mod politicos şi am ieşit în stradă. Începutul nu era dătător de speranţă, dar ce început este altfel? Am izbutit să nu mă las pradă disperării şi să caut un loc unde să-mi petrec noaptea. Ştiam câteva pensiuni ieftine, dar niciuna chiar aşa de ieftină încât s-o pot plăti fără bani, aşa că am ales să revin în Piaţa Catalunia şi să-mi încerc norocul în metrou. Cerul era acoperit şi-n depărtare se auzeau

tunete.

Staţia era plină, fiindcă era ora de încheiere a spectacolelor şi n-am avut probleme să mă strecor pe peron. În primul tren care a plecat, m-am instalat pe un loc de la clasa întâi şi am încercat să dorm. La staţia Provenza s-au urcat nişte şmecheraşi tineri şi cam băuţi, care au început să se distreze pe socoteala mea. Am făcut pe prostul şi i-am lăsat să mă înghiontească. Când au coborât la Tres Torres, le manglisem un ceas de mână, două pixuri şi un portofel. Portofelul n-avea decât un buletin de identitate, un carnet de conducere, fotografia unei fete şi câteva cărţi de credit. Am aruncat portofelul cu tot ce avea într-un punct al liniei de unde mi s-a părut că nu putea fi recuperat: ca să-i fie învăţătură de minte proprietarului. Ceasul şi pixurile le-am păstrat cu mare bucurie, deoarece cu ele îmi puteam plăti pensiunea, puteam să dorm într-un pat adevărat şi să am parte în fine de un duş pe cinste.

Între timp, metroul ajunsese la capăt de linie. Mi-am dat seama că nu mă aflam prea departe de colegiul măicuţelor lazariene din San Gervasio şi m-am gândit că ar fi o idee bună să-mi vâr puţin nasul prin împrejurimi, în ciuda îndemnurilor contrare pe care mi le dăduse comisarul Flores. Când am ajuns pe stradă, începuse să picure. Într-un coş era un ziar *Vanguardia* pe care l-am folosit în loc de umbrelă.

Deşi mă laud că ştiu bine Barcelona, m-am rătăcit de vreo două ori înainte să dau de colegiu: cinci ani de îndepărtare îmi atrofiaseră simţul de orientare. Am ajuns ciuciulete lângă gard şi am constatat că descrierea comisarului fusese riguroasă. Atât gardul respectiv, cât şi zidurile erau, după câte se părea, inexpugnabile, chiar dacă panta străzii făcea ca înălţimea zidului să fie ceva mai mică în partea din spate a reşedinţei. Ba chiar s-a întâmplat ceva mai rău: scurtele şi tăcutele mele târcoale n-au trecut nebăgate în seamă de dulăii pomeniţi de comisar, care, în număr de doi, şi-au strecurat boturile groaznice printre gratiile gardului şi au scos nişte mârâituri, poate şi nişte insulte alături de fanfaronade în limbajul ăsta animal pe care ştiinţa se străduieşte în van să-l

descifreze. Clădirea care se afla în mijlocul grădinii era mare şi, în măsura în care ploaia torenţială şi întunericul nopţii îmi îngăduiau judecăţi arhitectonice corecte, cam urâtă. Ferestrele erau înguste, mai puţin nişte geamuri mai largi, care am presupus că dădeau în capelă, deşi n-am putut să-mi dau seama de la distanţă dacă ferestrele erau atât de strâmte încât nu ar fi permis trecerea unui trup mai debil, ca acela al unei pubere sau chiar al meu. Două coşuri ar fi putut înlesni accesul unei persoane mititele, de nu s-ar fi aflat pe panta unui acoperiş impracticabil. Casele din împrejurimi erau tot nişte fortificaţii senioriale înconjurate, la rândul lor, de grădini şi copaci. Mi-am notat în minte toate acestea şi am socotit că sosise momentul să mă retrag pentru odihnă.

capitolul 4

inventarul suedezului

Deşi se făcuse destul de târziu, cafenelele de pe Ramblas erau pline de lume. Dar nu şi trotuarele, din cauza ploii care nu contenea să cadă în rafale. M-a liniştit constatarea că în cinci ani oraşul nu se schimbase prea mult

Pensiunea spre care m-am îndreptat era situată convenabil la capătul străzii Tapias şi îşi făcea reclamă astfel: HOTEL CUPIDON, tot confortul, bideu în fiecare cameră. Recepţionerul sforăia liniştit şi s-a trezit furios. Un mitocan gata oricând să te ia la înjurături. După multă târguială, a acceptat trocul – ceasul şi pixurile contra unei camere cu fereastră pentru trei nopţi. La protestele mele, s-a apucat să-mi explice că instabilitatea politică oprise avalanşa turistică şi micşorase investiţiile private de capital. I-am replicat că dacă aceşti factori afectaseră industria hotelieră, loviseră de asemenea în industria de ceasornicărie şi de pixuri – sau cum s-or numi –, la care bădăranul mi-a răspuns că lui nu-i păsa de chestia asta, că trei nopţi era ultima lui ofertă şi n-aveam decât s-o accept sau să renunţ. Schimbul era abuziv, dar n-am avut încotro şi am bătut palma. Camera de care am avut parte era o cocină şi puţea a urină. Cearşafurile erau aşa de murdare, că a trebuit să trag de ele ca să le dezlipesc. Sub pernă am găsit un ciorap găurit. Baia comună părea o piscină, veceul şi chiuveta erau înfundate, iar în cea din urmă băltea o substanţă vâscoasă şi irizată, care se dovedea foarte pe placul muştelor. Nici vorbă să faci duş, aşa că m-am întors în cameră. Prin pereţi se auzea cum erau trase flegme, înjurături şi, mai rar, pârţuri. Iar atunci mi-am zis că dacă vreodată o să ajung bogat, n-o să mă dedau la cine ştie ce lux, în afară de acela de a frecventa doar spaţii de cazare care să aibă măcar o stea. În

timp ce striveam gândacii care mişunau prin pat, mi-am reamintit de încăperea de la balamuc, atât de igienică, şi recunosc că nostalgia m-a năpădit. Dar nu există un bine mai mare, se spune, decât libertatea şi nu era cazul să o dispreţuiesc tocmai acum, când mă bucuram de ea. Consolându-mă cu asta, m-am băgat în pat şi am încercat să dorm, repetându-mi în gând ora la care voiam să mă trezesc, fiindcă ştiu că subconştientul nostru, în afară de faptul că ne denaturează copilăria, ne tergiversează stările afective, ne reaminteşte ce-am dori să uităm, ne dezvăluie condiţia abjectă, ne distruge, pe scurt, viaţa, iar atunci când are chef, ca o compensaţie, serveşte ca deşteptător.

Aproape că adormisem, când au răsunat nişte bătăi în uşă. Care avea, din fericire, un zăvor, iar eu avusesem grijă să-l închid înainte de-a mă culca, aşa că vizitatorul, oricine ar fi fost şi oricare i-ar fi fost intenţiile, se văzuse silit să recurgă la politeţea de-a ciocăni înainte de a intra. Am întrebat cine era, bănuind că ar putea să fie vreun poponar care dorea să-mi facă o propunere, eventual pecuniară, şi mi-a răspuns o voce nu tocmai necunoscută, care zicea:

— Lasă-mă să intru. Sunt iubitul strâmbei de soră-ta.

Am întredeschis uşa şi am constatat că cel care ciocănise era într-adevăr vlăjganul suedez pe care-l cunoscusem în urmă cu câteva ore în compania soră-mii, însă acum fălcile lui puternice nu mai erau împodobite de barba roşcată de mai devreme, probabil una falsă – iar mie, deşi am afirmat că sunt un bun observator, amănuntele astea îmi scapă uneori neobservate –, şi hainele îi erau cam şifonate.

— Cu ce pot să vă fiu de folos? am întrebat.

— Vreau să intru, m-a asigurat suedezul cu un glas tremurat.

Am ezitat puţin, dar până la urmă i-am dat drumul înăuntru, de vreme ce aveam de-a face cu un client al soră-mii, autointitulat iubit pe deasupra, iar eu n-aveam niciun interes să mă cert cu ea. Mi-am închipuit că voia să discutăm cine ştie ce chestie de familie şi, cum eram bărbat, mă considera interlocutorul potrivit pentru asta. Fineţea

suedezului, cam anacronică, precum şi ceva din înfăţişarea lui îmi spuneau că aveam de-a face cu un om de bine, iar stima nu mi s-a redus ca urmare a faptului că a scos un pistol din taşcă şi l-a îndreptat spre mine, în timp ce se aşeza pe pat. Însă pe mine armele mă sperie – altfel nu mi s-ar fi încheiat aşa de iute cariera infracţională – şi i-am adus lucrul ăsta la cunoştinţă.

— Constat, domnule, am zis rar, folosindu-mă de gesturi elocvente şi încercând să pronunţ cât mai bine, pentru ca bariera lingvistică să nu reprezinte un obstacol în calea înţelegerii noastre reciproce, că există ceva care vă fiice să nu aveţi încredere în mine. Poate neîncrederea naturală pe care figura mea o inspiră, poate vreun zvon dintre acelea care sunt răspândite de răuvoitori. Cu toate astea, pe onoarea mea, pe cea a surorii mele, *sister,* ca şi pe cea a sfintei noastre mame, Dumnezeu s-o odihnească, pot să vă asigur că nu aveţi niciun motiv să vă temeţi de mine. Sunt perspicace şi, chiar dacă nu am plăcerea să vă cunosc decât superficial, nu am putut să nu constat că sunteţi un om cu principii, instruit, integru şi de obârşie bună, pe care probabil că o răsturnare de soartă l-a aruncat pradă unei vieţi mai furtunoase în căutarea unor orizonturi mai largi, ba chiar a uitării.

Purtarea mea deschisă nu părea să facă nicio breşă în intransigenţa lui. Continua să stea pe pat cu ochii aţintiţi la mine şi cu figura inexpresivă, fără îndoială cu gândurile cufundate în cine ştie ce amintiri dureroase, plăsmuiri de nedescris, melancolii.

— Poate că v-a încolţit şi bănuiala, am continuat pentru a-i îndepărta din minte o eventuală aversiune care m-ar fi costat capul, că între *me sister* şi mine ar exista ceva mai mult decât o simplă relaţie de rudenie. Din păcate, nu am asupra mea documente doveditoare, nici de vreun alt fel, care să dovedească asta. Rudenia, vreau să spun, care ne-ar pune automat la adăpost de orice supoziţie răuvoitoare. Nu pot să aduc ca probă a consangvinităţii noastre nici înfăţişarea mea fizică, întrucât ea este atât de frumoasă, *beauliful,* iar eu, sărmanul de mine, un excrement; dar aşa se întâmplă

adeseori, natura se arată nedreaptă cu darurile sale şi nu ar fi nimic mai injust pe lume ca eu să plătesc pentru că am fost mai puţin favorizat de soartă. Nu vi se pare?

Nu prea i se părea, fiindcă a rămas imperturbabil. În loc de orice fel de comentariu, îşi scosese vestonul, care probabil că-l încălzea din cale-afară, şi rămăsese în bluză, scoţând la iveală alcătuirea herculeeană a toracelui şi braţelor sale, dintre ai căror muşchi umflaţi nu m-ar fi surprins să văd că apare ca prin minune Fecioara din Montserrat Am presupus că făcea exerciţii fizice, urma un curs de dezvoltare corporală prin corespondenţă şi îşi cumpăra extensoare şi gantere de făcut gimnastică în dormitor, aşa că m-am hotărât să explorez pe îndelete această faţetă a personalităţii lui, pe care am pus-o pe seama nesiguranţei sufleteşti, a fricii de femei şi eventual a incertitudinii virile.

— Nici că se poate ceva mai lipsit de nobleţe, stimate prietene, decât să vă căşuneze pe mine, care nu practic niciun sport, nu ţin regim şi nu mănânc grepfrut fiindcă nu-mi place, iar, pe deasupra, fumez, tocmai dumneavoastră, un Tarzan al mărilor, un Maciste scandinav, un demn urmaş al celebrului Charles Atlas, pe care tinereţea v-a împiedicat probabil să-l cunoaşteţi, însă care prin genuflexiunile sale spectaculoase trezit-a atâtea invidii şi născut-a atâtea speranţe zadarnice în mintea fandosiţilor de odinioară, ciurucurile de acum.

În timp ce-i adresam acele cuvinte liniştitoare, începusem să-mi arunc privirea prin odaie în căutarea unui obiect contondent cu care să-i dau în cap, dacă argumentele mele nu izbuteau să-i risipească ostilitatea evidentă, şi iată că, privind sub patul pe care şedea necioplitul meu viitor cumnat, să văd dacă nu se afla pe-acolo vreo oală de noapte ca s-o folosesc în chip de măciucă, dar care, firește, nu exista în acel hotel de vise rele, mi-am dat seama că între picioarele lui creştea o băltoacă închisă la culoare, pe care am atribuit-o imediat unei nefericite incontinenţe.

— Ba chiar s-ar putea, am continuat, văzând că în timp ce vorbeam nu părea deloc dispus să treacă la acţiune, ca dumneavoastră, găsindu-ne împreună, să fi tras concluzia

greşită că eu sunt peştele acelei, dacă îmi îngăduiţi să îi spun astfel, iubite Cándida, *Iove,* am mai spus, strecurând câte un strop de engleză în tirada mea pentru a-i uşura asimilarea, care părea cam retardată, însă trebuie să mă credeţi pe cuvânt, singurul bun al celor deposedaţi, că nu-i deloc adevărat, *mistake,* că întotdeauna Cándida s-a lipsit de această instituţie reprobabilă, mergând liber toată viaţa, fără altă cârjă, ca să zicem aşa, decât cea a doctorului Sugrañes – o improvizaţie de moment, căci soră-mea nu pusese niciodată piciorul într-un dispensar de sila cozii de lingură pe care medicii se sileau s-o vâre în gura tuturor ca să poată contempla nu ştiu ce iar cu dibăcia ei a scăpat de atâtea neplăceri pentru ea şi pentru clienţii ei. Şi mai daţi-mi voie să adaug că de-a lungul carierei Candidei, *me sister,* scurtă doar din cauza extremei sale tinereţi, nu a avut niciodată simptome de gonoree, blenoragie, boală galică ori varietatea cunoscută sub numele de răul francez, *french bad,* iar dacă din întâmplare aţi cochetat cu ideea de a legitima în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor o unire pe care o intuiesc de pe-acum împlinită în inimile voastre, vă pot asigura că aţi ales cum se cuvine şi că puteţi conta nu doar pe încuviinţarea mea, ci chiar pe frăţeasca mea binecuvântare.

Şi, schiţând cel mai bun zâmbet de care eram capabil, m-am apropiat de el cu braţele deschise, în atitudinea papală, iar fiindcă suedezul nu părea să se opună unei astfel de efuziuni, imediat ce m-am apropiat destul de mult, i-am tras un şut tare în părţile ruşinoase, fapt care, în ciuda priceperii mele în materie, n-a părut să-l afecteze câtuşi de puţin. Stătea tot cu ochii căscaţi, chiar dacă nu spre mine, ci în gol, iar de pe buze i se scurgeau nişte bale verzui. Din aceste detalii şi din faptul că nu respira, am dedus că era mort Un examen mai amănunţit mi-a îngăduit să constat că băltoaca ce i se lărgea între picioare era sânge şi că acest fluid vital îi îmbiba şi turul pantalonilor reiaţi.

„Ce ghinion” – am reflectat în sinea mea – „părea o partidă bună pentru Cándida.”

Dar nu era momentul ca mintea mea să aibă preocupări

legate de familie, ci de felul cum puteam să scap de cadavru discret şi expeditiv. Am respins planul de a-l arunca pe fereastră, fiindcă ar fi fost limpede pentru cine l-ar fi găsit de unde căzuse. Să-l scot din hotel pe uşă era o idee absurdă. Astfel că am optat pentru soluţia cea mai simplă: să mă descotorosesc de cadavru lăsându-l acolo unde se afla şi să pun între noi o distanţă cât mai mare. Cu un dram de noroc, când aveau să descopere hoitul îşi puteau închipui că eram eu, nu suedezul cel care zăcea în pat La urma urmei, mi-am zis, recepţionerul e mitocan. Am început să-i golesc buzunarele şi iată inventarul celor scoase:

Buzunarul interior stâng al hainei: nimic. Buzunarul interior drept al hainei: nimic. Buzunarul exterior stâng al hainei: nimic. Buzunarul exterior drept al hainei: nimic.

Buzunarul stâng al pantalonului: o cutie de chibrituri cu reclama unui restaurant galiţian, o bancnotă de o mie de pesetas, jumătate de bilet de cinematograf decolorat

Buzunarul drept al pantalonului: o punguţă de plastic transparent care conţinea: a) trei pliculeţe cu un praf alb, alcaloid, anestezic şi narcotic, numit popular cocaină; b) trei bucăţele de sugativă impregnate cu acid lisergic; c) trei tablete de amfetamină.

Pantofi: nimic.

Ciorapi: nimic.

Chiloţi: nimic.

Gură: nimic.

Orificii nazale, auditive şi rectal: nimic.

În timp ce cotrobăiam, nu încetam să-mi pun întrebări pe care mi le-aş fi pus mai devreme, dacă împrejurările mi-ar fi permis să mă concentrez asupra aspectului speculativ al situaţiei. Cine era de fapt acel individ? N-avea niciun fel de acte, agendă, carnet telefonic sau ceva care să ajute cumva la identificarea lui. De ce venise la mine în cameră? După cum îl văzusem înainte, un ipotetic interes pentru soră-mea nu părea un motiv plauzibil. Cum de-a ştiut unde să mă găsească? Găsisem destul de târziu un loc unde să înnoptez; nu prea aveau de unde să-l ştie sora mea şi clientul ei. De ce mă

ameninţase cu pistolul? De ce avea droguri în pantaloni? De ce îşi răsese barba? Doar soră-mea putea să răspundă la aceste întrebări, aşa că trebuia să am urgent un schimb de impresii cu ea, deşi asta ar fi însemnat s-o implic într-o afacere a cărei evoluţie, dacă o judecam după cum începuse, nu se arăta prea plăcută. M-am gândit iarăşi la posibilitatea de a reveni la balamuc şi de a renunţa la înţelegerea stabilită cu comisarul Flores. Dar renunţarea mea n-ar fi fost oare interpretată ca o complicitate la moartea suedezului, ca să nu spunem ca o înfăptuire a ei? Eram oare capabil să rezolv nu doar cazul fetelor dispărute, ci, pe deasupra, şi uciderea unui necunoscut care avusese capriciul să-şi dea duhul tocmai în patul meu?

Indiferent cum stăteau lucrurile, n-aveam timp de pierdut cu elucubraţiile. Precis că mitocanul îl văzuse intrând pe suedez şi se putea gândi că împărţeam camera, dormind amândoi sub un acoperiş la preţul unuia singur, chestie care l-ar instiga să cerceteze şi să constate tristul sfârşit al presupusului client clandestin. Aşa că, lăsând pe altădată elementul teoretic, am trecut în buzunarele mele conţinutul celor ale cadavrului, fără să uit pistolul, am deschis fereastra, încercând să nu fac zgomot, şi-am calculat distanţa care mă despărţea de curticica interioară spre care dădea. Nu era chiar aşa de mare ca să nu mă descurc fără prea mult risc. L-am lungit în pat pe suedez, cu două scatoalce zdravene i-am închis ochii de culoarea mării, cărora moartea le dăduse o aureolă de inocenţă mirată, l-am învelit până la bărbie cu cearşaful, am stins lumina, am ieşit pe fereastră şi, sprijinindu-mă cum puteam de pervaz, am închis geamurile pe dinafară. Am dat apoi drumul mâinilor şi m-am aruncat în hăul negru, constatând, atunci când era prea târziu, că distanţa dintre fereastră şi pământ era mult mai mare decât calculasem la prima vedere şi că mă aştepta ruperea mai multor oase indispensabile, dacă nu cumva zdrobirea scăfârliei şi sfârşitul aventurilor mele.

capitolul 5

două fugi consecutive

În cădere, pe când efectuam volte involuntare în aer – care mi-au adus aminte de cele pe care le făcea odinioară nefericitul prinţ Cantacuzin –,cum altceva n-aveam de făcut, m-am gândit c-o să mă fac zob la terminarea zborului. Dar n-a fost aşa, altfel n-aţi mai fi savurat aceste pagini delicioase, pentru că am aterizat pe o grămadă vâscoasă şi densă de lături, care, judecând după mirosul şi consistenţa lor, păreau să fie formate în părţi egale din resturi de peşte, legume, fructe, ouă, maţe şi alte rămăşiţe, toate într-o stare avansată de descompunere, drept care am ieşit la suprafaţă acoperit din cap până-n picioare de un tegument lipicios şi fetid, însă teafăr şi mulţumit.

Cu un pic de efort, am străbătut cloaca şi am ajuns la o ulucă destul de joasă, pe care m-am căţărat uşor. Călare pe ea, am mai aruncat o ultimă privire spre fereastra a ceea ce fusese camera mea şi am constatat fără surprindere că era luminată, deşi ţineam prea bine minte că o stinsesem. Două siluete se profilau în cadrul ferestrei. N-am stat să le studiez: am sărit jos de pe ulucă şi m-am strecurat pe furiş printre saci şi cutii. Altă împrejmuire ori poate tot aia mi s-a pus în cale. Săritul gardurilor e o artă pe care o tot practic din copilărie, aşa că am trecut de obstacol cu uşurinţă şi m-am trezit pe o străduţă la capătul căreia se deschidea o stradă care ducea până la Ramblas. Înainte de-a ajunge pe cea mai tipică arteră barceloneză, am aruncat pistolul intr-o gură de canal şi nu mică mi-a fost fericirea văzând cum gaura cea neagră înghiţea funestul artefact care nu demult fusese aţintit asupra mea. Iar ca bafta să-mi fie deplină, se oprise şi ploaia.

Paşii m-au purtat, fiindcă aşa am vrut, către barul El

Leches, unde mă întâlnisem mai devreme cu soră-mea şi cu nefericitul suedez. Iar în faţa numitului bar, m-am aşezat la pândă, aşteptând să iasă soră-mea, ascuns într-un gang şi străduindu-mă să nu calc în noianul de vome răspândite peste tot de cei ale căror foaie eşuaseră pe când străbăteau noaptea. Eram sigur că se afla acolo, pentru că obişnuia să-şi facă veacul în bar până-n zori, căutând clienţi întârziaţi care, în meschinăria lor, erau siguri că se alegeau cu vreun chilipir, şi chiar se-alegeau cu unele similare ultimelor reduceri de preţuri.

Abia apăruse un firicel de lumină la orizont când a ieşit din bar soră-mea; am ajuns imediat lângă ea şi mi-a aruncat o privire cât se poate de dispreţuitoare. Am întrebat-o unde se ducea şi mi-a răspuns că acasă. M-am oferit s-o însoţesc.

— Simpla ta prezenţă, i-am zis, e o incitare la desfrâu. Îmi închipui că bărbaţii fac tot felul de nebunii pentru tine, dar asta nu înseamnă că, în calitatea mea de frate, sunt dispus să le îngădui.

— Ţi-am mai zis să-ţi iei gândul de la bani.

I-am repetat că nu eram pus pe milogeală sau cerşit şi-am pălăvrăgit în continuare pe teme mondene dintr-un număr al revistei *Hola!* citite cu doi ani în urmă, lucru de care n-a părut să-şi dea seama, fiindcă, deşi plină de splendoare, viaţa celebrităţilor era la fel de monotonă ca şi a noastră, chiar dacă mai fastuoasă, iar la un moment dat, ca din întâmplare, i-am aruncat abil următoarea întrebare:

— Şi ce se mai aude cu băiatul ăla simpatic pe care am avut plăcerea să-l cunosc nu demult şi care, dacă e să mă iau după ce văd, era aşa de căzut în limbă după tine?

Cándida a proiectat o flegmă pe programul prins de zid al liceului.

— S-a dus la fel cum a venit, a zis cu un ton de zeflemea care nu izbutea să-i ascundă ciuda. Vreo două zile mi-a dat târcoale şi n-am înţeles prea bine ce voia. Oricum, nu era genul meu. Eu îi prefer pe… cum să le zic… pe bolnavi. Mi-am închipuit că era imul dintre perverşii ăia care cred că, dacă cineva trece prin momente grele, pune botul la orice josnicie

de dragul banilor, ceea ce, fie vorba-ntre noi, cam aşa e. În fine, nu s-a ales nimic. De ce-ntrebi?

— Pur şi simplu. Mi s-a părut că eraţi un cuplu potrivit: atât de tineri, de proaspeţi, de plini de viaţă… Am crezut întotdeauna că o să te-aduni la casa ta, Cándida. Nu-i de tine viaţa asta; ţi se potriveşte o viaţă de familie, copii, un soţ isteţ, o vilişoară în cartierul Floresta…

Am descris în continuare cu minuţiozitate amănuntele unei existenţe tihnite, de care Cándida nu va avea parte niciodată. Cuvintele mele au înveselit-o, iar ea mi-a aruncat într-un târziu:

— Ai luat micul dejun?

— Mi se pare că nu, am spus plin de tact.

— Hai acasă, o mai fi rămas ceva de aseară.

Am intrat pe una dintre străzile alea tipice din centrul vechi al Barcelonei, atât de pline de savoare, cărora doar un acoperământ le lipseşte ca să fie cloacă, şi ne-am oprit în faţa unei clădiri înnegrite şi delabrate din al cărei portal a ieşit o şopârlă care morfolea un gândac, în timp ce se zbătea între fălcile unui şobolan care alerga urmărit de o pisică. Am urcat scările luminându-ne cu chibrituri pe care le stingea imediat un curent de aer rece şi umed, care trecea prin sticla spartă a lucarnei. Când am ajuns la uşa ei, soră-mea, care gâfâia de la astm, a descuiat cu un şperaclu şi-a murmurat:

— Ce ciudat! Pot să jur că la plecare am încuiat de două ori. Ori poate că încep să îmbătrânesc.

— Nu vorbii prostii, Cándida: eşti ca un bobocel, am spus mecanic, fiindcă amănuntul cu încuietoarea mă îngrijorase de-a binelea, şi pe bună dreptate, de vreme ce nici n-apucase bine Cándida să apese pe întrerupător, iar lumina să inunde singura cămăruţă strâmtă din care era formată locuinţa, veceul aflându-se pe palier şi fiind uneori folosit ca salonaş, că ne-am trezit faţă în faţă cu suedezul, chiar suedezul pe care eu îl lăsasem să-şi doarmă somnul de veci în patul meu şi care acum se afla acolo, privindu-ne cu ochii lui albaştri larg deschişi din fotoliul pe care stătea în mijlocul încăperii, cu acea rigiditate a rudei de la ţară venite-n vizită. Cándida şi-a

înăbuşit un ţipăt.

— Nu te speria, Cándida, am zis eu, închizând uşa în spatele nostru, că nu-ţi face nimic.

— Ce caută tipul ăsta aici? a îngânat soră-mea şoptit, de parcă s-ar fi temut că suedezul putea să ne-audă. De ce-i aşa de serios şi de tăcut?

— La a doua întrebare pot să răspund fără ezitare. Cât despre prima, ignoranţa mea este absolută, tot ce pot să te-asigur e că n-a venit pe picioarele lui. Ştia unde stai?

— Nu, de unde să ştie?!

— Poate că i-ai spus.

— Niciodată, clienţilor. Nu cumva e…? a arătat ea neliniştită spre suedez.

— Indispus, într-adevăr. Să plecăm până nu-i prea târziu.

Dar deja era. Nici nu fuseseră bine pronunţate aceste profetice cuvinte, că s-au auzit nişte lovituri zdravene în uşă şi o voce bărbătească a tunat:

— Poliţia! Deschideţi sau spargem uşa!

O frază care demonstrează că forţele noastre de ordine folosesc incorect conjuncţiile, de vreme ce, în timp ce rosteau cele de mai sus, se şi apucaseră poliţiştii, trei la număr, un inspector în civil şi doi agenţi în uniformă, să dărâme amărâta de uşă, să năvălească fluturând bastoane şi pistoale şi să exclame aproape la unison:

— Nu mişcatus! Esteţi arestuiţi!

Termeni lipsiţi de echivoc, în faţa cărora am optat pentru supunere, ridicând mâinile până când degetele au rămas prinse în pânzele de păianjen care atârnau de grinzi ca un baldachin. Văzând atitudinea noastră supusă, cei doi agenţi au început să percheziţioneze domiciliul modest al sărmanei mele surori, făcând praf vesela cu bastoanele, dezmembrând mobilierul cu lovituri de picior şi urinând pe aşternutul culcuşului ei prăpădit, în timp ce inspectorul, cu un zâmbet care-i scotea la vedere câteva măsele de aur, punţi, coroane, plombe şi o doză considerabilă de tartru, ne cerea să ne identificăm prin următoarea formulă:

— Indentificaţi-vă-ţi, mă, porcilor!

Ascultătoare, sărmana soră-mea i-a întins cartea de identitate, de pe care, spre nefericirea ei, răsese cu o lamă Gillette data naşterii, iar inspectorul i-a aruncat o privire sardonică prin care dădea de înţeles că asta nu ţine.

Intre timp, agenţii descoperiseră cadavrul, îi constataseră starea şi, percheziţionându-l cum se cuvine, au izbucnit în strigăte satisfăcute de genul:

— Ura, dom' inspector, i-am prinsără asupra faptului!

La care inspectorul n-a răspuns, fiindcă tot insista să mă identific, lucru imposibil, fiindcă n-aveam asupra mea niciun act, însă aveam o pungă de plastic plină cu stupefiante. M-am hotărât să joc totul pe o singură carte şi să recurg la un tertip pe cât de vechi, pe atât de eficient.

— Prietene, am spus rar, dar destul de tare şi clar ca să mă poată auzi toată lumea, te bagi unde nu-ţi fierbe oala.

— Cum adică? a zis inspectorul surprins.

— Apropie-te, puişor, i-am răspuns, coborându-mi încet braţele, pe de o parte ca să mai recuperez un dram de prestigiu, iar pe de alta ca să mai domolesc damful de la subsuori, răspândit prin ridicarea lor şi care mi-ar fi putut ştirbi prestigiul. Ştii dumneata cu cine stai de vorbă?

— Cu un rahat cu ochi.

— Un raţionament dibaci, dar greşit. Inspectore, stai de vorbă cu don Ceferino Sugrañes, consilier la Primărie şi proprietar de bănci, imobile, agenţii de asigurări, societăţi financiare, construcţii, notariate, servicii de evidenţă şi tribunale, asta ca să citez doar o parte din activităţile mele marginale. Cu perspicacitatea specifică funcţiei, dumneata poţi să-ţi dai seama că, fiind cine sunt, nu port la mine acte care să-mi certifice identitatea, iar asta nu doar de grija a ce-ar putea să creadă electoratul nostru exigent dacă m-ar vedea îmbrăcat aşa, ci şi ca să scap de detectivii pe care nevastă-mea, după ce a depus un recurs în anulare, i-a asmuţit pe urmele mele, însă despre care, vorbesc – fireşte – de identitatea mea, poate să dea seamă şoferul şi bodyguardul meu, care, din motive lesne de-nţeles, este şi administrator al unor afaceri în iţele cărora nu doresc să-mi implic numele şi

care mă aşteaptă la colţ cu instrucţiuni precise să-l anunţe imediat pe preşedintele Suárez[4], dacă în zece minute nu ies singur şi teafăr din văgăuna asta unde m-a ademenit scorpia pe care o vedeţi, urmărind în mod sigur furtul, şantajul, sodomia şi alte fapte sancţionabile juridic, lucru pe care ea, după cum văd că dă semne, va încerca să-l nege, ceea ce nu face decât să întărească veridicitatea afirmaţiilor mele, de vreme ce, pus într-o astfel de situaţie, inspectore, cui ai putea oare să-i dai dreptate: unui cetăţean onest, unui căpitan de afaceri, exponent al burgheziei hrăpăreţe, simbol al Cataluniei, blazon al Spaniei şi pilon al Imperiului, sau acestei relicve groteşti, elefantiazică şi sleită, căreia, pe deasupra, îi mai şi pute gura jalnic, hetairă de profesie, după cum se poate vedea dacă-i căutaţi prin geantă, unde o să găsiţi destule prezervative nu tocmai curate, căreia îi promisesem, în schimbul unei prestaţii despre care nu mai vreau să discut, derizoria sumă de o mie de pesete, chiar aceste o mie de pesete pe care acum ţi le predau dumitale, inspectore, ca probă materială celor menţionate.

Şi, scoţând din buzunar o bancnotă de o mie de pesete pe care o găsisem asupra corpului neînsufleţit al suedezului, am depus-o în palma inspectorului, care a rămas cu ochii holbaţi la bancnotă şi destul de nedumerit cu privire la cum ar trebui să procedeze cu ea, moment de care am profitat ca să-i trag o căpăţână în nas, din care a ţâşnit imediat un şuvoi de sânge, iar buzele i se strângeau de durere şi scoteau o sudalmă întretăiată, eu constatând toate astea în timp ce săream peste resturile uşii dărâmate, năpustindu-mă pe scări în jos, urmărit de agenţi, şi strigând:

— Nu pune la inimă ce-am zis despre tine, Cándida! Era doar un truc!

Însă fără multe speranţe că m-ar fi putut auzi în vacarmul iscat şi nici că, dacă mă auzea, cuvintele mele ar fi putut-o consola.

Ajuns în stradă, am văzut că treceau rânduri-rânduri muncitorii care se îndreptau spre muncile lor grele purtând sufertaşe şi, cum agenţii veneau după mine, iar mulţumită

anvergurii, antrenamentului şi entuziasmului lor – net superioare, aveau să mă prindă în scurt timp, am început să strig cât mă ţineau bojocii:

— Bravo CNT! Trăiască Comitetele Muncitoreşti!

La care muncitorii au răspuns ridicând pumnul şi proferând sloganuri cu un conţinut analog. Asta le-a provocat agenţilor – încă inadaptaţi la schimbările recent petrecute în ţara noastră – reacţia pe care o prevăzusem şi, graţie tămbălăului stârnit de ciocnirea care a urmat, am reuşit să mă pun la adăpost.

Odată scăpat de urmăritori şi cu inima la loc, am trecut în revistă situaţia şi am conchis că aceasta era extrem de nefericită. O singură persoană mă putea scoate pe mine din belea şi pe soră-mea din închisoarea unde negreşit urma să-şi moaie oasele. Aşadar, l-am sunat pe comisarul Flores de la un telefon public al cărui mecanism a trebuit să-l forţez cu o sârmă deoarece n-aveam mărunt şi l-am găsit la birou, deşi era foarte devreme. La început, comisarul a părut surprins să-mi audă vocea, însă după ce i-am povestit tot ce se-ntâmplase până atunci, fără să omit fuga mea, dar îndulcind puţin circumstanţele, glasul i-a trecut de la surprindere la furie.

— Vrei să zici, mizerabile, că n-ai aflat încă nimic despre fata dispărută? a exclamat el, străpungându-mă prin fir cu cârligele semnelor lui de întrebare.

Uitasem aproape complet de chestia cu fata dispărută. Am îngăimat nişte scuze prost însăilate şi i-am promis că mă apuc imediat şi cu avânt să lucrez la caz.

— Uite, fiule, mi-a răspuns comisarul cu multă dulceaţă din partea lui, lucru care m-a neliniştit, fiindcă nu folosea niciodată cu mine cuvântul „fiu”, mai puţin atunci când după el veneau vocabulele „de căţea împuţită”, cel mai bine ar fi s-o lăsăm baltă cu chestia asta. Cred că m-am pripit când ţi-am încredinţat o treabă aşa de spinoasă. Nu trebuie să uităm că eşti… convalescent şi că efortul ăsta ţi-ar putea agrava… suferinţa. De ce nu vii tu mai bine la Secţie ca să discutăm problema liniştit, în timp ce savurăm câte o Pepsi-Cola rece?

Trebuie să recunosc că purtările cuviincioase, de care nu

prea am mai avut parte, exercită asupra mea un efect magic, iar cuvintele comisarului Flores şi delicateţea cu care au fost pronunţate aproape că au făcut să-mi dea lacrimile, însă discernământul meu a desluşit intenţia lor ascunsă şi m-am prins imediat că încercau să mă atragă la Secţie cu scopul – ce s-o mai lungim? — de a mă retrimite la ospiciu după ce abia trecuseră 24 de ore de la punerea mea în libertate, aşa că am răspuns, cu aplombul politicos folosit de obicei pentru a scăpa de martorii lui Iehova, că n-aveam nici cea mai mică intenţie de-a abandona cazul, nu pentru că mi-ar fi păsat cumva de ce i s-ar fi putut întâmpla unei fete toante, ci pentru că de succesul acţiunilor mele depindea propria libertate.

— Nu ţi-am cerut părerea, nerodule! a tunat comisarul Flores, care brusc părea să-şi fi recuperat stilul obişnuit. Vii acuşica de bunăvoie sau te aduc în cătuşe şi te tratez ca pe un pungaş, aşa cum eşti prin moştenire genetică şi vocaţie. M-ai auzit, bestie?

— V-am auzit, domnule comisar, am replicat, dar, cu tot respectul cuvenit, o să-mi permit să nu vă ascult sfaturile, fiindcă sunt decis să dovedesc societăţii capacitatea însuşirilor şi tăria înţelepciunii mele, chiar dacă o să-mi pierd şi viaţa în această încercare. Şi vă previn, cu respectul cuvenit, să nu încercaţi să depistaţi apelul meu aşa cum fără îndoială aţi văzut prin filme, în primul rând fiindcă aşa ceva e imposibil, în al doilea rând pentru că sun de la un telefon public, iar în al treilea rând pentru că o să-nchid imediat, ca să fiu sigur.

Şi chiar aşa am făcut. N-a fost cazul să reflectez prea mult ca să-mi dau seama că situaţia, departe de-a se îmbunătăţi, se deteriorase şi, după cursul pe care-l luau lucrurile, avea să se strice şi mai tare dacă nu-i veneam eu de hac. M-am hotărât, aşadar, să-mi concentrez energiile în căutarea fetei pierdute şi să amân pentru altă ocazie mai propice afacerea cu suedezul, însă fără să uit să-mi iau toate precauţiile pe care dubla mea condiţie de fugar le impunea.

capitolul 6

grădinarul mârşav

Ca primă măsură de prevedere, am apucat-o pe o străduţă din apropierea străzii Tallers, unde o clinică de alături îşi arunca gunoaiele şi unde speram să găsesc, scotocind prin ele, ceva care să mă ajute la deghizarea identităţii, cum ar fi, spre exemplu, cine ştie ce rămăşiţă umană pe care mi-aş fi putut-o aplica peste trăsături ca să mi le preschimb cât de puţin. N-am avut noroc şi a trebuit să mă mulţumesc doar cu câteva fuioare de vată nu excesiv de murdare, cu ajutorul cărora (şi legându-le cu o sfoară) am reuşit să-mi înjghebez o barbă lungă şi patriarhală, care nu doar că făcea grea identificarea mea, ci îmi conferea şi o înfăţişare respectabilă, ba chiar impunătoare. Astfel deghizat, am izbutit să mă strecor în metroul care urma să mă ducă, pentru a doua oară, în împrejurimile liceului călugăriţelor lazariene din San Gervasio.

Pe drum am răsfoit o publicaţie subtilizată de la chioşcul din staţie şi despre care, văzându-i copertele sângeroase, mi-am închipuit că era consacrată crimelor şi violenţelor. Căutam ştirea despre moartea suedezului şi detaliile pe care reporterul le-ar fi putut strânge despre ea, însă nu apăruse nimic. Erau în schimb poze cu fete goale. „Ilsei îi place soarele”, suna un articol de fond cu mai multă ilustraţie decât text. Muşchii de fildeş, sânii de alabastru şi fesele tari ale lisei se potriveau de minune cu o Costa Brava miraculos de pustie. Am presupus că fotografia fusese făcută iarna sau că plaja din imagine era simplă butaforie. Spaniolii, după teza enunţată de lisa, erau toţi nişte poznaşi. Am pus ziarul pe banchetă. Geamul soios al ferestrei mi-a înfăţişat imaginea unui tip deloc tânăr, deloc frumos şi nu tocmai poznaş. Am suspinat cu oarecare tristeţe.

„Ay, lisa, fetiţo – m-am întrebat – unde erai când aveam nevoie de tine?”

Când metroul a ajuns la locul dorit, am descins, am urcat la suprafaţă şi, de data asta, am găsit internatul din prima.

Din observaţiile făcute în seara anterioară, dedusesem că o grădină atât de bine îngrijită ca aceea care înconjura colegiul avea neapărată nevoie de un grădinar şi-am socotit că un astfel de individ, străin de comunitatea religioasă şi totodată implicat în ea, ar putea să fie o primă verigă la îndemână în lanţul de cercetări pe care îmi propuneam să le întreprind. De asemenea, am presupus că un tip a cărui viaţă se derula într-un mediu atât de auster nu s-ar da în lături să accepte un cadou frivol, astfel că, profitând de o neatenţie providenţială a vânzătoarei unei prăvălioare aglomerate, mi-am însuşit o sticlă de vin şi am ascuns-o în sân. Cu toate astea, când am măsurat zidurile inexpugnabile ale severei instituţii de învăţământ, am cântărit efectele vinului asupra comportamentului omenesc şi le-am găsit profunde, însă prea lente pentru scopurile mele. Am deschis sticla fără tirbuşon, fiindcă dopul era din plastic, şi, scoţând din buzunar punga de stupefiante pe care suedezul mi-o lăsase moştenire, am vărsat în vin prafurile de cocaină, pastilele de amfetamină şi bucăţelele de LSD. Am agitat amestecul, am ascuns iar sticla şi am pornit direct şi senin în căutarea omului meu, pe care l-am găsit nu departe de poartă, întâmplător larg deschisă, văzându-şi de treburile lui. Era un tip tânăr, cam din topor. Tăia un rond de flori frumoase, în timp ce murmura o melodie, şi a salutat prezenţa mea cu acel scrâşnet specific unuia care nu voia să fie întrerupt.

— Ziua bună să ne dea Dumnezeu, am zis eu fără să mă neliniştesc de primirea lui seacă. Am oare norocul să vorbesc cu grădinarul acestei minunate reşedinţe?

A schiţat un gest afirmativ şi a strâns, poate fără rea intenţie, foarfecă teribilă pe care o susţinea cu mâinile sale dure. Eu am zâmbit.

— În acest caz, sunt norocos, am zis, pentru că am venit tare de departe ca să vă cunosc. Daţi-mi voie, înainte de toate,

să mă prezint: sunt don Arborio Sugrañes, profesor al verdelui la universitatea din Franţa. Şi permiteţi-mi să adaug iute că această grădină, deşi poate dumneavoastră nu ştiţi, este faimoasă în lumea întreagă. După ce i-am consacrat atâţia ani de studiu, n-am vrut să mă pensionez înainte de-a cunoaşte persoana a cărei grijă, zel şi abnegaţie au făcut cu putinţă acest miracol. Vreţi să acceptaţi, maestre, în semn de admiraţie şi ca omagiu, o înghiţitură de vin adus de pe meleagurile mele special pentru această ocazie solemnă?

Şi, scoţând sticla de vin destupată, din care jumătate se vărsase, îmbibându-mi cămaşa şi vârful bărbii, i-am oferit-o grădinarului, care a apucat-o de gât şi m-a privit cu alţi ochi.

— Cu asta trebuia început, a zis el. Ce mă-sa doriţi?

— Mai întâi, i-am spus, să vă astâmpăraţi setea în sănătatea mea.

— N-are un gust cam ciudat vinul ăsta?

— E dintr-o recoltă specială. Nu există decât două sticle pe lume.

— Acilea scrie Pentavin, un vin obişnuit, a zis grădinarul, arătându-mi eticheta.

I-am făcut cu ochiul complice.

— Vama… înţelegeţi, i-am răspuns ca să câştig timp până ce amestecul avea să-şi facă efectul, care se şi manifesta în pupilele şi în vocea grădinarului. Aţi păţit ceva, dragă prietene?

— Mi se-nvârteşte capul.

— O fi canicula. Cum vă tratează măicuţele?

— Aş putea să mă plâng, dar nu mă plâng. Cu atâta şomaj…

— Vremuri grele, într-adevăr. Cred că sunteţi la curent cu tot ce se întâmplă în colegiu.

— Ştiu câte ceva, dar sunt discret. Dacă sunteţi un nenorocit de pe la sindicate, n-o să vă spun nimic. Vă deranjează dacă-mi scot cămaşa?

— Ca la dumneavoastră acasă. E-adevărat ce zic gurile rele de pe-aici?

— Ajutaţi-mă să-mi dezleg pantofii. Ce zic gurile rele?

— Că dispar fete din dormitoare. Eu, fireşte, refuz să cred asta. Să vă scot şi ciorapii?

— Da, vă rog. Toate mă strâng. Ce ziceaţi?

— Că dispar fete noaptea.

— Aşa e, da. Dar eu n-am nimic de-a face cu asta.

— Nici eu nu insinuez aşa ceva. Şi de ce credeţi că dispar îngeraşii ăştia?

— De unde să ştiu! Or fi borţoase, scroafele naibii.

— Se petrec oare lucruri licenţioase în internat?

— Nu, după câte ştiu. Dacă m-ar lăsa pe mine, băga-mi-aş, ar fi, şi-ncă cum.

— Daţi-mi voie să vă ţin foarfecă, nu cumva să vă faceţi rău ori să-mi faceţi mie din greşeală. Şi spuneţi-mi mai departe povestea asta cu dispariţia.

— Eu nu ştiu nimic. De ce sunt atâţia sori?

— O fi o minime. Vorbiţi-mi despre cealaltă fată, aia care a dispărut acum şase ani.

— Şi despre asta aţi aflat?

— Şi despre multe altele. Ce s-a petrecut acum şase ani?

— Nu ştiu. Nu eram aici.

— Dar cine era?

— Predecesorul meu. Un moşneag prăpădit Au trebuit să-l dea afară.

— Când?

— Acum şase ani: de când lucrez aici.

— De ce l-au dat afară?

— Pentru comportament nepotrivit. Îmi închipui că era un şugubăţ din ăia care fac figuri în faţa fetelor. Poftim: vă dăruiesc pantalonii mei.

— Mulţumesc, un gest princiar. Cum îl chema pe predecesorul dumitale?

— Cagomelo Purga. De ce-ntrebaţi?

— Limitează-te la răspunsuri, stimabile. Unde-l pot găsi pe predecesorul dumitale? Cu ce se ocupă acum?

— Cu mai nimic, cred. Îl găsiţi acasă. Ştiu că locuia pe strada Lanţului, dar nu mai ţin minte numărul.

— Unde erai în noaptea când a dispărut fata?

— Acum şase ani?

— Nu, frate, acum câteva zile.

— Nu mai ţin minte. Mă uitam la televizor într-un bar, eram la curve… ceva de genul ăsta.

— Cum se poate să nu-ţi aduci aminte? Comisarul Flores nu ţi-a împrospătat memoria uite, aşa şi aşa?

Şi i-am tras două palme zdravene, care i-au provocat o ilaritate greu de stăpânit.

— Poliţia? a zis el, prăpădindu-se de râs. Ce poliţie? N-am mai avut treabă cu poliţia de când am strâns de gât, mai de mult, un amărât de algerian. Câine de sarazin! a zis el şi a scuipat în stratul de flori.

— De când?

— Şase ani. Eu şi uitasem. E ciudat cum vinul reface amintirile şi ascute simţurile. Simt cum toată fiinţa mea palpită la unison cu arborii ăştia bătrâni. Mă autocunosc mai bine. Ah, ce experienţă prielnică! Nu-mi mai dai o duşcă, dragă domnule?

L-am lăsat să isprăvească sticla, deoarece mă lăsase perplex constatarea abia făcută. Cum era cu putinţă ca atât de meticulosul comisar Flores să nu-i fi luat un interogatoriu grădinarului, mai ales că respectivul avea, după câte se părea şi antecedente penale? Şi, ridicându-mi privirea pentru a observa mai bine împrejurimile, am descoperit într-un balcon figura draconică a maicii stareţe, pe care, după cum vă mai amintiţi, o cunoscusem la balamuc în ziua anterioară, iar respectiva nu numai că mă urmărea, dar pe deasupra gesticula de mama focului şi scotea pe gură ceva ce de la distanţa aia n-aveam cum s-aud. Îndată au apărut alături de ea două siluete cenuşii, pe care la început le-am luat drept nişte novice, iar după vederea centurilor şi a mitralierelor drept ceea ce erau de fapt: poliţişti. Călugăriţa le-a spus ceva şi apoi, întorcându-se, a arătat spre mine cu un deget acuzator. Poliţiştii s-au răsucit pe călcâie şi au dispărut din balcon.

Nu mi-am bătut prea tare capul. Grădinarul îşi pusese chiloţii peste bonetă şi psalmodia mantre. Nu a opus rezistenţă când l-am aşezat cu faţa spre gard şi am aşteptat să

apară poliţiştii pe uşa colegiului. Când au ieşit în goană, i-am spus grădinarului:

— Fugi, că te urmăreşte o cârtiţă!

Grădinarul a zbughit-o înspăimântat, în timp ce eu mă aplecam peste un rond de flori şi tăiam ramuri de zor cu foarfecă pe care i-o luasem mai devreme. Aşa cum prevăzusem, poliţiştii s-au luat după grădinar fără să bage în seamă gesturile disperate ale maicii stareţe care, de pe balcon, încerca degeaba să le clarifice confuzia. Am aşteptat ca fugarul şi poliţiştii să dispară pe stradă, mi-am lăsat barba falsă atârnată de o tufă de trandafiri şi-am luat-o frumuşel din loc în direcţia opusă, nu fără a-i face măicuţei dezolate un gest care voia să zică:

— Scuzaţi deranjul şi continuaţi să aveţi încredere în mine: încă n-am lăsat cazul din mână.

Pe când mă îndreptam spre metrou, am auzit în depărtare ţăcănitul unei mitraliere. Iar pentru că se întâmplă să fi rămas cam scurt acest capitol, o să mă folosesc de spaţiul de prisos ca să ating un punct care, fără îndoială, îl poate interesa pe cititorul ajuns până la punctul acesta, respectiv cum mă cheamă. Exact subiectul ăsta are nevoie de explicaţii.

Când m-am născut, mama mea, care alte plăceri nu-şi permitea de teama tatei, păcătuia, ca toate mamele contemporane ei, prin uşurinţa de a-l iubi la nebunie şi inutil, fireşte, pe Clark Gabie. În ziua botezului, ignorantă cum era, se dădea de ceasul morţii în toiul ceremoniei că eu trebuia să mă numesc Pearipilevântului, propunere care, pe bună dreptate, l-a indignat pe preotul care oficia slujba. Discuţiile au degenerat în păruială, iar naşa mea, care avea nevoie de ambele mâini ca să-l altoiască pe bărbat-su, cu care zilnic se lua rău la harţă, m-a lăsat să plutesc în ceaunul de botez în ale cărui ape sigur m-aş fi înecat dacă… Dar asta-i altă poveste, care n-ar face decât să ne îndepărteze de firul narativ pe care am apucat. Oricum, lucrul acesta n-are importanţă, de vreme ce numele meu adevărat şi complet se află doar în arhivele impenetrabile ale DGS, iar mie mi se spune în mod obişnuit „cârnat”, „şobolan”, „rahat”, „borâtura lu’ tac-tu” şi alte

asemenea epitete a căror varietate şi abundenţă demonstrează cât de vastă e imaginaţia omenească şi ce comori inepuizabile are limba noastră.

capitolul 7

grădinarul bine temperat

Strada Lanţului e scurtă şi nu mi-a fost greu să-mi dau seama care anume era locuinţa bătrânului grădinar de la colegiu, pe care toţi vecinii păreau să-l cunoască şi să-l stimeze. În cursul investigaţiilor mele, am mai constatat că tipul cu pricina, rămânând văduv cu ceva vreme în urmă, trăia singur şi, pe deasupra, cam lipsit de mijloace. In timpul sezonului de coride, îşi câştiga traiul strângând balega din arena Monumental, pe care o vindea apoi ţăranilor din Prat; în lunile de iarnă supravieţuia efectiv din milostenia altora. Don Cagomelo Purga m-a primit cu multă amabilitate. Locuinţa lui era o cămăruţă prăpădită, unde se învălmăşeau un pat, o noptieră acoperită de un vraf enorm de reviste gălbui, o masă, două scaune, un dulap fără uşă şi o plită electrică pe care fierbea o oală. L-am întrebat unde era toaleta, fiindcă simţeam nevoia să urinez, iar el mi-a arătat ferestruica.

— Din respect faţă de trecători, mi-a zis, când simţiţi că e gata să ţâşnească, strigaţi: Vine apa! Şi faceţi în aşa fel ca ultimele picături să cadă afară, fiindcă acidul uric corodează gresia şi nu mai sunt la vârsta la care să curăţ toată ziua. Dacă fereastra vi se pare prea înaltă, luaţi un scaun. Altădată, mă pişam din picioare, dar m-am mai cocârjat cu trecerea anilor. Am avut şi o oală de noapte foarte caraghioasă, cu un ochi sub care scria: *te văd.* Regretatei mele soţii, odihnească-se în pace, tare-i mai venea să râdă de câte ori o folosea. Când Dumnezeu a chemat-o alături de el, am ţinut neapărat s-o îngroape cu ţucalul ăla. Era singurul cadou pe care am reuşit să i-l fac în treizeci de ani de căsnicie şi mi s-ar fi părut că o înşel dacă l-aş fi folosit în lipsa ei. Mă descurc cu fereastra. Cu treaba

mare e puţin mai greu, fireşte, dar dacă exersezi, totu-i mai uşor, nu-i aşa?

Şi pentru că nu pot să sufăr deloc fiţele, mi-a căzut la fix stilul simplu al bătrânului grădinar şi fostului soţ, care, pe când îmi goleam băşica, s-a întors la treaba pe care i-o întrerupsesem cu venirea mea. Când am revenit alături de el la masă, am constatat că îşi reasambla bucăţile din placa dentară cu un tub de lipici Imedio.

— Mi s-a rupt ieri în postamentul din biserică, mi-a explicat Pedeapsă din cer: adormisem în timpul vizitei la preasfântul. Sunteţi credincios?

— N-am altă calitate decât credinţa înfocată, am zis.

— Nici nu se poate o recomandare mai bună în viaţa asta sau în cealaltă. Cu ce vă pot fi de folos?

— O să vă vorbesc fără ocol. Am înţeles că aţi fost grădinarul colegiului măicuţelor lazariene din San Gervasio.

— Perioada cea mai fericită din viaţa mea, da, domnule. Când am ajuns eu, ceea ce poartă azi numele de grădină era o junglă sălbatică. Cu ajutorul lui Dumnezeu, am transformat-o într-o minune.

— Cea mai fi frumoasă pe care am văzut-o în viaţa mea. De ce era grădina aşa de neîngrijită?

— Toată proprietatea fusese lăsata în paragină ani de zile. Pot să vă ofer ceva de băut, domnule…?

— Sugrañes. Fervoroso Sugrañes, în slujba lui Dumnezeu şi a Domniei Voastre. N-aveţi cumva o Pepsi-Cola?

— O, nu. Nu-mi pot permite astfel de fineţuri. Pot să vă dau apă de la robinet, sau, dacă preferaţi, puţină supă de sfeclă pe care tocmai o preparam.

— Vă mulţumesc, dar tocmai am mâncat, am minţit ca să nu-l las fără prânzul lui amărât. Ce era colegiul înainte de-a deveni colegiu?

— V-am mai spus: nimic. Un căsoi părăsit.

— Şi mai înainte de asta?

— Nu ştiu. N-am fost niciodată curios să aflu. Sunteţi agent imobiliar?

Întrebarea asta m-a făcut să-mi dau seama că acel

neînsemnat produs al mândriei noastre lumi noi din faţa mea era pe jumătate orb.

— Spuneţi-mi câte ceva despre ce lucraţi la colegiu. Ziceaţi că vă plăteau bine?

— Nu, nici vorbă. Ziceaţi că au fost cei mai fericiţi ani, dar nu mă refeream la aspectul pecuniar. Măicuţele mă plăteau sub salariul minim şi niciodată nu m-au înscris la asigurările sociale, nici la asociaţia grădinarilor. Am fost fericit fiindcă îmi plăcea ce lucram şi pentru că mă lăsau să asist la slujba din capelă când nu erau fetele acolo.

— N-aveaţi niciun contact cu fetele?

— Ba bine că nu. În recreaţii trebuia să fiu atent să nu-mi strice florile. Erau nişte diavoliţe: furau acid din laborator şi aruncau cu el peste straturile de flori. Ba mai şi ascundeau cioburi prin iarbă, ca să mă tai la mâini. Nişte diavoliţe, cum vă spuneam.

— Vă plac copiii, nu-i aşa?

Mult. Sunt o binecuvântare a Domnului.

— Dar nu aveţi copii.

Soţia mea şi cu mine n-am profitat niciodată de mariaj. Eram de modă veche. Acum lumea se căsătoreşte ca să facă porcările. Nu, n-ar fi trebuit să spun aşa ceva: nu judeca şi nu vei fi judecat. Numai Dumnezeu ştie ce greu ne-a fost uneori să rezistăm tentaţiei. Închipuiţi-vă: să dormi treizeci de ani în patul ăsta aşa de îngust. Cel de Sus ne-a dat tărie. Când poftele erau gata să ne cuprindă, eu o băteam pe nevastă-mea cu cureaua şi ea mă pocnea în cap cu scândura de călcat.

— De ce v-aţi lăsat slujba? Mă refer la cea de la colegiu.

— Călugăriţele au hotărât să mă pensioneze. Eu simţeam bine cu sănătatea şi în deplinătatea forţelor, ba încă mă mai simt aşa, mulţumesc lui Dumnezeu, dar nu m-au întrebat ce părere am. Într-o zi m-a chemat maica stareţă şi mi-a zis: Cagomelo, tocmai ai ieşit la pensie, să fie într-un ceas bun. Şi mi-au dat o oră ca să-mi strâng catrafusele şi să plec.

— Dar vă dau o pensioară bunicică.

— Niciun sfanţ. Mi-au dăruit un tablou cu sfântul lor ocrotitor şi un abonament gratuit de un an la revista

colegiului: *Trandafiri pentru Maria.*

Mi-a arătat tabloul atârnat deasupra culcuşului, care înfăţişa un cavaler îmbrăcat în roşu, a cărui figură aducea surprinzător de mult cu Luis Mariano. Din capul sfântului ieşeau raze de lumină. Pe noptieră era un teanc de reviste pe care nu le observasem la venire.

— Le răsfoiesc înainte de-a adormi. Au rugăciuni şi pilde pentru luna mai. V-ar plăcea să le citiţi?

— Cu alt prilej, aş fi încântat. E adevărat că, puţin înainte de a vă pensiona, la colegiu s-a petrecut un incident neobişnuit? A murit o fată sau aşa ceva.

— Să moară? Ferească Maica Domnului! A dispărut câteva zile, dar îngerul păzitor a readus-o întreagă şi nevătămată.

— O ştiaţi pe fata aia?

— Pe Isabelita? Cum să nu! Era o diavoliţă.

— Isabelita Sugrañes, o diavoliţă?

— Isabelita Peraplana. Sugrañes sunteţi dumneavoastră, dacă mi-aduc bine aminte.

— Am o nepoată pe care o cheamă aşa: Isabelita, ca pe maică-sa, şi Sugrañes ca pe taică-su şi pe mine. Mă mai încurc uneori, ceva de speriat. Vorbiţi-mi despre ea.

— Despre Isabelita Peraplana? Ce să vă spun? Era cea mai frumoasă din anul ei, cea mai – cum să zic – … virginală. Preferata măicuţelor, exemplul demn de urmat de toate celelalte. Foarte pricepută şi foarte cucernică.

— Dar şi o diavoliţă.

— Isabelita? Nu, nu ea. Cealaltă o stârnea şi ea se lăsa antrenată în joc, cu inocenţă pură.

— Care cealaltă?

— Mercedes.

— Mercedes Sugrañes?

— Nu, nici vorbă. O chema Mercedes Negrer. Erau foarte apropiate, dar cu totul diferite! Aveţi puţin timp? O să vă arăt pozele.

— Aveţi poze de-ale fetelor?

— Normal: în reviste.

S-a dus până la noptieră şi s-a întors încărcat de reviste.

— Căutaţi-o pe cea din aprilie 1971. Vederea mea nu mai e la fel ca odinioară.

Am găsit revista cu pricina şi am dat paginile până la secţiunea intitulată: *Flori din Grădina noastră.* Fiecare poză ocupa o jumătate de pagină şi cuprindea tot cursul anului respectiv, înfăţişat pe scara de la intrarea în capelă, astfel încât capetele fetelor apăreau înşirate pe rânduri.

— Căutaţi-le pe cele din anul trei. Le-aţi găsit? Daţi-mi voie.

Şi-a apropiat revista aşa de mult de faţă, că m-am temut să nu-şi scoată un ochi. Când s-a îndepărtat, rămăseseră bale pe hârtie.

— Asta-i Isabelita: blonda din ultimul rând. Şi cea de alături e Mercedes Negrer. Cea din stânga. Cea din stânga fotografiei, nu cea din stânga dumneavoastră. Le-aţi găsit?

Dintr-un motiv pe care în acel moment n-am putut să-l identific, fotografia fetelor din anul trei mi-a produs o vagă senzaţie de tristeţe. Mi-am reamintit fugar de pozele lisei, cea cu rotunjimi geologice, cea care se plimba pe plajele noastre înguste, exhibându-şi nurii şi emiţând generalităţi despre rasa noastră obosită.

— Da, o fată minunată, într-adevăr. Văd că aveaţi bun-gust, am zis.

Am încercat să-mi întipăresc în memorie trăsăturile Isabelitei Peraplana, am reaşezat revista peste teanc şi i-am zis cu o ignoranţă prefăcută:

— De ce mi-aţi arătat pozele celor din anul trei? N-am multă şcoală, dar parcă pe vremea aia liceul nu era de trei, ci de patru ani.

— Aşa e: patru şi preuniversitarul, care se făcea în institut Isabelita nu şi-a dat bacalaureatul.

— De ce? Nu era foarte conştiincioasă?

— Ba da, era. Cea mai. De fapt, nu ştiu ce s-a întâmplat. Am plecat de la colegiu, cum vă spuneam mai devreme, chiar în anul ăla şi n-am aflat nimic despre fete. O vreme am nădăjduit că vreuna o să treacă să mă vadă, dar n-a venit niciuna.

— Şi-atunci de unde ştiţi că Isabelita şi-a întrerupt studiile?

— Fiindcă nu mai apare poza ei în revista din aprilie a anului următor, pe care am primit-o graţie abonamentului dăruit de măicuţe.

— Îmi daţi voie să verific asta personal?

— Vă rog.

Am căutat şi am găsit revista din aprilie 1972, iar în interior fotografia anului patru. Isabelita nu apărea, dar asta ştiam dinainte, fiindcă îmi povestise maica stareţă la balamuc. Eu căutam altceva şi bănuielile mi s-au confirmat: şi Mercedes Negrer dispăruse din imagine. Deşi vedeam încă totul destul de neclar, piesele acestui *puzzle* începeau să se plaseze la locul lor. Am reaşezat vraful de reviste şi m-am ridicat, gata să mă despart de ospitalierul grădinar, căruia i-am mulţumit mult pentru atenţia acordată.

— La dispoziţia dumneavoastră, mi-a spus el. Doar un lucru aş mai vrea să vă întreb, dacă nu-i cu supărare.

— Spuneţi.

— De ce aţi venit?

— Am aflat că e liber postul de grădinar la colegiu. M-am gândit că v-ar putea interesa, dacă mai aveţi chef. În acest caz, prezentaţi-vă acolo peste câteva zile şi nu spuneţi că veniţi din partea mea: probleme sindicale.

— O duceam mai bine pe vremea lui Franco, a murmurat bătrânul grădinar.

— Că bine ziceţi, am completat eu.

capitolul 8

intruziune premaritală

Casa familiei Peraplana, găsită de mine în cartea de telefon, unde se aflau doar doi Peraplana, iar celălalt figura ca ortoped pe Verneda, era singurul bloc de pe strada Reina Cristina Eugenia. Restul caselor de pe stradă erau clădiri cu apartamente de lux, din cărămidă roşie, ferestre largi şi intrări fastuoase, din care nu lipseau portari dichisiţi cu vestoane de diferite culori. Dinaintea unei asemenea intrări de vis se adunase un grup de slujnice în uniformă, cărora m-am adresat cu o formulare aleasă, de mare efect în rândul sexului slab.

— Bună, frumoaselor, le-am zis cu un aer ştrengăresc.

Dezinvoltura mea a fost întâmpinată cu râsete şi chicoteli.

— Ia uite, tu, cine-a venit! a exclamat una dintre slujnice. Sandokan.

Le-am lăsat să se amuze puţin, apoi m-am prefăcut adânc mâhnit. Ciupindu-mă pe furiş de perineu, am izbutit să-mi provoc câteva lacrimi în colţul ochilor. Slujnicuţelor, care la urma urmei erau cumsecade, li s-a făcut milă de mine şi m-au întrebat ce păţisem.

— Ceva tare trist, să vă povestesc. Mă cheamă Toribio Sugrañes şi am fost coleg de armată cu domnul Peraplana, cel care locuieşte acolo, în blocul acela aşa de frumos. El era sublocotenent, iar eu ordonanţă. Într-o zi, la unitate, un catâr nervos era gata să-i tragă o copită groaznică lui Peraplana; eu m-am interpus şi i-am salvat viaţa, cu preţul pierderii unui premolar a cărui lipsă o puteţi constata. Cum era de aşteptat, Peraplana mi-a mulţumit din suflet şi mi-a jurat că, dacă o să am vreodată nevoie de ceva, nu trebuia decât să-l caut pe el. Au trecut mulţi ani şi acum mă aflu, aşa cum vă daţi seama după aspectul meu, într-o situaţie grea. Amintindu-mi de

promisiunea de odinioară, am bătut azi-dimineaţă la uşa lui Peraplana, dorind să-i reamintesc datoria de recunoştinţă. Şi de ce credeţi că am avut parte? De braţe deschise? Nici vorbă! De un şut în fund!

— Păi, ce sperai, băiete? s-a băgat una dintre slujnice.

— Ai picat din lună? mi-a trântit o alta.

— Nu, ăsta e în stare să creadă că plozii vin de la Paris, s-a hlizit a treia.

— Nu râdeţi, a zis cea care arăta mai chibzuită şi părea să aibă mai mult de şaişpe anişori: o vişină confiată. Toţi bogăţii sunt nişte porci. Mi-a zis asta iubitul meu care-i din PSUC.{5}

— Nu fiţi rele, a sprijinit-o a cincea, a cărei uniformă, cam scurtuţă, lăsa la vedere nişte jamboane foarte apetisante. Au trecut mulţi ani de la întâmplarea cu catârul, ani care, negreşit, şi-au pus mai tare pecetea pe domnul Peraplana decât pe tine, răcane. Eşti sigur că aţi făcut armata împreună?

— Da, numai că eu am făcut-o la timpul meu, iar lui Peraplana i-au tot dat voie să şi-o amâne. De aici apare diferenţa de vârstă pe care cu atâta iscusinţă ai observat-o, frumoaso.

Purtătoarea de jamboane a părut satisfăcută de această explicaţie improvizată şi a adăugat:

— După câte am înţeles, familia Peraplana e cumsecade. Plătesc bine şi nu se ceartă. S-ar putea ca acum toate să meargă aiurea în casa aia, din cauza nunţii fetei.

— Se mărită Isabelita? am întrebat.

— Şi ea a făcut armata cu tine? a întrebat jambonereasa, a cărei pricepere deductivă începea să devină periculoasă.

— În permisia de după jurământ, Peraplana a lăsat-o gravidă pe iubita lui la Salou şi, când ne-am liberat, s-a însurat din penalty. Îmi zicea că, dacă o să aibă o fată, o s-o boteze Isabelita. Cum mai trece timpul! Ce mi-ar plăcea s-o văd acum pe aia mică! Ce de amintiri!

— Nu prea cred c-o să te invite la nuntă, motănel, m-a domolit iubita peseucistului. Cică mirele e tare bogat

— Şi e frumuşel? a vrut să afle o alta.

— Parcă-i un prezentator de la Telejurnal, a decretat vişina

confiată.

Se făcuse târziu şi slujnicele s-au risipit ca un stol de turturele care, speriat de un zgomot neaşteptat, îşi ia zborul defecând pentru a-şi mai uşura din greutate. Am rămas singur pe strada devenită foarte liniştită şi-am consacrat câteva secunde trasării unui plan pentru a cărui executare am recurs încă o dată la tomberoane, transformate pentru mine într-un foarte profitabil înlocuitor de Corte Ingles.{6}

O cutie, nişte hârtii, o panglică şi alte mărunţişuri mi-au fost de-ajuns ca să alcătuiesc un pachet, iar astfel dotat, m-am îndreptat spre casa familiei Peraplana. Am traversat o grădină răcoroasă în care se odihneau două Seat şi un Renault şi unde se aflau o fântână de marmură, un balansoar şi o masă albă, apărată de un parasolar dungat. În faţa uşii de sticlă pe unde se intra în casă m-am oprit şi am apăsat pe soneria care, în loc să ţârâie, a făcut *tin-tan*. A apărut un majordom pântecos, pe care l-am salutat cu deferenţă.

— Sunt de la bijuteria Sugrañes din Paseo de la Gracia, i-am zis, şi am un cadou de nuntă pentru domnişoara Isabel Peraplana. E acasă domnişoara?

— Da, însă nu vă poate primi acum, mi-a zis majordomul. Daţi-mi pachetul şi o să fac eu să-i parvină.

A scos din buzunar o monedă de zece duros{7} şi, mort de foame cum eram, am cântărit posibilitatea de a-i accepta şi de-a pleca în goană. Dar mi-am învins pornirea aia atât de meschină şi am ferit pachetul de majordom cu o răsucire de mijloc.

— Domnişoara trebuie să-mi semneze ţidula de primire, am spus.

— Eu sunt autorizat să semnez, mi-a zis încrezutul de majordom.

— Dar eu nu sunt autorizat să fac predarea dacă domnişoara Isabel Peraplana nu semnează personal şi în prezenţa mea. Asta-i regula noastră.

Fermitatea mea l-a făcut pe majordom să ezite.

— Domnişoara nu poate să vină acum, v-am spus că face probe cu croitoreasa.

— Haideţi să facem altfel, i-am propus. Daţi un telefon la bijuterie şi, dacă ei îmi dau voie, o să accept cu toată plăcerea nu neapărat semnătura dumneavoastră, cât cuvântul de onoare.

Suficient de convins de argumentele mele plauzibile, majordomul mi-a dat voie să intru. M-am rugat la toţi sfinţii să nu fie vreun telefon prin hol şi ruga mi-a fost ascultată. Vestibulul era o încăpere circulară, cu un tavan înalt şi boltit. Aproape că nu exista mobilier, dar era plin de vase mari cu palmieri mici şi de statui din bronz care înfăţişau nişte tipe în pielea goală şi pitici. Majordomul mi-a spus să aştept acolo până sună el din oficiu. Eu am fost întotdeauna convins că *oficiul* era un fel de latrină, dar nu mi-am exteriorizat surprinderea. La întrebarea despre numărul de telefon al bijuteriei, am răspuns că nu-mi aduceam aminte.

— Căutaţi în ghid Bijuteria Sugrañes. Dacă nu apare, căutaţi Sugrañes Bijutieri. Iar dacă nici aşa nu, atunci vedeţi Obiecte de Valoare Sugrañes. Şi cereţi cu Sugrañes tatăl. Fiul e debil mintal, fără facultăţi decizionale.

Cum a dispărut majordomul, am urcat din patru în patru treptele mochetate care începeau din capătul holului şi, odată ajuns la etajul superior, am început să-mi bag capul prin toate camerele, până când, la a treia încercare, am dat de ceea ce căutam, fiindcă înăuntru se aflau două persoane, una între două vârste, care nu putea să fie decât croitoreasa, de vreme ce purta pe braţ, ca pe un galon de plutonier major, o pernuţă plină de ace. Am recunoscut-o imediat şi pe Isabel Peraplana, în ciuda timpului scurs de la fotografia pe care abia mi-o arătase virtuosul grădinar până la femeia pe care o aveam acum dinainte în toată plenitudinea frumuseţii, de stătea mâţu-n coadă. Părul blond îi cădea în valuri pe umerii delicaţi şi era încununat de o diademă de floricele albe. În loc de veşmânt purta un sutien micuţ şi nişte chiloţei brodaţi prin urzeala cărora se strecura câte un cârlionţ auriu. Pentru completarea tabloului, aş adăuga că cele două femei aveau gurile deschise şi că prin ambele guri ieşeau ţipete de spaimă provocate, fără îndoială, de intromisiunea mea neaşteptată.

— Am un cadou preţios de la Bijuteria Sugrañes, m-am grăbit să spun, în timp ce agitam pachetul fals în care zornăiau două conserve goale de sardele puse de mine ca să dau aparenţa existenţei unor metale nobile.

Dar nici asta nu a reuşit să mai domolească din consternarea celor două femei. Gata de orice, m-am îndreptat spre croitoreasă şi i-am zbierat:

— Porumbiţo, te halesc!

La faza asta, croitoreasa a zbughit-o pe hol, lăsând în urmă o dâră de ace, aşa cum Tom Degeţel presăra firimituri de pâine, şi strigând după ajutor din toţi bojocii. Scăpat de croitoreasă, am închis uşa şi am tras zăvorul. Apoi m-am întors spre Isabelita Peraplana, care mă privea mută de groază, în timp ce încerca să-şi acopere goliciunea cu mâinile, lucru care m-ar fi scos din minţi dacă n-aş fi avut altceva aşa de important de făcut.

— Domnişoară Peraplana, i-am spus precipitat, avem doar câteva clipe. Încercaţi să mă ascultaţi cu luare-aminte. Nu sunt trimis de Bijuteria Sugrañes. Nici măcar nu cred că există o astfel de firmă. În pachetul ăsta nu sunt decât nişte conserve goale care nu au alt scop decât să-mi uşureze intrarea în casă, vicleşug de care am îndrăznit să mă folosesc doar ca să vă pot vorbi între patru ochi. N-aveţi motive să vă temeţi de mine. Sunt un fost delincvent, pus în libertate abia de ieri. Poliţia e pe urmele mele ca să mă închidă iar la balamuc, pentru că îşi închipuie că sunt amestecat în omorârea unui tip, poate chiar doi, dacă cei cu mitraliera l-au nimerit pe grădinar. Mai sunt amestecat în afaceri cu droguri: cocaină, amfetamine şi acid. Iar săraca de soră-mea, care-i curvă, a intrat în belea din cauza mea. Vă daţi seama în ce situaţie dramatică mă găsesc. Repet însă că n-aveţi de ce vă teme: nu sunt nici nebun cum se spune, nici criminal. Drept e că put un pic a sudoare, a vin şi a gunoi, dar toate astea au o explicaţie foarte simplă, pe care v-aş da-o cu dragă inimă, dacă aş dispune de un răgaz de care din păcate nu dispun. Mă urmăriţi?

Mi-a făcut semn că da, însă nu părea prea convinsă. Mi-am zis că era o fată devenită prost crescută din prea multă

răzgâială.

— Vreau doar să pricepeţi bine un lucru, i-am spus, în timp ce de partea cealaltă a uşii majordomul vocifera să deschid imediat: de succesul cercetărilor mele atârnă libertatea mea şi a surorii mele. Asta s-ar putea să nu aibă nicio importanţă pentru dumneavoastră, mai ales în ajunul nunţii cu un băiat bogat şi frumos, cum mi-au povestit slujnicele de prin cartier, ba chiar norocos, adaug eu, văzând de ce anume are parte, prilej cu care aş vrea, în treacăt, să vă adresez urări de fericire veşnică. Trebuie însă, aşa cum vă spuneam…

— Poliţia e pe drum! l-am auzit strigând pe majordom. Ieşi cu mâinile sus şi n-o să păţeşti nimic!

— … trebuie, cum vă spuneam, să rezolv un caz şi pentru asta am neapărat nevoie de cooperarea dumneavoastră, domnişoară Isabel.

— Ce vreţi de la mine? a murmurat juna cu vocea întretăiată.

— Aţi fost elevă a colegiului măicuţelor lazariene din San Gervasio, nu-i aşa? Da, da, e adevărat, pentru că am aflat şi v-am văzut poza în numărul pe aprilie 1971 din *Trandafiri pentru Maria.*

— Am fost la colegiul ăla, într-adevăr.

— Nu aţi fost: eraţi internă în colegiul ăla. Asta până în anul trei. O elevă bună şi silitoare, măicuţele vă adorau. Dar într-o noapte aţi dispărut.

— Nu ştiu despre ce vorbiţi.

— Într-o noapte aţi dispărut misterios din dormitor, aţi trecut de mai multe uşi încuiate, aţi traversat grădina fără să alertaţi câinii, aţi trecut de un gard sau un zid de netrecut şi v-aţi pierdut în necunoscut

— Sunteţi complet nebun, m-a contrat juna.

— Aţi dispărut fără urmă şi toată poliţia din Barcelona n-a fost în stare să vă găsească, iar două zile mai târziu aţi refăcut acelaşi drum şi aţi reapărut în dormitor, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Şi i-aţi spus stareţei că nu vă aduceaţi aminte ce se petrecuse, dar asta nu-i cu putinţă. Nu se poate să nu vă amintiţi că aţi reuşit de două ori consecutiv astfel de

performanţe, nici nu-i posibil să nu vă aduceţi aminte ce-aţi făcut şi unde v-aţi ascuns în timpul celor două zile cât v-aţi eclipsat de pe tărâmul celor vii. Povestiţi-mi ce s-a întâmplat. Povestiţi-mi, pentru numele lui Dumnezeu, şi o să contribuiţi la salvarea unei fete nevinovate, despre care nu se ştie nimic, şi la obţinerea reabilitării sociale a unei sărmane fiinţe umane care nu-şi doreşte decât respectul semenilor şi un duş bun.

S-au auzit nişte tropăieli pe hol şi nişte bubuituri apăsate în uşă: poliţia. Am privit-o deznădăjduit pe tânăra fată.

— Vă rog, domnişoară Isabel!

— Nu ştiu despre ce vorbiţi. Vă jur pe ce-am mai scump că nu ştiu despre ce vorbiţi.

În glasul ei era o sinceritate disperată, dar chiar dacă ar fi spus-o hohotind de râs, n-aş fi putut decât să accept răspunsul pe care mi l-ar fi dat, pentru că uşa începuse să iasă din ţâţâni şi se zărea bastonul învârtoşat al unui poliţist printre aşchiile plăcii de lemn din partea de sus. Aşa că m-am mulţumit să-mi cer iertare pentru deranjul provocat şi m-am aruncat cu capul înainte pe fereastră, chiar când primul reprezentant al autorităţii îşi întinsese după mine mâna înmănuşată regulamentar.

Am căzut pe capota uneia dintre maşinile Seat parcate dedesubt şi, în afară de faptul că mi-am rupt pantalonii în fund cu antena, alăturându-mă astfel valului de erotism care ne invada şi căruia i se dedau vedetele noastre, avide să-şi arate azi cărnurile flasce, deşi până mai ieri şi le acopereau cu parcimonie, n-am suferit pagube materiale de mai mare amploare. Poliţistul, considerând fără îndoială că simbria pe care o primea nu justifica riscul de-a sări după mine, s-a mulţumit să golească încărcătorul mitralierei asupra Seat-ului, pe care eu nu mă mai aflam, lăsând motorul, caroseria şi geamurile asemenea unei brânze de Gruyere. Aş spune în treacăt că ştiu foarte bine că brânza de Gruyere nu are găuri, astea fiind caracteristice altei mărci de brânză al cărei nume l-am uitat, precum şi că am folosit comparaţia de mai sus fiindcă în limbajul curent de pe la noi se obişnuieşte asemuirea oricărei suprafeţe făcute şvaiţer cu prima dintre

brânze, cu cea de Gruyere. Aş mai adăuga şi că m-a dezamăgit puţin că n-a explodat maşina perforată aşa cum se-ntâmplă mereu cu mecanismele analoge de prin serialele de televiziune, deşi se ştie demult că între realitate şi fantezie se întinde o prăpastie, iar arta şi viaţa nu merg totdeauna mână-n mână.

Aşadar, cum spuneam, am sărit de pe maşină pe jos, iar apoi peste gard şi, cu o uluitoare agilitate, am rupt-o la fugă pe stradă, folosindu-mi capul în chip de berbec ca să-mi deschid drum prin mulţimea pe care ţipetele şi împuşcăturile o adunaseră pe-acolo. Soarta a vrut ca poliţia să conchidă *apriori* că avea probabil de-a face cu un violator şi să acţioneze cu uşurinţa şi condescendenţa specifice în astfel de cazuri, iar nu cu un terorist, situaţie în care ar fi înconjurat zona şi ar fi folosit tehnologia modernă de care dispunea.

După ce m-am pus la adăpost, am recapitulat: întrevederea cu Isabel Peraplana putea fi definită fără ezitare drept un eşec, iar pericolele înfruntate pentru a o obţine ca foarte mari în comparaţie cu beneficiile obţinute. Dar nu mă simţeam complet învins, fiindcă îmi mai rămânea dejucat o ultimă carte, materializată în persoana lui Mercedes Negrer, al cărei nume până în urmă cu câteva ore toată lumea îl trecuse sub tăcere, din motive care mi se păreau cruciale.

capitolul 9

o excursie la ţară

În cartea de telefoane figurau zece Negrer. M-am întrebat mereu de ce autorităţile acceptă repetarea numelor de familie, făcându-le astfel inutile şi adâncind confuzia în rândul cetăţenilor. Ce s-ar face eficientul nostru serviciu poştal dacă douăzeci de localităţi s-ar numi, să zicem, Segovia? Cum s-ar încasa amenzile dacă mai multe maşini ar purta acelaşi număr? De ce satisfacţii gastronomice am mai avea parte dacă toate felurile dintr-un meniu s-ar numi supă?

Nu era însă cel mai potrivit moment pentru conceperea unei reforme în materie şi mi-am lăsat deoparte gândurile pentru a mă concentra asupra unei sarcini pe care o presimţeam drept laborioasă, cum a şi fost. Norocul, care până atunci îmi su- râsese, şi-a întors faţa de la mine şi a trebuit să dau nouă telefoane dezagreabile până când o voce feminină, care mi s-a părut cam groasă, a recunoscut că-i aparţinea lui Mercedes Negrer.

— Am plăcerea să vă salut, am rostit cu o pronunţie afectată. Televiziunea Spaniolă la telefon, de la studiourile noastre din Prado del Rey. Vă vorbeşte Rodrigo Sugrañes, director de programe.

Sunteţi amabilă să ne acordaţi câteva momente din timpul dumneavoastră preţios? Da? Nici nu mă îndoiam! Uitaţi, pregătim un nou program de actualitate, în pas cu timpurile, care poartă titlul *Tineret şi democraţie*. Şi, în acest scop, aducem în faţa camerelor noastre de luat vederi generaţiile care au văzut lumina zilei în anii cincizeci şi care în curând vor putea să voteze… şi, tot restul, înţelegeţi. Potrivit informaţiilor de care dispunem, v-aţi născut aproximativ în… staţi puţin, nu-mi spuneţi – am făcut un calcul rapid în sinea

mea: paişpe ani acum şase, 1977 minus douăzeci – … în 1957. Nu-i aşa?

— Nu-i aşa! răspunse vocea. Eu m-am născut în… Dar ce contează? De fapt, vreţi să vorbiţi cu fiica mea.

— Ce regretabilă greşeală, doamnă. Dar cum era să îmi dau seama că nu sunteţi propria dumneavoastră fiică? Aveţi o voce aşa de tânără, o modulaţie atât de melodioasă… I-aţi putea spune fiicei dumneavoastră să vină la telefon?

A urmat o ezitare pe care n-am ştiut cum s-o interpretez.

— Nu… fiica mea nu-i aici.

— Ştiţi când se-ntoarce?

— Nu locuieşte aici.

— Sunteţi atunci aşa de amabilă să-mi daţi adresa fiicei dumneavoastră?

Alte ezitări. Să fi fost apăsată familia aceea de blestemul unei fiice cu reputaţie proastă?

— Nu pot să vă dezvălui unde se află fiica mea, domnule Sugrañes, îmi pare rău, credeţi-mă.

— Dar bine, doamnă, aveţi de gând să refuzaţi colaborarea cu Televiziunea Spaniolă, care în fiecare seară ajunge în toate căminele din patria noastră?

— Mi s-a spus să nu…

— Doamnă Negrer, să ne înţelegem: eu nu ştiu cine şi ce v-a spus, dar vă asigur că nu vă vorbesc în numele meu, nici al milioanelor de telespectatori care se uită zilnic. Confidenţial vă spun că însuşi domnul ministru al Informaţiilor şi Turismului, dacă această înaltă instanţă guvernamentală se mai numeşte aşa, este interesat de acest program-pilot. Doamnă!

M-am temut că-mi închide. Am auzit o respiraţie agitată. Mi-am imaginat un bust frământat, ba chiar un fir de transpiraţie alunecând între sâni. A trebuit să fac un efort ca să-mi alung fanteziile astea. Doamna a glăsuit:

— Fiica mea, Merceditas, e tot la Pobla de l’Escorpf. Poate că dacă, aşa cum spuneţi, domnul ministru e interesat, intervine dânsul la… unde se cuvine, ca să pună capăt acestui surghiun atât de dureros.

Nu-mi dădeam seama la ce se referea, dar obţinusem informaţia pe care o căutam şi asta era cel mai important.

— Nu vă mai faceţi griji, doamnă: nu există pârghie pe care televiziunea să n-o poată pune în mişcare. Mii de mulţumiri şi pe curând. Suntem în direct!

Am ieşit din cabina telefonică unde puţea a câine şi m-am uitat să văd cât e ora la un ceas octogonal care decora frontispiciul unui magazin de corsete: şase şi jumătate. Am reintrat în cabină, am sunat la informaţii, am cerut numărul RENFE[8], am sunat de patruzeci de ori şi printr-un miracol mi-a răspuns cineva. Ultimul tren spre Pobla de l'Escorpi pleca peste douăzeci de minute de la Gara Interurbană. Am oprit un taxi şi i-am promis şoferului un bacşiş gras dacă mă ducea la gară în timp util ca să prind trenul. Jumătate din drum l-am făcut pe trotuare, însă am reuşit să ajungem în faţa gării când mai erau doar câteva minute până la plecare. Profitând de un semafor, am sărit din taxi şi m-am strecurat printre maşinile înşirate pe carosabil. Taximetristul nu putea să plece de la volan ca să se ia după mine şi s-a mulţumit să mă suduie din tot sufletul. Era ora de plecare când am intrat în holul soios şi-am mai pierdut un minut până să găsesc peronul corespunzător. Ajungând în fine la locul cu pricina, trenul obiect al grabei mele tocmai se forma, termen foarte uzual în jargonul feroviar al cărui sens nu reuşesc să-l înţeleg bine. Proverbiala lipsă de punctualitate a RENFE mă salvase.

Peronul şi întreaga staţie erau un pandemoniu, începuse marele şi lucrativul flux de turişti care an după an insistă să vină în ţara asta în căutarea soarelui nostru mângâietor, a înghesuielii de pe plaje şi a scăzutului cost al halelii noastre, compusă din *gazpacho* îndoit bine cu apă, nişte chiftele suspecte şi o felie de pepene. Călătorii zăpăciţi se străduiau în zadar să-şi traducă pe limba lor ceea ce ieşea din difuzoarele înfundate. Profitând de zăpăceala aia, i-am furat unui puşti cartonaşul maroniu care avea să-mi permită să călătoresc legal. Aveam să văd mai târziu cum mama îl plesnea pe puşti sub privirile severe ale controlorului. Mi-a părut oarecum rău, dar m-am consolat gândindu-mă că lecţia aia îi va fi, poate, de

folos copilului pe viitor.

Se întunecase când trenul a depăşit ultimele margini ale oraşului şi s-a avântat în câmpia uscată. Deşi vagonul era plin, iar câţiva pasageri trebuiau să călătorească în picioare pe holul îngust, lângă mine nu s-a aşezat nimeni, după câte se pare, din cauza putorii răspândite de subsuorile mele. M-am hotărât să profit de slăbiciunile omeneşti şi, întinzându-mă cât eram de lung (şi încă mai sunt) pe banchetă, am adormit în scurt timp, doborât cum eram de oboseală. Visele mele, din care nu lipsea lisa, sociologa licenţioasă, au luat o dimensiune marcat erotică şi au culminat cu o deversare seminală de nestăpânit, spre instruirea copiilor care se aflau în vagon şi care urmăriseră plini de curiozitate ştiinţifică prefacerile şi neajunsurile organismului meu.

Două ore mai târziu, trenul s-a oprit lângă o haltă din chirpici înnegrit de un secol de mucegai şi nepăsare. Pe peron stăteau aliniate bidoane metalice de vreun metru înălţime, pe latura cărora se putea citi: Produse Lactate Mamasa, Pobla de I'Escorpi. Am coborât, fiindcă acolo voiam să merg.

De la haltă spre sat şerpuia o cărare stâncoasă şi tenebroasă pe care am mers pe jumătate chircit de liniştea întreruptă doar de foşnetul copacilor şi de zgomotul vreunei vietăţi. Cerul era înstelat.

Satul părea pustiu. În cabana-restaurant Can Soretes mi s-a spus că dau sigur la şcoală de Mercedes Negrer. Rostindu-i mumele, domnul Soretes, fiindcă am intuit că era chiar el, a dat ochii peste cap, a plescăit din limbă şi şi-a dus o mână păroasă spre acea parte a trupului care îi era ascunsă de tejghea. L-am lăsat pradă convulsiilor şi mi-am îndreptat paşii spre şcoală, la unul dintre geamlâcurile căreia sclipea o lumină gălbuie. Uitându-mă pe fereastră, am văzut o clasă goală cu excepţia unei femei tinere, cu părul negru foarte scurt, ale cărei trăsături nu le-am putut distinge şi care corecta o grămadă de hârtii puse teanc pe catedra învăţătoarei. Am bătut discret în geam şi tânăra a tresărit Mi-am lipit faţa de geam şi am încercat să zâmbesc, oricât de nepotrivit ar fi putut să pară acest lucru, pentru a o linişti pe învăţătoare,

fiindcă am dedus că despre ea era vorba, precum şi pe Mercedes Negrer, care îndeplinea slujba respectivă.

Când şi-a scos ochelarii şi s-a apropiat de fereastră, am recunoscut-o. Invers decât se întâmplase cu prietena ei, Isabelita Peraplana, Mercedes Negrer se schimbase mult, nu neapărat pentru că fizionomia ei ar fi avut parte de alte modificări decât cele legate de evoluţia biologică naturală, ci pentru că expresia ochilor şi rictusul gurii ei nu erau asemenea celor care, câteva ore mai devreme, mă priviseră din paginile lucioase ale imundei reviste *Trandafiri pentru Maria,* Cu toate acestea, mi-am dat seama că trăsăturile ei erau delicate, regulate şi graţioase; picioarele ei, înfăşurate în nişte pantaloni cerniţi din velur negru, erau lungi şi aparent bine făcute; şoldurile, rotunjoare; mijlocelul, subţirel, iar mamelele, pe care un pulover de lână striată se lupta să i le constrângă, avântate şi zglobii. Mi-am închipuit că făcea parte din categoria celor care se lipseau de sutien, această categorie fiindu-mi tare pe plac.

Cea astfel descrisă a ridicat câţiva milimetri fereastra tip ghilotină şi m-a întrebat cine eram şi ce voiam.

— Numele meu nu v-ar spune nimic, am zis eu, încercând să-mi introduc buzele prin crăpătură, dar vreau să vă vorbesc. Vă rog să nu închideţi fereastra înainte de-a mă asculta. Uitaţi: mi-am pus degetul mic în canat. Dacă închideţi, o să fiţi răspunzătoare de ce o să i se întâmple fragilului meu oscior. Ştiu că vă cheamă Mercedes Negrer şi mama dumneavoastră, o doamnă încântătoare, mi-a dat adresa, lucru pe care, fiind vorba despre o mamă, nu l-ar fi făcut dacă intenţiile mele n-ar fi fost întru totul curate. Am venit *ex profesa* de la Barcelona ca să am un schimb de impresii cu dumneavoastră. N-o să vă fac niciun rău. Vă rog.

Tonul plângăreţ al vocii mele şi expresia mea sinceră probabil că au convins-o, fiindcă a mai deschis puţin lama ferestrei.

— Vorbiţi, mi-a zis ea.

— Ceea ce am să vă spun e confidenţial şi s-ar putea să ne ia ceva timp. N-am putea să vorbim într-un loc mai ferit?

Lăsaţi-mă cel puţin să intru şi să iau loc într-o bancă. Niciodată nu m-am aşezat la un pupitru, studiile mele fiind, ca să zic aşa, deficitare.

Mercedes Negrer a cumpănit câteva secunde, în decursul cărora nu am reuşit să-mi desprind nici măcar o dată pupilele de pe ţâţele ei apetisante.

— Am putea să mergem la mine acasă, a rostit ea într-un târziu, producându-mi deopotrivă încântare şi surprindere. Acolo o să ne bucurăm de o relativă linişte şi o să vă pot oferi, dacă vă place, un pahar de vin.

— Dacă s-ar putea o Pepsi-Cola… am îndrăznit.

— N-am astfel de lucruri în frigider, a spus ea pe un ton nejustificat de amuzat, dar dacă mai e deschisă cabana, or să ne vândă o sticluţă.

— Era deschisă mai adineauri, am informat-o, dar nu stătea în intenţiile mele să vă provoc atâta deranj.

— Nu-i niciun deranj. Mă săturasem până peste cap să pun note! a strigat ea, în timp ce aşeza într-un sertar al catedrei lucrările pe care le citise, punea ochelarii fără etui într-un rucsac pe care şi-l atârna de umăr şi stingea lumina din clasă. Odinioară, pe vremea mea, vreau să zic, învăţământul era altceva. Băieţii se distrau de minune cu erotismul primitiv al poveştii sacre şi cu fabula edulcorată a isprăvilor noastre imperiale. Acum, în schimb, totul nu-i decât teorie conjuncturală, peroraţie lingvistică şi o educaţie sexuală deloc stimulantă şi improbabilă.

— Trăiam mai bine pe vremea lui Franco? am încercat să repet lozinca pe care o auzisem din gura grădinarului pudibund.

— Orice timp trecut se dovedeşte a fi mai bun,. Mi-a zis ea cu un râs jovial, deschizând atât gura cât şi fereastra, peste care şi-a trecut un picior. Ajutaţi-mă să sar. Dintr-un exces de stimă pentru mine însămi, mi-am cumpărat nişte pantaloni cu două numere mai mici decât măsura mea.

I-am întins mâna.

— Ei, nu aşa! Luaţi-mă de brâu, fără teamă, n-o să mă frâng. Am avut parte de pipăieli mai zdravene. Sunteţi timid,

rezervat sau pur şi simplu bleg?

Corpul ei s-a atins de al meu şi, dându-i drumul în grabă, am început să admir luna care strălucea în spatele meu, ca să ascund vizibila inflamare pe care mi-o provocase contactul cu ea. Ideea că apropierea i-ar fi oferit prilejul să-mi adulmece aroma ofensivă m-a ajutat să-mi recapăt liniştea pierdută. In acest timp, Mercedes Negrer închisese fereastra şi îmi arăta pe unde s-o iau, spre cabana-restaurant, de unde venisem şi îndreptându-se spre ea mi-a spus că se bucura oarecum de prezenţa mea, că satul, după cum se vedea, nu fierbea de agitaţie şi că izolarea îi făcea rău la nervi. M-am abţinut s-o întreb ce o împinsese să se exileze astfel şi ce motive o reţineau într-un loc pe care se vedea clar că-l detesta, deoarece am presupus că răspunsul la aceste întrebări reprezenta însuşi obiectul călătoriei mele şi că, tocmai de aceea, nu puteau să fie formulate cu neglijenţă.

Din fericire pentru mine, cabana era deschisă şi patronul impulsiv curăţa tejgheaua barului cu o cârpă veche şi un spray din alea care distrug oxigenul. Ne-a dat Pepsi-Cola pe care i-a cerut-o Mercedes, continuând să-i drămăluiască din priviri fără nicio jenă mlădierile trupului.

— Cât face? a întrebat învăţătoarea.

— Doar ştii că-mi poţi plăti cu guriţa ta ca o fragă, scumpo, a zis cabanierul.

Fără să ia în seamă grosolănia, Mercedes a scos din sac un portofel de pluş, iar din el o bancnotă de 500 de pesetas, pe care i-a pus-o pe tejghea. Tipul a băgat-o în casa de marcat şi i-a dat restul.

— Când o să-mi faci chestia aia de care ştim noi doi, Merceditas? a insistat mitocăneşte libidinosul tejghetar.

— Atunci când o să ajung la fel de disperată ca nevastă-ta, i-a răspuns ea în drum spre uşă.

Am crezut că ar trebui să-mi fac simţită prezenţa şi, odată ajunşi pe stradă, am întrebat-o pe fată dacă n-ar fi vrut să mă întorc şi să-l pun la punct pe neobrăzatul ăla care-i adresase asemenea vorbe.

— Nu, lasă-l în pace, mi-a spus ea pe un ton cam ambiguu.

E dintre ăia care spun ce nu gândesc. Majoritatea procedează invers şi e mai rău.

— Oricum, am zis şi eu, care încă nu puteam să trec la tutuială, n-aş vrea să faceţi cheltuieli din pricina mea. Luaţi-vă cele cinci sute de pesetas.

— Asta ar mai lipsi. Ţine-ţi banii.

— Nu sunt ai mei. Sunt cei cinci sute ai dumneavoastră. I-am sustras din casa de marcat în timp ce găinarul se dădea rotund.

— Asta chiar că-i tare! a exclamat ea, recuperându-şi umorul pierdut, punând bancnota în buzunarul pantalonilor şi privindu-mă pentru prima dată cu o urmă de respect.

— Sunteţi sigură, am îndrăznit eu, că dacă mă duceţi acasă, n-or să iasă bârfe?

M-a măsurat bine, fără să-i piară zâmbetul.

— Nu prea îmi vine să cred, mi-a zis. De altfel, am de mult o faimă proastă, dar mă doare-n fund.

— Îmi pare rău.

— Ba să-ţi pară rău că bârfele nu corespund realităţii. Cum ziceau măicuţele de la colegiul meu, prilejuri de a-l jigni pe Dumnezeu sunt cu grămada pe meleagurile astea. Odată cu libertinajul, fătucele s-au emancipat şi concurenţa e mare. Eu am dezavantajul că nu inspir încredere. Când au mărit fabrica de lactate, au adus nişte senegalezi să lucreze ca salahori. Ilegal, fireşte. Îi plăteau de rahat şi-i concediau când li se scula – departe de oraş şi, prin urmare, de principalele curente ale modei, expresiile licenţioase folosite de Mercedes sufereau de o oarecare hibridizare. Mi-a trecut prin minte s-o pun cu negrii ca să-mi scot pârleala şi ca să verific, cu ocazia asta, şi adevărul unor mituri culturale. Dar n-am trecut la fapte. Evident, spre binele lor. Ăştia din sat i-ar fi linşat dacă ar fi bănuit ceva necurat.

— Şi pe dumneavoastră nu?

— Nu, ce?

— Nu v-ar fi linşat?

— Nu, pe mine nu. În primul rând, nu sunt negresă, cum o să vezi când o să ajungem la felinarul ăla. Şi în al doilea rând,

s-au resemnat de mult. La început erau la cuţite cu mine. Apoi cineva a pronunţat cuvântul nimfomană, iar asta le-a potolit neliniştea intelectuală. Puterea magică a limbajului.

— Totuşi, vă lasă să vă ocupaţi de educaţia copiilor, am zis eu.

— N-au încotro. Dacă ar fi fost după ei, m-ar fi gonit cu ani în urmă. Dar nu se poate.

— O numire ministerială definitivă?

— Nu. Nici măcar nu am o diplomă de predare. Supravieţuirea satului depinde de fabrica de lapte. Se numeşte Mamasa, nu ştiu dacă ai văzut bidoanele în haltă. Da? Eh, asta-i explicaţia. Mamasa vrea să rămân aici şi o să continui aici chiar dacă se prăbuşeşte lumea.

— Cine-i patronul de la Mamasa? am întrebat.

— Peraplana, mi-a răspuns, deşi îmi dădusem şi eu seama că acela trebuia să fie răspunsul.

Un văl de spaimă i-a adumbrit ochii frumoşi şi astigmatici.

— El te-a trimis? m-a întrebat în şoaptă.

— Nu, nu, nici vorbă. Sunt de partea dumneavoastră, credeţi-mă.

După un moment de tăcere şi când începusem să mă tem că avea să se închidă în sine, mi-a zis:

— Te cred.

Mi-a spus-o cu atâta convingere, încât mi-am dat seama că simţea cu disperare nevoia să aibă încredere în cineva. Ahhh, m-am gândit, dacă situaţia ar fi fost alta…

Am ajuns la intrarea unei case mari din piatră, tare veche, care se înălţa singuratică la capătul unei străzi liniştite. In spatele căsoiului se deschidea pajiştea. Mai încolo bolborosea un râu, iar luna lumina în depărtare nişte munţi impunători. Mercedes Negrer a descuiat uşa căsoiului cu o cheie enormă şi ruginită, care avea o evidentă conotaţie priapică, şi m-a invitat înăuntru. Locuinţa avea un mobilier sumar şi rustic. Pereţii salonaşului în care m-a condus erau acoperiţi cu rafturi pline de cărţi. Măsuţa şi scaunele de răchită erau şi ele pline de cărţi. Intr-un colţ am văzut un televizor vechi, prăfuit.

— Ai cinat? m-a întrebat fata.

— De două zile n-am pus nimic în gură, i-am mărturisit.

— Îmi place sinceritatea. Pot să-ţi prăjesc nişte ouă şi cred că mai este un pic de şuncă. Am brânză, fructe şi lapte. Pâinea e de alaltăieri, dar prăjită şi dată cu idei şi usturoi, se poate mânca. Mai am pe undeva nişte supă la plic şi compot de piersici. A, şi nişte *turrón*{9} rămas de la Crăciun, dar probabil că e tare ca piatra. Bea-ţi Pepsi-ul cât prepar eu toate astea. Şi nu-mi umbla prin hârtii, că n-o să găseşti nimic.

A ieşit cu o grabă vag exagerată.

Rămas singur cu sucul meu, m-am trântit într-un fotoliu, am sorbit câteva înghiţituri şi, doborât de oboseala ultimelor zile şi mişcat până în măduva oaselor nu numai de speranţele pe care discursul amfitrioanei mele mă făceau să le nutresc, ci mai ales de tonul profund matern al rostirii, eram gata-gata să izbucnesc într-un plâns deznădăjduit Dar m-am abţinut ca un bărbat adevărat.

capitolul 10

povestea şcolii ucigaşe

Terminasem cina copioasă şi crănţăneam din bucata de *turrón* care, în ciuda gustului rânced, mi se părea o delicatesă, când ceasul de perete a scos cele unsprezece dangăte corespunzătoare orei respective. Mercedes Negrer, ghemuită pe un ţol cu picioarele încrucişate, deşi scaunele libere prisoseau în casa aia, mă privea curioasă şi ironică. Cu parcimonia caracteristică sătulilor, fata nu mâncase altceva decât nişte brânză, un morcov crud şi două mere, după care m-a întrebat dacă n-aveam nişte marijuana, la care a trebuit să-i răspund că nu, fiindcă aşa şi era, deşi i-aş fi spus tot nu şi dacă aş fi avut ceea ce-mi cerea, fiindcă mă interesa să-şi păstreze mintea limpede în timpul interogatoriului dibaci căruia mă chiteam să o supun. În timpul cinei, cum se zice că se-ntâmplă când se apropie o furtună, domnise o linişte absolută, dacă prin linişte înţelegem lipsa exprimării verbale, fiindcă mestecatul, înghiţitul şi râgâitul meu treziseră ecouri în pietrele întunecate ale casei, iar după terminarea lor mi-am pus ordine în gânduri şi am glăsuit astfel:

— Dacă până acum n-am făcut altceva decât să abuzez de generozitatea ta fără margini, pentru care o să-ţi rămân veşnic recunoscător, fiindcă nerecunoştinţa nu figurează în spectrul larg al păcatelor mele nu tocmai uşoare, deşi nu-s cu totul răspunzător de multe dintre ele, îmi propun să dezvălui imediat misterul vizitei mele printr-o relatare succintă a antecedentelor şi prin precizarea scopului ei. Mă aflu în plină investigare a unei chestii de a cărei rezolvare favorabilă atârnă multe. Sunt, cum ţi-am şi spus, un om de bine, deşi n-am fost mereu astfel: cunosc, din nefericire, ambele feţe ale creuzetului, dacă o astfel de metaforă e posibilă, lucru de care

mă îndoiesc, fiindcă nu ştiu ce înseamnă cuvântul „creuzet”. Faptele mele greşite de odinioară m-au purtat prin închisori şi prin alte locuri despre care e mai bine să nu pomenesc, ca să nu provoc o impresie mai mare decât cea pe care o produce oricum înfăţişarea mea.

— Trage de hăţuri, băiete, mi-a zis ea.

— N-am terminat, i-am răspuns.

— Nici nu-i nevoie, a spus ea. De când te-am văzut, am bănuit ce căutai. Să lăsăm deoparte digresiunile. Ce vrei să ştii?

— Ceva ce s-a întâmplat acum şase ani. Tu aveai atunci paisprezece.

— Cincisprezece. Am pierdut un an când am avut scarlatină.

— Bine, cincisprezece, am cedat eu. De ce te-au dat afară de la colegiul călugăriţelor lazariene din San Gervasio?

— Fiindcă nu eram ascultătoare şi nu-mi plăcea să-nvăţ.

Răspunsese foarte iute. I-am arătat vrafurile de cărţi care ne înconjurau. Mi-a înţeles obiecţia.

— De fapt, a fost pentru indisciplină. Eram o fată rebelă.

Mi-am amintit că grădinarul cel cast o caracterizase drept diavoliţă, deşi folosise acelaşi epitet pentru a desemna comportamentul majorităţii elevelor.

— Atâta indisciplină încât nu puteau să-ţi aplice mijloacele corecţionale obişnuite? am întrebat-o.

— La vârsta aia, dacă n-ai citit-o pe Beauvoir, fetele se transformă. Unele acceptă tranziţia fără zbucium. Eu nu eram aşa. Fenomenul e studiat în psihiatrie, dar călugăriţele de pe vremea aia nu erau avizate în materie şi au preferat să creadă că eram posedată.

— Nu avea cum să fie vorba despre primul caz.

— Nu am fost eu prima elevă exmatriculată dintr-un colegiu.

— Şi Isabel Peraplana era posedată?

A urmat o pauză mai lungă decât cele anterioare. Ca urmare a tratamentului psihiatric prelungit căruia îi fusesem supus în balamuc, ştiam că asta avea un înţeles, dar nu ştiam

care anume.

— Isabelita era o fată exemplară, a rostit ea în fine, cu o voce inexpresivă.

— De ce-au exmatriculat-o, dacă era exemplară?

— Întreab-o pe ea.

— Am făcut-o.

— Şi nu te-a mulţumit răspunsul.

— N-am primit răspuns. A zis că nu-şi aducea aminte de nimic.

— O cred, a comentat Mercedes cu un zâmbet ciudat.

— Şi mie mi s-a părut sinceră. Dar trebuie să mai fie ceva. Ceva ştiut de toată lumea şi trecut de toţi sub tăcere.

— Motive or avea, sau om avea, dacă mă incluzi şi pe mine printre acei „toţi". De ce te interesează aşa de tare să afli ce s-a întâmplat? Te ocupi de reforma educaţională?

— Isabel Peraplana a dispărut din internat acum şase ani în nişte împrejurări inexplicabile şi a reapărut în altele analoge. Din cauza asta, după câte se pare, a fost exmatriculată din colegiu şi la fel s-a întâmplat şi cu tine, care erai cea mai bună prietenă a ei şi, prin urmare, confidentă. Nu vreau să mă lansez în concluzii precipitate, dar a sosit momentul să apreciez că ambele exmatriculări au o legătură anume şi că sunt intim legate de dispariţia trecătoare a Isabelitei. Toate astea, firește, ţin de trecut şi nu mai au importanţă, iar mie, personal, nu-mi pasă. Dar acum câteva zile, nu mai ştiu câte, fiindcă am pierdut socoteala, oricum puţine, a dispărut o altă fată. Poliţia mi-a oferit libertatea dacă o găsesc, iar de chestia asta îmi pasă. O să-mi spui că ţie nu-ţi pasă nici cât negru sub unghie de libertatea mea, iar eu n-o să-ţi pot aduce niciun fel de argument contrar, fiindcă asta-i legea firii. Dar n-aş putea să nu încerc. Aş face apel la dragostea de adevăr, la dreptate şi la alte valori absolute, dacă ar reprezenta idealurile mele, dar nu ştiu să mint când e vorba de principii. Dacă m-aş pricepe, n-aş fi un nimic, aşa cum am fost toată viaţa. Vă adresez o rugăminte fără să recurg la presiuni sau promisiuni, pentru că ştiu bine că nu m-aş putea impune cum se cuvine nici cu una, nici cu cealaltă, iar o astfel de abordare ar fi aproape ridicolă,

dacă nu chiar ridicolă. Vă cer ajutorul pentru că asta e tot ce pot să fac, să cer, şi pentru că sunteţi ultima mea speranţă. De clemenţa pe care mi-o veţi arăta depinde bunul sfârşit al acţiunilor mele. Şi nu mai spun nimic. Doar că vă vorbesc iar la plural şi asta deloc întâmplător, deoarece un eventual familiarism cu persoane care din diverse motive sunt mai presus decât mine mă face să mă simt în dezavantaj.

— Îmi pare rău, mi-a spus ea cu sprâncenele încruntate, privirea fixă şi respiraţia agitată. Mi-am impus ca regulă să nu accept şantajele sentimentale. Nu batem palma. E unsprezece şi jumătate. La douăsprezece trece ultimul tren. Dacă pleci chiar acum, ai destul timp să ajungi la gară. O să-ţi dau bani pentru bilet, dacă nu mi-o iei în nume de rău.

— Niciodată nu iau în nume de rău banii, i-am răspuns, dar nu e unsprezece şi jumătate, ci douăsprezece şi jumătate. La gară am văzut la ce oră trece ultimul tren şi, anticipându-vă reacţia, am dat ceasul înapoi cu o oră când eraţi la bucătărie. Îmi pare rău că plătesc cu o răutate ospitalitatea acordată, dar v-am spus că nu-i de glumă pentru mine. Iertaţi-mă.

S-au scurs câteva secunde chinuitoare, timp în care m-am temut că îmi dă cu ceva în cap şi mă aruncă în stradă. Am văzut sclipind în ochii ei aceeaşi undă de admiraţie oarecum copilăroasă pe care o observasem şi când i-am dat bancnota la cabană. Am respirat uşurat în sinea mea: nu se lăsa cu represalii. Dacă aş fi ţinut seama că, în ciuda dezinvolturii ei, Merceditas nu avea decât douăzeci de fragede primăveri, n-aş fi trecut prin atâtea spaime.

— Te urăsc, s-a mulţumit ea să-mi spună.

Iar dacă experienţa mea sentimentală nu s-ar fi limitat pe atunci la vreo patru boarfe a căror amară experienţă îmi bântuie sufletul părăginit, aş fi simţit în acel moment o teamă diferită şi mult mai justificată. Dar din cartea pe care anii mi-o administraseră cu ghionturi lipsea capitolul pasiunilor curate şi nu am luat în seamă ceea ce mi s-a părut doar o meritată ocară, nici furnicătura pe care glasul ei îndurerat mi-a stârnit-o în pântec şi despre care am crezut, prostul de mine, că era o simplă consecinţă a spaimelor prin care trecusem.

— Ar fi bine, am zis, să reluăm discuţia de unde am lăsat-o. De ce v-au dat afară de la colegiu?

— Pentru că am omorât un tip.

— Poftim?

— Nu voiai răspunsuri concrete?

— Povestiţi-mi ce s-a întâmplat.

— Isabel Peraplana şi cu mine, după cum ştii, eram prietene. Ea era fata cea bună, iar eu cea cu influenţă rea. În plus, ea era proastă, eu deşteaptă; ea ingenuă, eu precoce. Părinţii ei erau bogaţi; ai mei, nu. Pe mine mă trimiseseră la colegiul ăla cu sacrificii enorme. N-o făceau doar pentru mine, fireşte: era felul lor de-a urca pe scara socială, cel puţin în mod inconştient *et caetera*. Cred că şi eu participam la visurile lor aristocratice: trăiam în umbra familiei Peraplana, îmi petreceam vacanţele cu ei, mă plimbam cu maşinile lor, îmi dăruiau haine şi lucruri… Povestea cunoscută.

— Este pentru prima oară în viaţa mea când o aud, am spus, în vreme ce încercam să includ în răvăşitul meu *attrezzo*{10} de opulenţă imaginea unei Mercedes adolescente căreia, pe altă parte, nu reuşeam să-i anulez mental rotunjimile evidente.

— Această situaţie, după cum poţi uşor să-ţi închipui, a continuat ea, lăsa în mine o rană narcisistă pe care, totuşi, cu greu izbuteam s-o conştientizez în acea fază a dezvoltării personalităţii. Vreau să spun că egoul meu trebuie să fi fost traumatizat.

— Să trecem la fapte, vă rog.

— Nu ştiu când şi cum a început totul. La un moment dat, în absenţa mea, Isabel Peraplana a cunoscut un tip. Nu ştiu nici ce-o fi fost în mintea ei de fetiţă alintată, ce-a văzut la el sau ce instincte profunde o fi deşteptat în ea, Dumnezeu ştie în ce scop. Fapt este că, mai pe şleau, a sedus-o.

— Şi a…?

— N-am spus asta, m-a întrerupt Mercedes. Mă refer la seducţia amoroasă. Sunt simple speculaţii.

— De ce simple speculaţii? Ea nu v-a povestit nimic?

— De ce-ar fi trebuit să-mi povestească?

— Eraţi cea mai bună prietenă a ei.

— Lucrurile astea, dragă, nu se povestesc niciodată celei mai bune prietene. În orice caz, într-o noapte Isabel a fugit de la colegiu ca să se vadă cu el.

— V-a comunicat planurile ei?

— Nu.

— Atunci de unde ştiţi că a fugit de la colegiu ca să se vadă cu el?

— Din cele ce s-au petrecut ulterior. Lasă-mă să vorbesc şi nu mă-ntrerupe. Spuneam că Isabel a fugit de la colegiu ca să se vadă cu el. Însă eu observasem o schimbare în felul ei de-a fi şi stăteam la pândă. Am surprins momentul fugii şi am urmărit-o fără să-şi dea seama. Nu mă-ntrerupe. Când am ajuns la locul de întâlnire, pe care nu mi-a fost greu să-l descopăr, am surprins o scenă îngrozitoare. O să trec peste amănunte. Probabil că acum o astfel de scenă mi s-ar părea normală. Dar pe atunci eram încă foarte copilă şi Pirineii erau Pirineii. Cum ţi-am spus, mă simţeam datoare faţă de Isabel Peraplana pentru toate atenţiile de care avusesem parte. Îmi închipuiam, probabil, că mi se oferea ocazia să-mi plătesc o datorie pe care poziţia mea socială nu-mi permitea s-o achit sub altă formă. Fără să mai stau să cuget, am luat un cuţit şi i l-am înfipt ticălosului în spinare. A murit pe loc. Apoi n-am ştiut ce să facem cu cadavrul. Isabel era isterică şi l-a sunat pe tatăl ei, care a venit imediat şi s-a ocupat de tot. Călugăriţele anunţaseră poliţia, neliniştite de dispariţia lui Isabel. Domnul Peraplana a vorbit cu un anume Flores, de la brigada socială…

— Criminală, am corectat-o.

— Tot aia e. Poliţia s-a arătat înţelegătoare. Isabel şi cu mine nu aveam vârsta răspunderii penale. Ne aşteptau casa de corecţie şi o viaţă distrusă. Au hotărât să încadreze fapta ca legitimă apărare. Pe Isabel au scos-o de Ia colegiu. Cred că au trimis-o în Elveţia, cum se făcea pe atunci. Pe mine m-au trimis aici. Fabrica de lactate, proprietatea lui Peraplana, îmi dădea bani. Apoi i-am convins să mă lase să trăiesc pe picioarele mele şi să fac ceva util. Am devenit învăţătoare la şcoală. Restul nu mai are legătură cu cazul.

— Ce ziceau de toate astea părinţii tăi?

— Ce puteau să zică? Nimic. Ori era cum zicea Peraplana, ori casa de corecţie.

— Au venit să te viziteze?

— De Crăciun şi de Paşte. Un deranj tolerabil.

— De unde ai atâtea cărţi?

— La început mi le trimitea mama, dar nu ştia decât să-mi cumpere cărţile care luau Premiul Planeta. Până la urmă am luat legătura cu un librar din Barcelona: îmi trimite cataloage şi-mi expediază ce-i comand.

— Ce s-ar întâmpla dacă v-aţi întoarce la Barcelona?

— Nu ştiu şi nici nu vreau să aflu. Delictul nu s-a prescris şi nici n-o să se prescrie în următorii paisprezece ani, mi se pare.

— De ce refugiul oferit de Peraplana nu e valabil în Barcelona, la Madrid sau în orice alt loc?

— E valabil în măsura în care stau departe de toate… ca şi cum aş fi murit. Un sat mic şi izolat. Asta are şi avantajul suplimentar al fabricii de lactate.

Ceasul a bătut de douăsprezece ori.

— O ultimă întrebare. Cuţitul avea mâner de lemn sau de metal?

— Ce mai contează?

— Vreau să ştiu.

— Pentru Dumnezeu, ajunge cu întrebările. E ora unu. Să mergem la culcare.

— Să mergem la culcare, dar nu e ora unu. Ce am spus mai devreme despre ceas nu era adevărat: am inventat pe loc, doar ca să nu fiu nevoit să plec. Îţi cer din nou iertare.

— Ce mai contează? a repetat ea, fără să precizeze dacă se referea la ceas sau tot la cuţit. O să dormi în camera părinţilor mei. Cea în care stau când trec pe aici, vreau să spun. Aşternutul s-ar putea să fie puţin jilav, dar e curat. O să-ţi dau o pătură, fiindcă spre dimineaţă se face cam frig.

— Pot să fac un duş înainte de culcare?

— Nu. Se opreşte apa de la ora zece. O să-i dea iar drumul la şapte. Răbdare.

Am urcat câteva trepte tocite şi mi-a arătat o cameră mare,

cu tavanul înclinat, grinzi roase şi pereţi de piatră goală, în mijlocul căreia se afla un pat matrimonial cu baldachin şi plasă de ţânţari. Dintr-un dulap, Mercedes Negrer a scos o pătură cenuşie, care mirosea tare a naftalină. Mi-a explicat cum funcţiona comutatorul şi mi-a urat somn uşor înainte de-a se retrage şi de-a închide uşa. I-am auzit paşii îndepărtându-se, cum deschidea şi închidea altă uşă şi cum trăgea un zăvor. Eram frânt. M-am culcat fără să mă dezbrac, am stins lumina aşa cum fusesem învăţat şi-am adormit buştean, încercând să găsesc o explicaţie plauzibilă noianului de minciuni pe care acea femeie ciudată mi le înşirase.

capitolul 11

cripta vrăjită

M-a trezit un zgomot. Nu ştiam unde mă aflam şi nici ce căutam acolo: tentaculele spaimei îmi paralizau judecata. Pe pipăite şi mai mult din instinct, am apăsat pe întrerupătorul care atârna de baldachin, dar am rămas pradă aceluiaşi întuneric absolut: poate nu era curent, ori poate orbisem. M-a cuprins o transpiraţie rece, de parcă aş fi făcut duş din interior în afară şi m-a invadat, cum mi se-ntâmplă ori de câte ori mă cuprinde panica, o pornire teribilă să ies din propriul corp. Mi-am ascuţit auzul şi am perceput nişte paşi pe coridor. Evenimentele serii anterioare, de care încă eram impregnat, au început să capete o înfăţişare nouă şi ameninţătoare: cina, fără îndoială otrăvită; conversaţia, urzită ca să-mi insufle destulă încredere pentru a face din mine o pradă uşoară; camera, o cursă de şoareci prevăzută cu cele mai ingenioase mecanisme de reţinere şi tortură. Iar acum, lovitura finală: paşi discreţi, o pălitură, un pumnal, îmbucătăţirea, îngroparea sărmanelor mele rămăşiţe sub cele mai ascunse sălcii de pe malul râului susurător, viermii lacomi, uitarea, hăul negru al nefiinţei. Cine concepuse un asemenea plan ca să mă ucidă? Cine ţesuse urzeala în care mă zbăteam ca un animal sălbatic? A cui va fi mâna care mă va răpune? Chiar a lui Mercedes Negrer? A libidinosului vânzător de Pepsi-Cola? A negrilor supradotaţi? A mulgătorilor de la fabrică? Calmează-te. Totul are o explicaţie foarte simplă: ceva ciudat, care ţi s-a întâmplat în copilărie; proiecţia propriilor tale obsesii. Calmează-te. În câteva secunde se va limpezi misterul şi vei putea râde în voie de spaimele tale copilăreşti. Urmezi de cinci ani un tratament psihiatric, mintea ta nu mai e acum decât o bărcuţă plutind în derivă pe marea agitată a delirului,

ca odinioară, când credeai, necioplitule, că fobiile sunt acele pârţuri silenţioase şi straşnic de fetide pe care lumea necivilizată îşi permite să le tragă în transportul public aglomerat. Agorafobie: teama de spaţiile deschise; claustrofobie: teama de spaţiile închise, cum ar fi sarcofagele sau furnicarele. Calmează-te, calmează-te.

Iar în timp ce mă linişteam cu ajutorul acestor gânduri reconfortante, am încercat să mă dau jos din pat şi, în acel moment, a căzut peste mine ceva ca o pânză de păianjen rece şi grea, care m-a imobilizat în aşternuturi, şi am auzit clar zgomotul pe care-l făceau mânerul uşii mişcându-se, scârţâitul balamalelor, nişte paşi înfundaţi care pătrundeau în încăpere, şi gâfâitul sacadat al cuiva care se grăbea să comită o crimă oribilă. Şi, nemaiizbutind să fac faţă spaimei care mă cuprindea, am urinat în pantaloni şi-am început s-o strig pe mama cu un firicel de glas, cu speranţa tâmpită că m-ar putea auzi de pe lumea cealaltă şi ar putea să-mi iasă în întâmpinare în pragul împărăţiei umbrelor, fiindcă pe mine locurile noi mă fac să mă simt stingher. In starea asta eram când am auzit o voce lângă mine care spunea:

— Dormi, măi?

Am recunoscut glasul lui Mercedes Negrer, căreia am vrut să-i răspund fără să reuşesc, căci din gâtlej mi-a ieşit doar o mormăială jalnică şi care, puţin câte puţin, s-a transformat în ţipăt. O mână mi s-a aşezat pe spate.

— De ce te-ai înfăşurat în plasa de ţânţari?

— Nu văd, am reuşit să articulez. Cred că am orbit.

— Nu, domne. E o pană de curent. Am adus un sfeşnic, dar nu găsesc chibriturile. Tata ţine mereu o cutie de rezervă pe noptieră ca să fumeze cum se trezeşte, deşi medicul i-a interzis.

Lângă mine s-a deschis un sertar al cărui conţinut a fost răvăşit de nişte mâini. S-au auzit un râcâit şi un scăpărat şi a lucit o flăcăruie tremurătoare care, apropiată de fitilul unei lumânări, a răspândit o lumină slabă, cu ajutorul căreia am reuşit să disting prin urzeala plasei de ţânţari chipul liniştit al lui Mercedes, ai cărei ochi clipeau des. Era îmbrăcată cu o

cămaşă de flanelă în pătrăţele scoţiene care aparţinuse unui bărbat mai solid decât ea şi dintre ale cărei falduri, cele ale cămăşii, se iveau nişte pulpe fine şi prelungi. Când s-a aplecat peste mine ca să mă descurce din plasa de ţânţari, am văzut că pe sub cămaşă purta nişte chiloţei albaştri nu atât de ficşi încât să nu lase să se întrezărească un triunghi întunecat şi zbârlit, iar în partea cealaltă respectivele părţi de fese dure ca pumnul unui muncitor la miting. Nu toţi nasturii cămăşii erau închişi, iar când se mişca apăreau plăsmuiri catifelate care răspândeau o aromă fragedă şi dulce-acrişoară.

— Te-am auzit vorbind în somn, mi-a zis ea.

Şi a adăugat fără prea multă logică:

— Nici eu nu puteam să dorm. Ai făcut pipi pe tine?

— Aseară am cinat prea mult, i-am spus în chip de scuză, pentru că muream de ruşine.

— I se poate întâmpla oricui. Nu-ţi face griji. Vrei să dormi mai departe sau preferi să stăm de vorbă?

— Prefer să stăm de vorbă, dacă îmi promiţi că nu-mi mai spui minciuni.

A râs cu tristeţe.

— Ţi-am dat versiunea oficială a faptelor. Nu mi-am închipuit niciun moment că sunt prea convingătoare. Cum ţi-ai dat seama?

— Toată povestea e o înşiruire de elucubraţii, iar cea mai mică dintre toate nu-i nici pe departe aia cum că o adolescentă copleşită ar fi fost în stare să provoace moartea instantanee a unui bărbat înjunghiat în spinare. N-am ucis niciodată pe nimeni, dar nu-s profan în materie de violenţă. Din faţă, aşa ceva s-ar mai putea întâmpla. Din spate, niciodată.

S-a aşezat pe marginea patului, iar eu m-am rezemat pe pernă, cu spatele sprijinit de căpătâiul de lemn care scârţâia sub greutatea mea. Ea şi-a apropiat genunchii pe care şi-a proptit bărbia, îmbrăţişându-şi gleznele. Personal, nu-i împărtăşeam ideile de comoditate.

— Cadrul, a început ea să vorbească, e acelaşi: fata săracă şi emancipată şi fata bogată şi cam prostuţă. Trauma, de

asemenea…

— Ce s-a întâmplat în noaptea în care a dispărut Isabelita?

— Dormeam într-un dormitor comun şi paturile noastre erau alăturate. Eu sufeream de o insomnie pe care acum o pun pe seama vârstei înfocate, iar atunci o atribuiam oricărei alte cauze. Am auzit-o pe Isabel bolborosind în somn şi am început să-i observ în linişte trăsăturile senine, părul auriu, transpiraţia care-i perla tâmplele, formele vagi pe care începea să le capete corpul ei… Ţi se pare că fac literatură?

N-am răspuns, ca să nu-i blochez cursul gândurilor. Ştiu bine că nimeni nu divaghează atât de mult decât dacă se pregăteşte să facă o mărturisire şi m-am hotărât să am răbdare.

— După o vreme, a continuat ea să povestească, Isabel s-a ridicat. Mi-am dat seama că dormea în continuare şi m-am gândit că era somnambulă. A început să umble pe culoarul format de paturile dormitorului şi s-a îndreptat fără să ezite spre uşă. M-am ridicat şi am urmat-o, temându-mă că o să se lovească. Uşa dormitorului era mereu încuiată, aşa că m-a surprins că s-a deschis larg când a ajuns la ea. Era întuneric şi nu întrezăream decât o umbră dincolo de coridorul care ducea din dormitor spre băi.

— Bărbat sau femeie?

— Bărbat, dacă pantalonii sunt apanajul exclusiv al genului. Ţi-am spus că totul era întunecat.

— Continuă.

— Călăuzită de umbra care deschisese uşa, Isabel a parcurs distanţa care o despărţea de băi. Acolo umbra i-a poruncit să aştepte, a revenit şi a închis din nou uşa dormitorului. Între timp, eu mă strecurasem afară şi mă ascunsesem după un colţ, hotărâtă să urmăresc aventura până la sfârşit.

— O clarificare: uşa dormitorului se închide cu zăvorul sau cu cheia?

— Cu cheia. Cel puţin aşa era pe atunci.

— Cine ţinea cheia?

— Călugăriţele, fireşte. Supraveghetoarea avea una şi stareţa alta, după câte ştiu. Dar nu cred că era greu să faci o

dublură. Deşi regimul internatului era sever, noi, elevele, eram docile, iar precauţiile nu aveau de ce să fie excesive. Nu confunda un colegiu cu o închisoare.

— Încă o întrebare: ce se întâmpla dacă vreuna dintre eleve avea o nevoie urgentă în toiul nopţii?

— Existau un veceu şi o chiuvetă în celălalt capăt al dormitorului. În loc de uşă avea o perdea din creton, pentru ca nimeni să nu se poată închide acolo şi să facă lucruri urâte. Continui. Zona băilor era pustie şi, când am traversat-o, am simţit răcoarea umedă a dalelor sub picioare, pentru că eram desculţă, la fel ca Isabel. Asta m-a făcut să fiu atentă la încălţămintea misteriosului însoţitor al prietenei mele şi am văzut că purta nişte pantofi de pânză cu talpă de gumă. Wambas le numeam pe atunci, pentru că asta era marca cea mai răspândită. Erau ieftini şi rezistau destul de mult. Nu ca ăia pe care-i fabrică acum, cu rezultate dintre cele mai proaste. La capătul băilor se afla o altă uşă, care dădea spre o scară pe unde se cobora în anticamera capelei. Ieşind de la baie, gata îmbrăcate, noi, fetele, ne aliniam în anticameră şi supraveghetoarea ne trecea în revistă. Trebuie spus că anticamera şi scara erau la fel de pustii ca băile. Misteriosul însoţitor al Isabelei se folosea de o lanternă. Mie nu mi-era greu deloc să-i urmez de la distanţă, fiindcă de-a lungul anilor învăţasem drumul pe de rost şi puteam să-l parcurg orbeşte. Când am intrat în capelă, i-am văzut cum dispar după altarul mare, cel al Fecioarei. Am aşteptat un pic, ca să iasă, fiindcă ştiam că în spatele altarului nu era nicio uşă şi, văzând că nu apăreau, am înaintat cu grijă şi am constatat că dispăruseră. Nu mi-a fost greu să deduc că se folosiseră de un culoar secret şi, căutându-l, m-a cuprins teama superstiţioasă care începuse să mă bântuie încă de pe atunci. La lumina slabă a lunii care se filtra printre vitralii şi după câteva minute de căutare intensă, mi-am dat seama că pe podeaua absidei se aflau patru lespezi care, judecând după inscripţiile latine şi hârcile cioplite pe ele, conţineau rămăşiţele altor preafericiţi. In mod ciudat, una dintre lespezi nu avea urme de praf la îmbinări, nici rugină pe mânerul greu care ieşea din piatră exact între

falca rânjită a hârcii şi explicaţia ei: HIC IACET V.H.H. HAEC OLIM MEMINISSE IUVABIT{11}. Luându-mi inima în dinţi, am apucat de mâner şi am tras de el cu toată puterea. Lespedea a cedat şi după câteva încercări a ieşit din cadru. Am dat de o scară neagră, pe care am coborât tremurând. La capătul scării începea un culoar tenebros, pe care am pornit pe pipăite, până când o deschidere laterală mi-a semnalat că exista un alt coridor, care-l tăia pe primul. Nu ştiam pe ce drum s-o apuc şi am luat-o pe intersecţia aceea, închipuindu-mi că o să mă pot întoarce oricând la primul culoar. După un timp am constatat că un al treilea coridor se încrucişa cu al doilea şi mi-a îngheţat sângele în vine, pentru că am înţeles că mă aflam într-un labirint, singură şi pe întuneric, unde aveam să pier dacă nu găseam degrabă ieşirea. Frica probabil că m-a zăpăcit, fiindcă dorind să mă întorc în căutarea scării care ducea la falsul mormânt, am apucat-o pe un drum greşit. Intersecţiile se succedau şi dorita scară nu mai apărea. Mi-am blestemat temeritatea şi m-au năpădit cele mai sumbre presimţiri. Cred că am început să plâng. La un moment dat am pornit iarăşi, încrezătoare că soarta o să mă ducă pe drumul cel bun. Pierdusem, fireşte, noţiunea timpului şi a distanţei parcurse.

— Nu ţi-a trecut prin minte să strigi după ajutor? am întrebat.

— Ba da, fireşte. Am strigat cât am putut, dar pereţii erau groşi şi nu-mi răspundea decât un ecou batjocoritor. Am mers şi-am tot mers în disperare, până când, la capătul puterilor, am întrevăzut la capătul culoarului pe care mergeam o licărire vagă. Şuiera vântul şi o mireasmă dulceagă, ca de tămâie şi flori trecute, plutea prin aerul care mi s-a părut greu. Parcursesem cu mare încetineală o bună parte din distanţa care mă despărţea de irizaţia aia, când mi-a apărut dinainte o figură spectrală şi enormă, după cum mi se părea mie. Strânsesem şi aşa destule emoţii şi am leşinat. Mi s-a părut că-mi vin în fire, dar probabil că nu se-ntâmpla asta, pentru că m-am trezit faţă în faţă cu o muscă uriaşă, de vreo doi metri înălţime şi pe măsură de lată, care mă privea cu nişte ochi oribili şi părea că vrea să-şi lipească trompa scârboasă de

gâtul meu. Am vrut să strig, dar n-am reuşit să articulez niciun sunet. Mi-am pierdut iar cunoştinţa. M-am trezit într-o încăpere boltită, luminată palid de sclipirea verzuie descrisă mai înainte. Am simţit mângâierea unei mâini pe obraji şi gâdilătura unor fire de păr pe frunte. Eram gata să strig iar, crezând că musca aia mă atingea cu labele ei scârboase. Dar imediat mi-am dat seama că cea care mă mângâia era chiar Isabel, ale cărei plete blonde mă atingeau pe frunte. Mai înainte de-a apuca să cer o explicaţie, Isabel mi-a acoperit gura cu palma şi mi-a şoptit la ureche:

Ştiam că pot conta pe afecţiunea ta. Atâta curaj şi fidelitate n-or să rămână nerăsplătite.

Şi, luându-mi mâna de pe gură, mi-a depus pe ea buzele ei arzătoare şi umede, în timp ce corpul ei, care părea să graviteze în aer, se lăsa peste al meu, lăsându-mă să-i simt prin ţesătura fină a cămăşii de noapte pe care o purta bătăile neregulate ale inimii şi căldura arzătoare care iradia din formele ei adorabile. De ce să ascund plăcerea sălbatică de care m-am simţit cuprinsă? Ne-am topit într-o îmbrăţişare febrilă, care a durat până când degetele mele tremurătoare şi gura mea însetată de plăcere…

— Un moment, un moment, am zis eu, un pic surprins de întorsătura neaşteptată pe care o lua naraţiunea. Asta nu era în program.

— Hai, dragă, mi-a aruncat ea cu un gest de nerăbdare, de parcă întreruperea i s-ar fi părut total nelalocul ei, nu fi încuiat. Se prea poate ca între mine şi Isabel să fi fost ceva mai mult decât o simplă camaraderie şcolărească. La vârsta asta şi într-un internat, tendinţele safice nu sunt o raritate. Dacă zici că ai văzut-o pe Isabel, atunci ţi-ai dat seama că fizicul ei este dintre cele pe care artele îl atribuie arhanghelilor. Deşi e posibil să-i fi dispărut, pentru că de atunci n-am mai văzut-o. Pe vremea aia, cel puţin, era o bomboană.

Epitetul acela, deja anacronic în această epocă de sexualitate demitizată, m-a făcut să zâmbesc. Ea mi-a interpretat greşit mimica.

— Să nu-ţi închipui că sunt o lesbiană ascunsă, a protestat. Dacă aş fi, aş recunoaşte. Tot ce-ţi povestesc s-a petrecut cu ani în urmă. Eram adolescente şi zburam ca nişte fluturi la lumina ambiguă a zorilor erotici. Înclinaţia mea actuală e spre bărbaţi, fără umbră de îndoială. Poţi să-ntrebi prin sat

— Bine, bine, am zis eu. Continuă, te rog.

— Cum spuneam, ne aflam într-un astfel de moment desfătător, a continuat Mercedes, când am observat că degetele mele erau mânjite de sânge şi că sângele provenea din corpul lui Isabel. Am întrebat-o ce-i cu sângele ăla şi ea, fără să răspundă, m-a apucat de mână şi m-a făcut să mă ridic, lucru care m-a costat destul de mult efort. Odată ajunsă în picioare, m-a condus spre o masă aflată în fundul criptei şi pe care zăcea un bărbat tânăr, destul de bine făcut, încălţat cu aceleaşi *wambas* pe care le văzusem în întunericul din baie şi, după toate aparenţele, mort, fiindcă nu se mişca şi un pumnal îi ieşea din piept, în dreptul inimii. M-am întors îngrozită spre Isabel şi am întrebat-o ce se întâmplase. Ea a ridicat din umeri şi a zis:

„Doar n-o să ne certăm acum pentru, fleacul ăsta, când ne simţim aşa de bine. Am fost nevoită s-o fac."

„De ce? A vrut să abuzeze?" – am întrebat-o.

„Nu" – mi-a răspuns Isabel cu grimasa ei de fetiţă răzgâiată, pe care o adopta de fiecare dată când era certată. *„Dar eu sunt regina albinelor."*

Ceea ce nu era tocmai lipsit de judecată, cel puţin din perspectivă simbolică, de vreme ce nu a fost demonstrat ştiinţific faptul că mătcile îşi imolează trântorii după ce au fost fecundate. Ceva adevărat pare să fie la *mantis retigiosa* şi la unele specii de himenoptere din Mesoamerica, antenele din care femelele secretă o substanţă…

M-am văzut nevoit să întrerup din nou digresiunea lui Mercedes Negrer, care părea să ştie câte puţin din toate, şi am rugat-o să povestească mai departe ce se petrecuse în criptă după descoperirea cadavrului.

— Nu ştiam ce să fac. Eram foarte confuză, iar Isabel nu părea să-mi fie de niciun folos. Îmi dădeam seama că trebuia

să fac ceva ca să-mi scot prietena din belea, fiindcă nu se punea problema să ne găsească cineva şi ea să ajungă la închisoare pe viaţă. Am socotit că în lumea de afară se luminase de ziuă şi că ne rămânea foarte puţin timp să ne întoarcem în dormitor. Cadavrul nu mă preocupa din cale afară, din punct de vedere practic, fiindcă era foarte greu ca măicuţele să descopere intrarea care ducea la criptă şi, chiar dacă s-ar fi întâmplat asta, n-aveau cum să lege asasinatul de Isabel, dacă reuşeam să ajungem în dormitor înainte să sune deşteptarea. Problema principală rămânea întoarcerea în dormitor prin labirintul a cărui schemă îmi era necunoscută. La asta mă tot gândeam când am auzit un zgomot sec în spatele meu, ca de obiect care se sparge, şi m-am întors la timp ca s-o sprijin pe Isabel, care se prăbuşea, palidă ca ceara.

„Ce-i cu tine?” – am întrebat-o neliniştită – *„Ce zgomot s-a auzit?”*

„Mi-au făcut ţăndări sărmana mea inimioară de cristal”, mi-a zis ea.

Şi-a rămas nemişcată în braţele mele. A şuierat din nou vântul în criptă şi am simţit că mă lasă puterile. Un sforăit înfundat m-a anunţat că musca reapăruse. Am încercat s-o apăr pe Isabel. Am căzut amândouă. Mi-am pierdut cunoştinţa. M-a trezit soneria din dormitor. Eram în patul meu şi o boboacă mereu gata să se facă remarcată mă scutura:

„Grăbeşte-te” – îmi spunea – *„o să întârzii la inspecţie. Câte pedepse ai primit luna asta?”*

„Două” – i-am răspuns mecanic.

Trei pedepse însemnau o greşeală; trei greşeli, o meritată; două meritate, o supra; trei supra, zero la purtare.

„Eu niciuna” – s-a falit mucoasa de boboacă.

Un trimestru întreg fără pedepse îţi oferea dreptul la o ghirlandă de sârguinţă; două ghirlande într-un an, la eşarfa lui San Jose; trei eşarfe în treapta a doua, la titlul de… în fine, poate că datele astea nu sunt relevante pentru poveste. În orice caz, am crezut că mă trezesc dintr-un coşmar îngrozitor. Primul meu impuls a fost să mă uit spre patul Isabelei: era răvăşit şi gol, M-am gândit că mi-o luase înainte şi se afla la

baie. Dar n-a fost aşa. La inspecţie au descoperit că lipsea. Ne-au ameţit cu întrebările: eu mi-am ţinut gura. Spre prânz a apărut un oarecare Flores, de la brigada socială.

— Iarăşi! am zis fără să mă pot abţine.

— Ne-a interogat fără prea mult elan şi s-a cărat, a continuat Mercedes, care, la fel ca toţi atotştiutorii, nu lua niciodată în seamă corectările. N-am suflat o vorbă. În seara aia, extenuată, am dormit profund, deşi coşmarurile nu m-au lăsat să am un somn odihnitor. M-am trezit când a sunat ceasul şi am crezut că înnebunesc când am văzut că în patul de alături lenevea Isabel. Haosul iscat m-a împiedicat să schimb vreo vorbă cu ea, dar nici din comportamentul, nici din expresia ei n-am constatat că-i afectase ceva felul de-a fi. Rămăsese la fel de rece şi de insipidă cum o ştiam. M-am gândit iar că nu fusese decât un vis urât şi aproape că mă convinsesem de asta, când stareţa m-a convocat la ea în birou printr-un ordin transmis de supraveghetoare. M-am prezentat mai mult moartă decât vie şi, intrând, am văzut că se mai aflau acolo, în afară de stareţă, părinţii mei, inspectorul Flores şi domnul Peraplana, tatăl lui Isabel. Mama mea plângea cu jale şi tata îşi ţinea ochii ţintă la pantofi, ca şi cum l-ar fi copleşit o ruşine fără seamăn. M-au pus să iau loc, au închis uşa, iar inspectorul a zis aşa:

„Azi-noapte s-a produs în această instituţie, care prin simplul fapt că este ceea ce este merită tot respectul, un eveniment pentru care codul nostru penal a rezervat un nume clar; acelaşi, în treacăt fie spus, cu cel pe care i-l dă şi Dicţionarul Academiei Regale. Eu, care resping violenţa, motiv pentru care am îmbrăţişat cariera de poliţist, mă simt mâhnit şi, dacă n-ar fi salariul firav pe care-l încasez, mi-aş face valizele şi m-aş duce să lucrez în Germania. Ştii la ce mă refer, fetiţo?”

N-am ştiut ce să-i răspund şi am izbucnit în plâns. Stareţa prefira mătăniile cu ochii închişi şi tatăl meu o bătea uşor pe umăr cu palma pe mama, într-o zadarnică încercare de-a o consola. Inspectorul a scos din buzunarul trendului său un pachet făcut sul, pe care l-a derulat cu afectare şi din care a scos pumnalul însângerat pe care-l văzusem ieşind din corpul

defunctului din criptă. M-a întrebat dacă mai văzusem înainte arma crimei. Am spus că da. Unde? Ieşind din pieptul unui domn. Din străfundurile trendului au apărut în continuare două încălţări wambas vechi. Le recunoşteam? Iar am zis că da. Mi-au ordonat să-mi golesc buzunarele uniformei şi, spre marea mea surprindere, am extras din ele, printre alte lucruri, cum ar fi o ascuţitoare, o batistă cam murdară, două elastice de la iaurt pentru codiţe sau o cărticică cu operele lui Lope de Vega, şi un duplicat al cheii de la dormitor. Am priceput că eram socotită vinovată de asasinatul comis de Isabel şi că unica scăpare era să spun adevărul şi să-i pun ei, literalmente, mortul în cârcă. Sentimentele mele, fireşte, nu îngăduiau acest curs al acţiunii. În plus, dezvăluirea adevărului ar fi însemnat să dezvălui şi împrejurările în care-l descoperisem. Nimic din ceea ce se petrecuse în noaptea aia, asta era limpede, nu trebuia să se afle, altfel ar fi distrus viaţa lui Isabel şi pe a mea. Dar oare abnegaţia mea ar fi mers atât de departe până la a sfârşi în camera de gazare?

— În Spania nu există cameră de gazare, am punctat. Iar dacă mă gândesc bine, nici prin mahalalele suburbane nu avem gaz.

— Poţi să nu mă întrerupi? a zis Mercedes, vizibil iritată de ceea ce considera a fi un moft în drama pe care o punea în scenă.

„Pedeapsa pe care legislaţia noastră o are în vedere pentru acest fel de acte” – a zis în continuare inspectorul – *„este cea mai severă care se poate imagina. Totuşi…”* – aici inspectorul a făcut o pauză – *„… totuşi, ţinând seama de vârsta ta fragedă, de starea de spirit schimbătoare căreia îi cad pradă femeile în anumite perioade ale vieţii şi de intervenţia acestei preabune doamne”* – ne-a arătat-o cu degetul pe maica stareţă, fără să dovedească prea mult respect – *„sunt dispus să nu acţionez aşa cum îmi impune condiţia de slujbaş al poporului. Vreau să spun, în termeni legali, că nu vor fi martori şi nu se va instrui un rechizitoriu. Vom evita un proces ale cărui probe, înfăţişări, declaraţii, concluzii provizorii şi definitive, sentinţă şi recursuri s-ar putea dovedi cu necesitate dureroase şi-un picuţ scandaloase. In*

schimb, fireşte, va trebui să luăm anumite măsuri faţă de care părinţii tăi, aici prezenţi, şi-au dat acordul. Pentru măsurile care au fost adoptate în acest scop, trebuie să-i mulţumeşti domnului Peraplana, de asemenea prezent, care a acceptat să coopereze ca urmare a afecţiunii de care fiica sa dă dovadă faţă de tine şi pe care el o speră reciprocă. Idem pentru alte motive pe care nu a considerat necesar să le expună şi care pe mine mă lasă rece."

Măsurile la care făcea aluzie inspectorul nu erau altele decât exilul meu şi, având în vedere alternativa, le-am acceptat de bunăvoie. Aşa că am venit în satul ăsta şi aici am rămas. Primii trei ani i-am petrecut în casa unui cuplu de bătrâni, citind şi îngrăşându-mă. Fabrica de lapte le dădea nu ştiu cât pe lună pentru întreţinerea mea. Apoi am reuşit, după multe lupte, să-mi obţin independenţa. M-am numit învăţătoarea satului, profitând de un post vacant pe care nimeni nu-l voia, şi pe drept cuvânt. Am închiriat casa asta. Nu trăiesc rău. Amintirile şi-au tot pierdut din contur. Uneori îmi doresc ca soarta mea să fi fost alta, dar îmi trece repede melancolia. Aerul e sănătos şi am timp berechet. Iar în privinţa altor nevoi, aşa cum ţi-am spus ieri, fac ce pot, lucru care uneori nu-i mare lucru, iar alteori, destul.

Mercedes a tăcut şi liniştea care a urmat a fost întreruptă doar de cântecul cocoşului care anunţa o nouă zi. Pe pipăite am constatat că umezeala din aşternuturi se evaporase. Mi-era sete şi somn şi mi se învârtea capul de-a binelea. Aş fi dat orice pentru o Pepsi-Cola.

— La ce te gândeşti? m-a întrebat ea pe un ton bizar.

— La nimic, am răspuns prosteşte. Dar tu?

— La cât de ciudată e viaţa. De şase ani păstrez secretul ăsta şi ajung să-l povestesc unui cioflingar puturos, pe care nici nu ştiu cum îl cheamă.

capitolul 12

interludiu intimist: ce gândeam eu

— E într-adevăr curios, am zis, cum memoria devine ultimul supravieţuitor al naufragiului existenţei noastre, cum trecutul distilează stalactitele în golul faptelor noastre, cum zăgazul certitudinilor noastre se surpă la adierea abia simţită a unei nostalgii. M-am născut într-o epocă pe care *a posteriori* o percep ca tristă. N-am însă de gând să fac istorie: se prea poate ca orice copilărie să fie amară. Scurgerea timpului era tovarăşul meu dejoacă laconic şi fiecare noapte aducea cu ea o despărţire tristă. Din acea etapă îmi aduc aminte cum aruncam cu bucurie timpul peste bord, cu speranţa că balonul se va înălţa în zbor şi mă va duce către un viitor mai bun. Deşartă năzuinţă, fiindcă nu devenim decât ceea ce suntem. Tata era un om bun şi muncitor, care îşi întreţinea familia fabricând irigatoare din nişte bidoane vechi de combustibil numit petromax, foarte la modă pe atunci datorită întrebuinţărilor multiple, înlocuit astăzi cu succes de abundenţa energiei electrice. Nişte laboratoare farmaceutice elveţiene, amplasate în Spania la adăpostul planului de stabilizare, au distrus afacerea aia. Tata a fost un bărbat cu o soartă schimbătoare: din cruciada fratricidă a anilor 1936-l939 a ieşit mutilat, fost combatant şi prizonier în ambele tabere, lucru care i-a adus doar bătăi de cap birocratice, nu însă o recompensă sau o pedeapsă. Cu încăpăţânare, a respins puţinele ocazii favorabile oferite de soartă şi a acceptat orbeşte toate iluziile pe care dracul s-a silit să i le aducă în cale. Niciodată n-am fost bogaţi şi firavele economii pe care am fi reuşit să le adunăm le-a pierdut tata pariind la cursele de păduchi care se organizau sâmbăta seara la birtul din cartier. Pentru noi simţea o lipsă de ataşament posesivă;

dovezile lui de afecţiune erau subtile: a fost nevoie de mulţi ani ca să ajungem să le interpretăm ca atare; dovezile de supărare, în schimb, erau lipsite de echivoc: n-au avut niciodată nevoie de exegeze.

Cu mama, lucrurile stăteau complet altfel. Ne arăta o iubire de mamă autentică, absolută şi distrugătoare. A crezut mereu că o să devin cineva; a fost conştientă permanent că nu eram bun de nimic; din capul locului m-a Scut să înţeleg că ierta dinainte trădarea căreia, după părerea ei, mai devreme sau mai târziu, avea să-i cadă victimă. După scandalul acela cu copiii damblagii şi congresul euharistie, despre care nu cred că-ţi aduci aminte, trebuie să fi fost prea mică, dacă apucaseşi cumva să te naşti, a ajuns Ia închisoarea pentru femei din Montjuich. Tata a considerat că totul era un complot urzit anume ca să-i facă rău lui. Sora mea şi cu mine o vizitam pe mama duminicile la vorbitor şi-i aduceam pe furiş morfina fără de care n-ar fi fost în stare să suporte cu bucurie detenţia. Mama fusese o persoană activă, lucrase mulţi ani ca femeie la toate, cum numeşte vulgul serviciul domestic excedentar, deşi slujbele durau puţin, din cauza irepresibilei porniri de-a fura de prin case obiectele cele mai vizibile, cum erau ceasurile de perete, fotoliile, iar odată chiar un copil. Cu toate astea, nu-i lipseau niciodată căminele de care să se ocupe, fiindcă cererea era pe atunci, şi aud că ar fi şi acum, cu mult mai mare decât oferta, iar puturoşii sunt gata să tolereze orice, dacă pot să stea degeaba. Faptul că mama lipsea şi tata parcă ne-ar fi abandonat a făcut ca atât sora mea, cât şi eu să fim nevoiţi să ne emancipăm foarte de timpuriu. Soră-mea, sărmana, n-a fost niciodată isteaţă, aşa că a trebuit să fiu eu cel care să vegheze asupra ei, care să-i arate cum să câştige nişte bani şi care să-i facă rost de primii clienţi, deşi ea avea pe atunci nouă ani şi eu doar patru. La unsprezece, sătul de-acum de persecuţiile cărora mă supunea tribunalul tutelar, contactând o boală venerică şi dorind să nu-mi risipesc talentele pe care mi-am imaginat că le aveam în ale ignoranţei, am reuşit să intru la noviciatul din Veruela…

Un fluierat îndepărtat mi-a retezat peroraţia şi m-a făcut să

revin la realitate.

— Ala care-a şuierat a fost un tren? am întrebat.

— Unul de marfă, a răspuns Mercedes. De ce?

— Trebuie să plec. Nu-mi doresc nimic mai tare decât să continuăm discuţia asta, i-am zis, punând în aceste cuvinte singurul dram de sinceritate care mi-a însoţit aserţiunile încă de pe vremea când le juram clienţilor soră-mii că aveam pentru ei o bezea de vişine, dar trebuie să plec cât mai repede. Mulţumită ţie, am găsit rezolvarea cazului care m-a adus până aici. Îmi lipsesc doar câteva elemente complementare şi dovada că ceea ce cred e adevărat Dacă totul iese bine, în seara asta o să-ţi dovedesc nevinovăţia şi în câteva zile o să poţi să fii damă de onoare la nunta lui Isabel. Şi, fireşte, cei vinovaţi de toată această înşelătorie or să se afle acolo unde merită, chit că, evident, nu ştiu unde anume. Ai încredere în mine?

Mă aşteptam să pronunţe un „da” vehement, însă fata a tăcut cu obstinaţie.

— Ce-i cu tine? am vrut să aflu.

— Nu mi-ai spus că se mărită Isabel.

— Nu ţi-am spus o grămadă de lucruri, dar mâine vin înapoi şi nimic n-o să ne mai întrerupă.

Am fost sigur că n-o să spună nimic din cauza reţinerii care contrabalansează emoţiile intense şi, cu inima plină de desfătare, am parcurs în salturi drumul până la gară şi am reuşit să sar în ultimul vagon dintr-un tren de marfă prăpădit, pe când locomotiva se şi pierdea în defileul munţilor care înconjurau satul şi a căror verdeaţă, în lumina zorilor, îi făcea să pară o piatră preţioasă al cărei nume îl confund mereu cu o marcă de înălbitor.

Vagonul era plin de peşte proaspăt şi parfumul lui salin m-a făcut să visez la alte orizonturi mai fericite şi la o viaţă de bunăstare împărtăşită. Cu ţicneala iraţională care însoţeşte acest tip de iluzii frumoase, vedeam semne premonitorii în evenimentele cele mai neînsemnate: cerul senin, briza blândă, ochii peştilor, chiar numele lui Mercedes, totodată patroană a Barcelonei şi chintesenţă a industriei automobilistice teutone.

Pe de altă parte, îmi doream ca aceste himere să nu se cristalizeze în forme prea concrete, temându-mă în sinea mea că, odată reabilitat numele ei, n-o să mai vrea să audă de mine. Ne despărţeau prea multe diferenţe. M-am gândit chiar să renunţ la investigaţii, odată ce, îmi spuneam, cât timp ea continua să fie condamnată la exil şi eu eram stăpân pe secretul ei, o aveam, ca să zic aşa, la mână. Dar am mai pomenit într-o altă parte a acestei istorisiri că sunt un om nou, aşa că am respins în scurtă vreme tentaţia, nu fără a nutri simultan speranţa că, măcar o dată, virtutea avea să fie recompensată pe lumea asta, nu pe cealaltă, faţă de care nu simţeam nici afinitate, nici propensiune.

Trenul abia se ţâra. Când soarele a ajuns în înaltul cerului, vagonul s-a transformat într-un furnal şi peştele a început să pută cât se poate de neplăcut. Am început să arunc pe şină exemplarele care mi s-au părut cele mai susceptibile de alterare, însă după ce am golit vagonul, am constatat cu disperare că miasma persista şi că până şi hainele mele, ca şi întreaga mea făptură, împărtăşeau aceeaşi soartă. M-am înarmat cu răbdare şi m-am trântit într-un colţ, tot restul călătoriei ocupându-mă să croiesc planuri, să ticluiesc proiecte, să clarific enigme şi să-i demasc pe ticăloşii a căror victimă inconştientă a fost, îmi ziceam, femeia pentru care inima mea tresălta. Această preocupare însă nu m-a împiedicat să cântăresc viitorul cu o oarecare nelinişte. Chiar dacă reuşeam să rezolv iute şi bine cazul fetei dispărute şi să fac să strălucească nevinovăţia lui Mercedes, rămânea în aer moartea suedezului, pe care politia se încăpăţâna să mi-o pună în cârcă. In ipotetica eventualitate în care şi acest mister ar fi ajuns să fie desluşit, mă întrebam ce avea să se aleagă de mine. Cu antecedentele mele delictuale şi spitaliceşti, precum şi cu lipsa totală de pregătire, cunoştinţe şi aptitudini, nu mi-ar fi fost deloc uşor să-mi găsesc o slujbă bine plătită, pe baza căreia să-mi întemeiez un cămin. După câte îmi trecuseră pe la urechi, chiriile erau astronomice, iar coşul zilnic devenise inaccesibil. Ce să fac? Un nor mi-a tulburat visarea.

Trecuse de prânz când trenul şi-a făcut intrarea în

Barcelona-Terminus. Am sărit din vagon şi m-am ascuns printre roţile unui rapid, ascunzătoare pe care am părăsit-o iute când un şuierat intransigent, pe măsura garniturii respective, mi-a semnalat că trenul era gata să o ia din loc. Ajuns în stradă, am dat fuga în locul unde, mai devreme sau mai târziu, trebuia să ajungă neapărat orice detectiv: registrul de evidenţă a proprietăţii, amplasat într-un sediu liniştit şi însorit de pe strada Diputacion, unde am ajuns cu doar câteva minute înainte de închidere. Sub un pretext înjghebat pe loc, am reuşit să primesc iute ceea ce le-am cerut Damful de peşte, suprapus celorlalte mirosuri, i-a alungat pe funcţionarii care mai adăstau adormiţi prin sediu şi pe tinerii ambiţioşi care scormoneau după terenuri cu care să mai speculeze. Tihnit, am putut astfel să cotrobăi prin registre cum am avut chef, iar după o vreme am găsit ce căutam şi bănuielile mi s-au confirmat: domeniul pe care acum se afla colegiul măicuţelor lazariene îi aparţinuse între 1958 şi 1971 lui don Manuel Peraplana, care îl vânduse călugăriţelor pentru o sumă exorbitantă, după ce-l achiziţionase în ’58 pe mai nimic de la un oarecare Vicenzo Hermafrodito Halfmann, de naţionalitate panameză, anticar de profesie, rezident în Barcelona din 1917 şi care, la acea dată, dobândise terenul pe atunci gol şi construise pe el clădirea. N-aveam nicio îndoială că, în paralel, panamezul mai construise una pe un teren alăturat sau, cel puţin, unul apropiat şi le pusese pe amândouă în legătură, cine ştie de ce, printr-un coridor secret, care pornea de la mormântul fals din absida capelei. Probabil că Peraplana descoperise pasajul şi-l folosise pentru malversaţiunile lui. Şi-atunci, de ce Peraplana le vânduse călugăriţelor domeniul, dacă în 1971 încă se folosea de pasaj? Şi unde ducea acesta? Am încercat să aflu ce alte imobile deţineau Peraplana sau mai sus pomenitul Halfmann, dar registrul, organizat pe bunuri imobiliare şi nu după proprietari, nu făcea nicio menţiune în acest sens. Trebuia, aşadar, să vorbesc direct cu Peraplana şi către casa lui m-am îndreptat, deşi eram conştient de pericolele pe care le presupunea o astfel de iniţiativă.

capitolul 13

un accident pe cât de neprevăzut, pe atât de regretabil

Ajuns la intrarea în clădire, am dat de o piedică la care nu mă aşteptasem: o mică mulţime, iertat să-mi fie paradoxul, se înghesuia pe lângă gard, părând că aşteaptă ceva. Printre cei adunaţi le-am recunoscut pe servitoarele pe care le trăsesem de limbă în după-amiaza zilei anterioare şi din prezenţa lor acolo am dedus că nunta, programată după socotelile mele abia peste câteva zile, era gata să înceapă, devansată, pesemne. Mi-am făcut rost de la un chioşc din preajmă de o revistă în spatele căreia mi-am ascuns faţa şi m-am strecurat printre cei adunaţi, în timp ce mă gândeam disperat cum să intru în maşina care urma să-i ia pe mireasă şi pe tatăl ei, dacă noţiunile mele despre ceremonialul stabilit pentru astfel de ocazii erau corecte, lucru care mi se părea aproape nerealizabil, însă pe care trebuia să-l încerc dacă nu voiam ca mirii să plece în luna de miere prin Mallorca sau pe unde s-or mai duce bogătaşii cu astfel de prilejuri, ceea ce ar fi îngreunat, dar nu chiar încheiat, eforturile mele temerare.

Aşteptarea se prelungea şi îmi oferea prilejul să răsfoiesc revista. Am tras concluzia că tinerii scriau despre politică, artă şi societate, iar cei în vârstă se desfătau zburdând prin ţarcul depravării. O concetăţeană a lisei, pe nume Birgitta, dotată cu nişte sâni cam căzuţi pentru starea lor timpurie de dezvoltare, se pipăia „iniţiindu-se în misterele orfice ale recentelor ei unduiri”. O mişcare a mulţimii m-a împiedicat să citesc ceea ce era, fără îndoială, rodul fanteziei unui porc în călduri. Ridicându-mi ochii şi partea corespunzătoare a capului pe deasupra revistei, am văzut că uşa casei familiei Peraplana se

deschidea şi că dinăuntru ieşeau doi poliţişti cu uniforme cenuşii. M-am speriat rău, dar mi-am dat seama îndată că nu prezenţa mea o motiva pe a lor acolo, fiindcă s-au postat ca o gardă pe treptele de la intrare, ca şi cum ar fi aşteptat ieşirea unui cortegiu. Am presupus că la nuntă asista cine ştie ce autoritate locală şi mă pregăteam să strig „Trăiască mireasa!”, când am băgat de seamă că dincolo de poliţişti apăruseră nişte brancardieri care manevrau un pat pe nişte roţi ca de bicicletă şi o infirmieră care susţinea o sticlă plină cu ceva purpuriu şi conectată de pat printr-un tub. Un medic cu halat de spital şi alte câteva persoane însoţeau culcuşul ambulant. Una dintre ele era mai mult ca sigur Peraplana, dar, cum nu-l văzusem niciodată, nu puteam să jur. În mod evident, nu era vorba despre o nuntă, oricât de mult s-ar fi modificat liturghia după ultimul conciliu. Iar apariţia la ferestrele de deasupra a unor femei cu o înfăţişare îndurerată, care-şi ostoiau lacrimile cu batiste de pânză albă, n-a fost de natură să-mi zdruncine certitudinea. Din mulţimea adunată s-a ridicat un murmur şi poliţiştii au făcut loc tărgii până la o ambulanţă. L-am întrebat ce se întâmplase pe un tip care se ridica pe vârfuri lângă mine ca să nu piardă nimic.

— O nenorocire, mi-a răspuns. Sărmana fată din casa asta, care s-a sinucis azi-dimineaţă. Urma să se mărite. Nu suntem decât ţărână, prietene.

Părea vorbăreţ şi m-am gândit să întreb mai departe.

— De unde ştiţi că e vorba despre o sinucidere? Cancerul nu ţine seama de vârstă.

— Am pus sutana-n cui ca să mă-nsor, după zece ani de preoţie, mi-a zis tipul. Între ce-am auzit în confesional şi ce-am aflat dup-aia nu mai există nimic de care să n-am habar.

Şi a început să râdă în hohote de propriile cuvinte. Eu l-am imitat ca să nu se simtă ridicol. Tipul mi-a pus o mână transpirată pe umăr, în timp ce cu cealaltă îşi ştergea ochii apoşi.

— N-aş vrea, totuşi, a adăugat el, să credeţi că sunt taumaturg sau ghicitor. Comisionarul de la măcelăria Bou{12}, pe care în mod curios îl cheamă tot aşa, dar cu „dubluve”,

Wou, nu ştiu de unde o fi băiatul acesta, mi-a povestit ce s-a întâmplat El se afla chiar în casă când a început circul. Venise să aducă nişte came. Vă interesează lucrurile astea?

Vestea mă lăsase perplex şi i-am spus lucrul ăsta.

— Viaţa, a zis el, este o frunză în bătaia vântului. *Carpe diem,* cum ziceau romanii. Vă plac femeile? Ei, să nu credeţi că sunt băgăreţ. V-am văzut că răsfoiaţi o revistă cu despuieri. Chestia asta cu dezbrăcatul este o operaţiune comercială menită să facă bani cu frustrările noastre, credeţi-mă. N-am nimic împotriva plăcerilor cărnii, dar nu pot să sufăr surogatele. Femeile în carne şi oase, iar cafeaua, cafea, cum ziceam în tinereţe. N-aş vrea să par mai special decât sunt; nu sunt scutit de slăbiciuni. De câte ori citesc o revistă din astea, fac laba. N-am nicio problemă s-o spun cu glas tare: toţi suntem făcuţi din acelaşi aluat. Nu-i aşa?

Eu însă nu ascultam sporovăială acelui nerod. Amintindu-mi de sărmana Isabel, pe care o contemplasem nu fără admiraţie cu puţin timp în urmă, n-am reuşit să-mi stăvilesc câteva lacrimi şi nişte muci, un omagiu palid adus fugacităţii viselor noastre şi efemerului frumuseţii omeneşti. Dar momentul nu era propice filosofiei, fiindcă o altă idee luase naştere în mintea mea. Am început să-i scrutez pe cei adunaţi pe acolo, în căutarea unei figuri cunoscute. Statura mea nu e exagerată şi a trebuit să recurg la nişte ţopăituri cam nepotrivite cu evenimentele care se derulau în faţa ochilor noştri, până când am dat de obiectul căutărilor mele: o femeie care îşi ascundea trăsăturile sub o enormă pălărie neagră, în spatele unor ochelari de soare şi cu ajutorul unui machiaj gros şi ţipător, care îi desfigura trăsăturile adevărate. Acea încercare inutilă de ascundere mi-a confirmat diferenţa criteriilor pe care, din punctul meu de vedere, bărbaţii şi femeile le au cu privire la frumuseţe, ele crezând că farmecul lor stă în ochi, buze, păr şi alte atribute situate la nord de grumaz, în timp ce genul masculin, ca să-i zicem aşa, mai puţin atunci când e înclinat spre devieri elective, îşi concentrează interesul spre alte părţi ale anatomiei, într-un dispreţ absolut faţă de cele anterior menţionate. Şi, astfel, cu

cât Mercedes Negrer s-ar fi silit mai tare să facă ceea ce considera mai eficient pentru a trece neobservată, o simplă ocheadă spre bustul ei incendiar mi-a fost de-ajuns ca s-o identific, deşi eram la mare distanţă unul de altul.

Iar odată ce am descoperit, mi-am deschis drum în forţă ca să ajung la ea; văzând că mă apropii, ; încercat să fugă, fără să reuşească, fiindcă înghesuielile ei nu-i incitau la îndepărtare pe cei care le primeau, ci la şi mai multă apropiere. Datorită acestui lucru, am reuşit în scurt timp s-o apuc zdravăn de braţ şi, trăgând de ea, am scos-o cu forţa din mulţime şi am făcut-o să meargă iute o bucată de drum, în căutarea unui loc mai ferit, unde i-am spus:

— Ce-ai făcut, nenorocito?

Ea a izbucnit în plâns, transformând într-o plăcintă smacurile pe care şi le aplicase pe obraz.

— Cum de-ai reuşit să ajungi înaintea mea? mi-am continuat întrebările.

— Am maşină, mi-a zis ea, printre sughiţuri şi suspine.

Nu luasem asta în calcul, ştiind ce salariu amărât primeau învăţătoarele din sistemul de stat, dar uitasem de mărinimia fabricii de lactate, care îi permitea să risipească pe fleacuri cuantumul câştigurilor ei didactice.

— De ce-ai făcut-o? am insistat.

— Nu ştiu, nu găsesc nicio explicaţie logică pentru ce s-a petrecut cu mine. După ce-ai plecat azi-dimineaţă, eram liniştită. Am început să-mi pregătesc un mic dejun dietetic şi, dintr-odată, de parcă o fiară turbată s-ar fi năpustit asupra mea, m-au năpădit toţi aceşti ani de frustrări şi ranchiună. A fost, poate, ura adunată de o viaţă sacrificată pentru ceea ce eu credeam prosteşte că era o cauză nobilă. Poate fiindcă am aflat că Isabel se mărita… Aş vrea să mor, sunt teribil de înfricoşată; nu ştiu ce-o să se aleagă de mine acum. Atâţia ani risipiţi…

— Ce s-a întâmplat, de fapt?

— Am luat maşina şi am venit într-un suflet. Chiar din cabina pe care o vezi acolo, am sunat-o pe Isabel, care a fost extrem de surprinsă auzindu-mă, fiindcă mă credea pe la nişte

cursuri în străinătate, prefăcuta. I-am zis că aveam ceva important să-i spun şi ne-am înţeles să ne întâlnim la un bar din apropiere. Speram că prezenţa ei avea să-mi mai tempereze agitaţia, dar n-a folosit decât la înfierbântarea ei. Fără s-o las să vorbească, fiindcă n-ar fi spus decât nişte tâmpenii, am împroşcat-o cu cele mai urâte insulte: i-am zis că am considerat-o întotdeauna proastă, egoistă, meschină şi falsă. Ea nu ştia despre ce vorbeam şi m-a crezut zărghită. Atunci i-am povestit cele întâmplate cu şase ani în urmă în cripta de la internat şi i-am arătat că mâinile ei erau pătate de sângele unui bărbat, probabil amantul ei. Am ameninţat că dau în vileag afacerea aia scabroasă, dacă nu-şi rupea imediat legământul ei matrimonial. Eu voiam doar să-mi mai potolesc iritarea, să mă răzbun psihologic. Dar Isabel, care fără îndoială că nu-l citise pe Freud, mi-a luat în serios cuvintele. E posibil şi ca relatarea să-i fi adus la suprafaţă amintiri îngropate în subconştient. N-a avut niciodată tăria să ia în piept partea urâtă a vieţii, săraca Isabel. Pusă în faţa unei asemenea dileme, instinctele i-au cedat şi s-a sinucis de îndată ce s-a întors acasă.

— De unde ştii?

— Am mai stat pe-aici după ce s-a încheiat întâlnirea, puţin cuprinsă de remuşcări. Am văzut-o intrând în casă tare abătută. Apoi a izbucnit o agitaţie cumplită. A sosit medicul. Majordomul care l-a întâmpinat era consternat. Ascunsă după gard, am auzit cuvintele „sinucidere” şi „otravă”.

— De unde ai scos machiajul ăsta şi accesoriile astea groteşti? am întrebat-o, mai degrabă ca s-o mai abat de la îndurerare decât din curiozitate.

— Le aveam acasă. Uneori mă deghizam şi pozam doar pentru mine în faţa oglinzii din cameră. Sunt o reprimată. Nu m-am culcat niciodată cu un bărbat Mi-e frică de bărbaţi. Impertinenţa mea rebelă nu-i decât o farsă jucată ca să-mi ascundă sfiala. Înfiorător!

— Haide, haide, i-am zis pe un ton patern, o să mai vorbim despre toate astea cu altă ocazie. Acum avem multe lucruri de lămurit. O să faci ce-ţi spun eu şi, aşa cum ţi-am promis,

mâine o să avem cazul rezolvat.

— Şi ce-mi pasă dacă se rezolvă cazul?

— Ţie, nu ştiu; dar mie, mult. Soră-mea e la închisoare, iar eu îmi joc libertatea, dacă nu cumva viaţa. N-am de gând să ezit când ţinta e aşa de aproape. Sunt gata să continui singur, dacă e nevoie, dar ajutorul tău mi-ar rezolva multe probleme. Ai comis un act reprobabil şi, în plus, inutil, fiindcă Isabel n-a omorât niciodată pe nimeni şi nici n-a avut vreun amant. Tot ce mai poţi să faci pentru ea este să contribui la a-i dovedi nevinovăţia. De asemenea, e singurul fel în care ai mai putea să-ţi ispăşeşti fapta asta rea, doar dacă nu preferi să-ţi petreci tot restul vieţii bântuită de remuşcări. În fine, care e alternativa? Cu Isabel moartă, nu mai există niciun motiv pentru ca Peraplana să te mai întreţină pe cheltuiala lăptăriei. Ori te hotărăşti acum să-ţi iei frâiele destinului în propriile mâini, ori ajungi ca… aşa ca mine, ca să nu merg mai departe.

Discuţia a părut s-o potolească, fiindcă s-a oprit din plâns şi şi-a readus culoarea din obraji cu ajutorul unei cutiuţe alungite, care conţinea o oglindă şi o pudrieră. Mi-am amintit că soră-mea îşi aplica smacurile cu o bucată de cârpă şi m-am gândit că diferenţele sociale se vădeau în amănuntele cele mai mărunte sau vulgare.

— Ce trebuie să fac? mi-a zis ea în fine, cu un aer supus.

— Ai maşina la îndemână?

— Da, numai că trebuie verificat uleiul.

— Şi bani?

— Mi-am luat toate economiile, pentru cazul în care ar fi trebuit să fug.

— Ăsta-i un indiciu de premeditare, drăguţo. Dar o să ne ocupăm la momentul potrivit de elementul procesual. Să mergem la maşină şi-o să-ţi povestesc pe drum ce-am descoperit şi ce plan am.

capitolul 14

dentistul misterios

Era ora cinei pentru oamenii care îşi puteau permite astfel de cheltuieli şi străzile erau din nou pe jumătate goale. Începuse iar să plouă şi picăturile băteau darabana pe capota maşinii lui Mercedes – un 600 prăpădit, gata să acceadă la categoria de relicvă de la cea de vechitură, în care stăteam aşteptând ca locuitorii casei Peraplana, la poarta cărora ne postaserăm, să dea semne de viaţă. Trecuse o oră de când îndurerata familie revenise în cămin şi ar fi fost normal ca membrii ei să bocească toată noaptea, însă eu prevedeam că avea să se întâmple altceva şi gândurile mele au fost confirmate imediat.

Primul a ieşit majordomul sub o umbrelă lucioasă şi a deschis porţile larg; apoi el s-a dat deoparte şi nişte faruri puternice au străpuns întunericul nopţii; în fine, un Seat, nu cel mitraliat, ci un altul, şi-a făcut apariţia. O singură persoană se afla în ea. La un semnal al meu, Mercedes şi-a pornit râşniţa de cafea.

— Încearcă să nu te dezlipeşti de el, chiar dacă asta presupune să renunţi la complicaţiile aritmetice pe care le prescrie codul rutier în ceea ce priveşte păstrarea distanţei, i-am spus.

Am mers atât de lipiţi de Seat, încât m-am temut că o să ne ciocnim de el, faptă pentru care legea ne-ar fi făcut pe noi responsabili, pentru că vina e întotdeauna a celui din spate, chiar dacă celălalt l-a provocat prin vorbe sau prin fapte. În formula asta am ajuns la Diagonal şi, profitând de un semafor, am coborât, nu fără ca mai înainte să repet:

— Să nu-ţi scape. Şi pune-ţi ochelarii, pentru numele lui Dumnezeu, n-o să bage nimeni de seamă că-i porţi şi ai putea

să eviţi un accident grav.

Mi-a răspuns că da, a strâns din dinţi şi a pornit ca din puşcă după Seat. Eu am oprit un taxi, pe care-l ochisem dinainte şi, sărind înăuntru, i-am spus taximetristului:

— Urmăreşte maşinile alea două. Sunt de la serviciile secrete.

Taximetristul mi-a arătat o legitimaţie.

— Şi eu, a zis el. Din ce secţie?

— Stupefiante, am improvizat Cum merge treaba în mandatul ăsta?

— Prost, ca de obicei, mi-a răspuns falsul taximetrist O să vedem acuşi, la alegerile astea. Eu mă gândeam să-l votez pe Felipe González. Dar tu?

— Pe cine or să-mi spună şefii, i-am trântit-o ca să evit nişte confidenţe care ar fi putut să mă dea de gol.

Ocoliserăm Calvo Sotelo şi continuam pe Diagonal. Aşa cum prevăzusem, şoferul Seat-ului s-a prins repede că-l urmărea cealaltă maşină şi, prin câteva manevre abile, scăpând cu îndemânare de un sens unic, a reuşit s-o ia pe Muntaner la vale şi s-o încurce pe biata Mercedes, pe care n-a lipsit mult s-o pocnească un autobuz, în timp ce se silea temerară să dea înapoi. Am zâmbit în sinea mea şi i-am spus taximetristului să urmărească Seat-ul. Şoferul acestuia, convins că scăpase de urmăritor, redusese viteza şi n-am avut probleme să-i luăm urma. Dintr-un foc, scăpasem deocamdată de Mercedes fără să-i rănesc orgoliul, care era şi aşa cam şifonat.

Seat-ul a ajuns la destinaţie: o clădire pe colţ, de pe strada Enrique Granados. Acolo s-a oprit maşina şi a coborât şoferul care s-a lipit de un portic întunecos, cu capul între umeri, de parcă aşa ploaia nu l-ar mai fi atins. Poarta s-a deschis şi şoferul Seat-ului s-a strecurat înăuntru. I-am cerut taximetristului să mă aştepte, dar mi-a zis că nu putea.

— Trebuie să mă duc să dau ocol casei din Reventos, poate descopăr vreun mişmaş.

I-am mulţumit şi i-am urat noroc. Fiind din aceeaşi breaslă, n-a acceptat să-i plătesc cursa deşi acum aveam nişte bani,

primiţi de la Mercedes înainte de-a ne despărţi. Agentul camuflat a dispărut şi am rămas singur sub potop. O examinare superficială a Seat-ului nu a lămurit mare lucru. Talonul fiscal din parbriz era pe numele unei societăţi imobiliare, evident o şmecherie pentru ocolirea impozitelor. Am descuiat portiera cu o cărămidă şi-am adulmecat în interior. În torpedo nu se aflau decât actele maşinii, o hartă a drumurilor pliată aiurea şi o lanternă fără baterii. Scaunele erau acoperite cu velur şi peste cel al şoferului era aşezată o rogojină de rafie, ca să nu transpire la fund. Din acest detaliu am dedus că Peraplana conducea de obicei maşina. N-aveam niciun motiv să mă îndoiesc că el era cel care intrase mai devreme pe sub porticul clădirii. Din spirit de prevedere, mi-am întipărit în minte cifrele kilometrajului, deşi nu eram prea convins c-o să reţin numerele, de vreme ce matematica nu e punctul meu forte, eu fiind în mod natural mai înclinat către umanioare. În scrumieră se aflau chiştoace de Marlboro; pe filtre nu se vedeau urme de ruj, dar se distingeau unele de dinţi regulaţi, probabil nu cei originali. Era scrum pe covoraş, semn că şoferul fuma. Unul dintre mucuri era încă umed şi bricheta automată era călduţă. M-am convins că aveam de-a face chiar cu Peraplana. Am ieşit din maşină, nu înainte de-a smulge din locaşul lor radioul şi casetofonul, pentru a-mi disimula urmele investigaţiilor. Am scăpat de ambele aparate aruncându-le într-un canal şi câteva clipe am cântărit posibilitatea de-a mă ascunde în portbagaj ca să văd unde mai ajungem, dar am exclus rapid formula asta, considerând-o periculoasă şi fiind mai interesat să aflu ce se cocea în casa de pe colţ, unde Peraplana dăduse fuga imediat după ce îşi înmormântase fiica.

Într-un bar cu gustări din clădirea de peste drum, am comandat o Pepsi-Cola şi m-am închis în cabina telefonică, bine dotat cu fise şi încercând să nu scap din ochi porticul care mă intriga. Am căutat în ghidul străzilor clădirea cu pricina şi am început să sun la toţi locatarii cărora le spuneam atunci când răspundeau:

— Bună, dragă, sunt de la revista *Cambio 16,* facem un

sondaj. La care post de televiziune te uiţi acum?

Toţi răspundeau că la Unu, iar un excentric că la Doi. La un singur telefon unde am sunat mi s-a răspuns cu lipsă de politeţe:

— Pe niciunul.

„Ai muşcat momeala, peştişorule”, mi-am zis privind numele celui care se arătase aşa de nepoliticos cu presa noastră. Plutonio Sobobo Cuadrado, dentist.

Fără să scap din priviri intrarea, mi-am băut Pepsi-ul şi tocmai băgăm limba pe gâtul sticlei ca să prind şi ultima picătură, când am văzut cum doi bărbaţi ieşeau prin portic, cărând cu grijă ceva greu, ambalat într-un cearşaf alb. Din întunecimea gangului, o femeie supraveghea operaţiunea, frământându-şi palmele. Dimensiunile balotului şi forma lui corespundeau celor ale unei persoane nu prea mari, cu siguranţă ale unei fetiţe. Cei doi bărbaţi au aşezat povara în portbagajul Seat-ului şi m-am bucurat că nu mă aflam eu acolo. Apoi unul dintre bărbaţi s-a suit la volan şi maşina a demarat. Mi-ar fi plăcut s-o urmăresc, dar nu se vedea niciun taxi pe nicăieri. Mi-am concentrat, aşadar, atenţia asupra celuilalt bărbat, care a reintrat în gang, a discutat rapid şi surescitat cu femeia care îşi frământa palmele şi a închis apoi poarta de lemn. Mi-am plătit consumaţia, am ieşit din bar şi, sub bătaia asiduă a ploii, am studiat intrarea. După ce am văzut ce mă interesa – nu dau detalii tehnice pentru că sunt specifice lăcătuşilor şi răufăcătorilor – am luat o bară de metal de pe un şantier din apropiere şi am trecut la deschiderea porţii de acces în gangul porticului. Privind cutiile poştale, mi-am dat seama care erau etajul şi apartamentul dentistului. Exista un lift care semăna cu un coşciug, dar din discreţie am urcat pe scări. Interiorul clădirii era pe măsura faţadei cenuşii, masive, obişnuite şi puţin triste: o clădire din Ensanche{13}.

Am sunat la uşa dentistului, care a răspuns imediat, uitându-se pe vizor.

— Cine e?

— Doctore, am un abces care mă scoate din minţi, i-am spus, umflându-mi obrazul.

— Ba nu aveţi nimic, astea nu sunt ore de consultaţie şi eu am cabinetul în Ciot, a răspuns dentistul.

— De fapt, i-am spus, explorând căi noi de abordare, sunt psihiatru infantil şi vreau să stau de vorbă cu fiica dumneavoastră.

— Plecaţi imediat, om nebun ce sunteţi.

— Dacă doriţi, plec, dar o să mă întorc cu poliţia, am ameninţat fără multă convingere.

— O să chem eu poliţia, dacă nu plecaţi mai repede decât cântatul unui cocoş.

— Doctore, am spus, adoptând un ton mai puţin emfatic, sunteţi amestecat într-o belea de speriat. Ar fi bine să discutăm sincer.

— Nu înţeleg la ce vă referiţi.

— Ba da, ştiţi foarte bine, altfel n-aţi mai prelungi o conversaţie căreia cineva întreg la minte i-ar fi pus capăt de mult. Ştiu totul despre fiica dumneavoastră şi, oricât vi s-ar părea de ciudat, pot să v-ajut să ieşiţi din belea, dacă sunteţi dispus să cooperaţi. O să număr până la cinci. Rar, dar până la cinci. Dacă până termin nu-mi deschideţi uşa, plec şi o să plătiţi singur consecinţele încăpăţânării de care daţi dovadă. Unu… doi… trei…

Am prins slab din spatele uşii o voce de femeie care spunea:

— Deschide-i, Pluto. Poate chiar are cum să ne-ajute.

— … patru… şi cinci. Vă urez noapte bună.

Uşa s-a deschis şi în golul lăsat de ea a apărut figura pe care mai devreme o văzusem în cadrul porticului. Femeia care îşi frământa palmele continua să şi le frământe în spatele soţului ei, dentistul.

— Staţi puţin, a zis el. N-avem nimic de pierdut dacă stăm de vorbă. Cine sunteţi şi ce-aveţi să-mi spuneţi?

— Nu-i nevoie să afle şi vecinii, doctore, am zis. Daţi-mi voie să intru.

Doctorul s-a dat deoparte şi am intrat într-un hol slab luminat de un bec cu voltaj mic, închis într-o lampă de fier forjat. În hol se afla un suport de umbrele din ceramică, un cuier din lemn sculptat, de culoare închisă, şi un fotoliu. Pe

tapetul de pe pereţi se repeta simetric o scenă câmpenească. Pe dinăuntrul uşii era atârnată o inimă sfântă smălţuită pe care scria: *binecuvântez, această casă.* Plăcile de gresie de pe podea erau octogonale, diferit colorate şi se mişcau când păşeai pe ele.

— Poftiţi, vă rog, a spus dentistul, arătând spre un culoar strâmt şi tenebros care părea fără sfârşit

Am pornit-o pe culoar urmat de doctor şi de soţia lui, regretând că nu propusesem ca întâlnirea să aibă loc pe teren neutru, fiindcă nu ştiam ce mă putea aştepta la capătul culoarului, iar capacitatea dentiştilor de-a face rău e bine-cunoscută.

capitolul 15

dentistul mărturiseşte

Temerile mele s-au dovedit însă nejustificate, fiindcă pe la jumătatea culoarului m-a ajuns din urmă doctorul şi, plin de solicitudine, a aprins o plafonieră care a luminat un salonaş mobilat modest, dar confortabil, într-unul dintre fotoliile căruia m-a invitat să iau loc, în timp ce îmi spunea:

— Nu vă putem primi aşa cum am dori, fiindcă atât soţia mea, cât şi eu suntem abstinenţi. Vă pot oferi doar o gumă de mestecat medicinală, pe care mi-a trimis-o ca reclamă un laborator. Se spune că e foarte bună pentru gingii.

Am refuzat oferta, am aşteptat ca cei doi să ia loc şi am cuvântat astfel:

— Vă întrebaţi, poate, cine sunt şi cu ce drept mă amestec în treburile dumneavoastră. V-aş răspunde spunându-vă că prima parte e lipsită de importanţă şi că la a doua n-aş putea să vă dau o explicaţie, în afară de faptul că presupun că suntem cu toţii amestecaţi în aceeaşi oală, lucru pe care însă nu mă-ncumet să-l afirm mai înainte să-mi răspundeţi la câteva întrebări pe care, la rândul meu, o să vi le pun. Mai devreme v-am văzut, doctore, transportând ceva înfăşurat şi punându-l în portbagajul unei maşini. Recunoaşteţi?

— Da, aşa e.

— Recunoaşteţi, de asemenea, că balotul acela conţinea sau, mai bine zis, chiar era o fiinţă umană, cel mai probabil o fetiţă şi, aş îndrăzni să afirm, pe deasupra, chiar fiica dumneavoastră?

Odontologul a ezitat şi soţia lui a luat cuvântul pentru a spune:

— Era fetiţa noastră, domnule, aveţi perfectă dreptate.

Am băgat de seamă că era o femeie uşor fanată, dar încă

verde. Ochii şi rictusul de pe buzele ei exprimau un nu-ştiu-ce, iar persoana ei emana un fel de adiere pe care n-am fost în stare să mi-o explic.

— Şi nu e la fel de adevărat, am continuat, reamintindu-mi stilul elegant folosit de procuratură cu prilejul întrevederilor la care participam în calitate de acuzat şi, de fapt, cu toate prilejurile, că fetiţa din balot, fiica dumneavoastră, este una şi aceeaşi cu fetiţa care a dispărut acum două zile de la colegiul măicuţelor lazariene din San Gervasio?

— Taci, i-a spus dentistul soţiei sale. Nu avem de ce să răspundem.

— Ne-au descoperit, Pluto, a zis ea cu un strop de uşurare în glas. Şi mă bucur că e aşa. Niciodată până acum n-am încălcat legea, domnule. Dumneavoastră, care păreţi un nelegiuit, o să-mi daţi dreptate că nu-i uşor să-ţi potoleşti conştiinţa.

M-am arătat de acord şi am continuat, spunând:

— Fata nu a dispărut din colegiu, ci a fost scoasă de acolo fără ştirea călugăriţelor şi adusă în această casă, unde aţi ascuns-o în timp ce vă prefăceaţi foarte neliniştiţi în legătură cu ceea ce aţi vrut să se creadă că ar fi o răpire sau o fugă. Nu-i aşa?

— Întocmai cum povestiţi, a spus doamna.

Următoarea întrebare a venit firesc.

— De ce?

Soţii n-au scos o vorbă.

— Care era scopul acestei farse smintite? am insistat.

— El ne-a forţat, a răspuns doamna.

Şi a adăugat, adresându-i-se soţului, care îi arunca priviri dezaprobatoare:

— E mai bine să mărturisim totul. Sunteţi poliţist' m-a întrebat apoi pe mine.

— Nu, doamnă, nici pe departe. Cine este el? Peraplana?

Doamna a ridicat din umeri. Odontologul şi-a ascuns faţa în palme şi a izbucnit în suspine. Ţi se făcea milă să vezi un dentist plângând cu atâta jale. Am aşteptat răbdător să îşi vină în fire şi, după ce a redevenit stăpân pe sine, doctorul a

deschis larg braţele, asemenea cuiva care avea de gând să se arate în toată goliciunea şi a rostit cele ce urmează:

— Stimate domn, care păreţi a fi un bun observator şi un om luminat, aţi dedus, pesemne, după cartierul în care locuim, simplitatea veşmintelor şi a menajului nostru, ca şi a faptului că stingem automat luminile când ieşim dintr-o încăpere, că facem parte din chinuita clasă de mijloc. Atât soţia mea, cât şi eu suntem de extracţie modestă, iar eu personal mi-am completat studiile cu ajutorul burselor şi al unor meditaţii de care mi-au făcut rost iezuiţii prin intermediul congregaţiei lor. Cultura soţiei mele se limitează la câteva cunoştinţe culinare nu lipsite de scăpări şi la o oarecare îndemânare în domeniul croitoriei, care o ajută să transforme haine de vară în halate de casă pe care însă nu le foloseşte niciodată. Deşi ne-am căsătorit cu treisprezece ani în urmă, venitul nostru modest ne-a îngăduit să avem doar o fiică, spre părerea noastră de rău, văzându-ne siliţi de mai multă vreme să apelăm la anticoncepţionale, cu toate că amândoi suntem catolici practicanţi, ceea ce a lipsit relaţiile noastre senzuale de orice desfătare, din pricina remuşcărilor. Se cuvine să adaug că fetiţa noastră, chiar din momentul conceperii, a devenit nucleul central al vieţii noastre şi că am făcut de dragul ei nenumărate sacrificii, pentru care niciodată nu i-am cerut socoteală, cel puţin nu explicit Soarta, care în atâtea alte privinţe ne-a fost ostilă, ne-a recompensat cu o fetiţă care întruneşte toate mulţumirile, printre care se numără iubirea desăvârşită pe care o nutreşte pentru noi.

Dentistul s-a întors spre soţia lui, probabil cerându-i întărirea celor spuse, dar ea îşi ţinea ochii închişi, sprâncenele încruntate şi părea absentă, ca şi cum şi-ar fi trecut viaţa în revistă, dar lucrul acesta nu l-am dedus, fireşte, din atitudinea ei reculeasă, ci din reacţia ulterioară, pe care, la momentul potrivit, o voi istorisi.

— Odată ajunsă fiica noastră la o anumită vârstă, a continuat dentistul, soţia mea şi cu mine am discutat îndelung şi nu fără animozităţi despre colegiul la care ar fi trebuit să o trimitem. Am căzut de acord că trebuia să fie cel mai bun pe

care-l putea oferi oraşul, dar pe cât era de înclinată soţia mea către o şcoală laică, progresistă şi scumpă, eu rămâneam partizanul învăţământului nostru tradiţional religios, care a dat roade atât de bune în Spania. Pe de altă parte, nu prea cred că schimbările care au intervenit recent în societatea noastră sunt de durată. Mai devreme sau mai târziu, militarii or să readucă totul la normalitate. În şcolile moderne, pe de altă parte, domneşte libertinajul: profesorii, aud, se împăunează în faţa elevilor cu vinovatele lor combinaţii matrimoniale; învăţătoarele se lipsesc de lenjeria intimă, iar în recreaţii sportul este desfiinţat şi se face loc concupiscenţei; sunt organizate baluri şi excursii de mai mult de o zi şi se dau filme pentru adulţi. Nu ştiu dacă, aşa cum se spune, asta îi pregăteşte pe copii să facă faţă vieţii. Poate că sunt vaccinaţi contra pericolelor, prefer să nu-mi exprim părerea. Despre ce vă vorbeam?

— Despre colegiul fiicei dumneavoastră, i-am reamintit.

— A, da. Discutam, aşadar, cum vă spuneam, şi nevastă-mea fiind femeie, iar eu bărbat, ea a trebuit să cedeze, pentru că aşa este legea naturală. Colegiul măicuţelor lazariene din San Gervasio, cel pe care l-am ales până la urmă, a presupus din partea noastră dublul sacrificiu de a trebui să ne despărţim de fetiţă, fiindcă regimul de internat nu admitea excepţii, precum şi pe acela de-a achite nişte taxe lunare pe care le pot califica fără ezitare ca oneroase, atât în termeni relativi, cât şi absoluţi. Educaţia, în schimb, era deosebită şi nu ne-am plâns niciodată, deşi Dumnezeu ştie prea bine că banii nu ne prisoseau. Şi au trecut anii.

A vânturat încet aerul cu mâinile, ca şi cum în urma acestui gest s-ar fi proiectat în spaţiu secvenţe ale acelei insipide saga familiale.

— Totul mergea bine, a continuat el să povestească, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, până când am citit într-una dintre revistele care îmi sunt trimise gratuit la cabinet un articol despre progresele industriei germane în materie de stomatologie. Vă scutesc de partea tehnică. E de ajuns să ştiţi că m-am dat peste cap ca să fac rost de o freză electrică şi să

scap de cea cu pedale pe care o folosisem şi care, fie vorba între noi, nu-i făcea prea fericiţi pe pacienţii mei. M-am dus pe la toate băncile de pe piaţă, însă mi-au refuzat creditul pe care4 ceream, aşa că a trebuit să recurg la instituţii financiare un pic mai exigente în ceea ce priveşte dobânzile. Am semnat cambii. Mi-a venit freza, dar instrucţiunile erau în germană. Experimentând pe pacienţi, am pierdut câţiva. Scadenţele treceau cu o iuţeală înspăimântătoare şi a trebuit să cer noi împrumuturi ca să le amortizez. Pe scurt: m-am încurcat fără scăpare. Convingerile şi responsabilităţile mele de tetă şi soţ îmi blocau calea laşă a sinuciderii. Nu-mi rămânea decât să aştept închisoarea şi dezonoarea. Simpla idee că soţia mea trebuia să se apuce de muncă mi se părea odioasă. Nu caut scuze pentru vinovăţia mea, vreau doar să înţelegeţi situaţia în care mă aflam şi să-mi cântăriţi disperarea. Într-o dimineaţă a venit la cabinet un domn elegant şi grav. M-am gândit că aducea un ordin de evacuare sau chiar de înfăţişare, dar nu era, aşa cum arătau aspectul şi prestanţa lui, un funcţionar de la judecătorie, ci un om de afaceri care a refuzat să se prezinte şi care mi-a spus că era la curent cu problemele mele. Mi-a spus că putea să mă ajute. Am vrut să-i sărut mâna, dar el a ridicat-o, aşa, şi m-a lăsat cu buzele pupând aerul. M-a întrebat dacă aveam o fată la internatul din San Gervasio. Am confirmat. M-a întrebat dacă eram dispus să-i fac o favoare şi să păstrez un secret. Mi-a dat cuvântul lui că fetiţa nu va avea nimic de suferit. Ce puteam să fac? Eram, cum se zice, între ciocan şi nicovală. Am făcut ce îmi cerea. Acum două seri a adus-o acasă pe fetiţă: era foarte palidă şi părea moartă, dar domnul ne-a asigurat că nu avea nimic, doar trebuise să-i administreze un sedativ în cadrul planului său. Mi-a dat o cutie de fiole pe care fetiţa trebuia să le inhaleze din două în două ore. Datorită cunoştinţelor mele profesionale, mi-am dat seama că acele fiole conţineau eter. Am vrut să renunţ la înţelegere, dar domnul mi-a întrerupt protestele cu un râs sardonic ca aceasta pe care am să-l imit pentru dumneavoastră: ha, ha.

„E prea târziu să ne mai răzgândim”, a zis el. „Nu numai că

se află în posesia mea cambiile pe care le-aţi acceptat şi pe care o să le arăt la cel mai mic semn de nesupunere, dar afacerea asta a depăşit limitele prevăzute de codul penal. Nici dumneavoastră, nici soţia, nici măcar fiica n-or să poată scăpa de justiţie dacă nu îmi ascultaţi cu stricteţe ordinele.”

Şi astfel, speriaţi şi neputincioşi, am petrecut aceste ultime două zile drogând-o pe fetiţă şi sperând că, dintr-un moment în altul, o să ne ajungă braţul lung al legii. În seara asta a venit din nou domnul respectiv şi mi-a poruncit să i-o predau pe fetiţă. Am înfăşurat-o într-un cearşaf şi am pus-o în portbagajul maşinii, aşa cum spuneaţi că aţi văzut. Asta e tot.

Dentistul a amuţit şi suspinele au început din nou să-i zdruncine tot corpul. Nevastă-sa s-a ridicat, a traversat salonul şi a început să admire muşcatele ofilite care împodobeau balconaşul. Când a vorbit femeia, glasul părea să-i iasă din stomac.

— Vai, Pluto, a spus ea, în ce ceas rău m-am măritat cu tine. Întotdeauna ai fost un ambiţios fără vlagă, un tiran fără măreţie şi un repezit fără graţie. Ai fost vanitos în imaginaţia ta şi laş în faţa realităţii. Nu mi-ai dat niciodată ceea ce speram, nici măcar ceea ce nu speram, lucru care mi-ar fi plăcut în egală măsură. De pe urma nesfârşitei mele puteri de a îndura suferinţa te-ai folosit doar de supunerea mea. Cu tine mi-a lipsit nu atât pasiunea, cât tandreţea, nu doar iubirea, cât siguranţa. Dacă nu m-aş fi temut aşa cum mă tem de mizeriile singurătăţii şi ale lipsurilor, te-aş fi părăsit de mii de ori. Dar întâmplarea asta este picătura care a umplut paharul. Caută-ţi un avocat şi o să aranjăm divorţul.

Şi a ieşit din salon fără să ia în seamă agitaţia soţului, care părea să fi rămas mut. I-am auzit tocurile pe coridor şi trântirea nervoasă a unei uşi.

— A intrat în baie, m-a informat dentistul cel necăjit. Întotdeauna face la fel când o apucă isteria.

Eu, care nu obişnuiesc să mă bag în chestiunile maritale ale oamenilor, m-am ridicat să plec, dar dentistul m-a apucat cu amândouă mâinile de braţ şi m-a silit să mă aşez. S-a auzit un robinet deschis.

— Sunteţi bărbat, mi-a zis el. O să mă înţelegeţi. Aşa sunt femeile: li se dă totul de-a gata şi se plâng; li se dă sfoară la zmeu şi iar se plâng. Asupra noastră cad toate responsabilităţile, noi trebuie să luăm toate hotărârile. Ele se gândesc: dacă treaba iese bine, asta e şi gata; dacă iese rău, eşti un neisprăvit. Mamele lor le-au băgat în cap numai închipuiri, toate se cred Grace Kelly. Dar, fireşte, nu înţelegeţi ce vă spun. Expresia feţei dumneavoastră arată că nu vă pasă. După înfăţişare, aparţineţi acelei clase fericite care are totul de-a gata. Nu aveţi de ce să vă faceţi griji: nici nu vă trimiteţi copiii la şcoală, nici nu-i duceţi la medic, nici nu trebuie să-i îmbrăcaţi ori să le daţi de mâncare. Le daţi drumul despuiaţi pe stradă şi să se descurce. Vă e indiferent dacă aveţi unul sau patruzeci. Vă îmbrăcaţi în zdrenţe, staţi îngrămădiţi ca animalele, nu mergeţi la spectacole, nu faceţi nicio diferenţă între un biftec şi un şobolan opărit. Crizele economice nu vă afectează. N-aveţi cheltuieli de onorat, puteţi să cheltuiţi toţi banii pe care-i câştigaţi şi nu vă cere nimeni socoteală. Dacă banii nu vă ajung, faceţi grevă şi aşteptaţi ca statul să vă scoată castanele din foc. Când îmbătrâniţi, cum n-aţi fost în stare să economisiţi niciun sfanţ, vă lăsaţi pe mâna asigurărilor sociale. Şi, între timp, cine asigură dezvoltarea, cine plăteşte impozitele, cine menţine casa în ordine? Nu ştiţi? Noi, domnul meu, dentiştii!

I-am zis că avea multă dreptate, i-am spus bună seara şi am plecat, fiindcă se făcea târziu şi mă aşteptau multe alte necunoscute de descoperit. Străbătând din nou coridorul spre uşă, am auzit un clipocit care venea din ceea ce am dedus că putea să fie baia.

În stradă, taxiurile străluceau prin absenţă, iar pe transportul public nu se putea conta. Am luat-o la pas uşor şi am ajuns murat până la oase în barul de pe strada Escudillers, unde îmi dădusem întâlnire cu Mercedes, pe care am găsit-o înconjurată de noctambuli care voiau s-o agaţe. Sărmana fată, care venea totuşi dintr-un sat decent, era terorizată de atâta insolenţă, însă a mimat o dezinvoltură amuzată când m-a văzut intrând. Un tip cu o cămaşă descheiată la nasturi, care

lăsa să i se vadă părul de pe piept şi tatuajele, m-a privit cu nişte ochi înroşiţi şi provocatori.

— Am fi putut să ne întâlnim în Sándor, mi-a reproşat Mercedes.

— Nu m-am gândit, i-am spus eu.

— Ăsta-i tipul tău, gagico? a întrebat mârlanul în cămaşă dezvăluitoare.

— Logodnicul meu, a spus Mercedes imprudent.

— Păi, am să-l fac arşice, s-a împăunat bătăuşul.

Şi, apucând de gât o sticlă de vin goală, a spart-o de tejgheaua de marmură, cioburile i s-au înfipt în mână şi a început să sângereze din belşug.

— Rahat! a exclamat el. In filme iese întotdeauna bine.

— Sunt sticle de recuzită, am spus. Îmi daţi voie să mă uit un pic la mână? Sunt medic rezident.

Mi-a întins mâna însângerată şi i-am golit solniţa pe rană. În timp ce urla de durere, i-am spart un taburet în cap şi l-am lăsat întins pe jos. Patronul barului ne-a invitat să plecăm, fiindcă nu voia scandal. Când am ajuns afară, Mercedes a început să plângă.

— N-am reuşit să urmăresc maşina, aşa cum mi-ai spus. M-a păcălit. Şi după aia mi-a fost foarte frică.

Tristeţea ei mi-a trezit un val de tandreţe şi aproape că am regretat faptul că o amestecasem în tevatura aia.

— Nu-ţi mai face griji, dragă, i-am spus. Acum sunt aici şi totul o să se încheie cu bine. Unde-ai lăsat maşina?

— E parcată neregulamentar pe strada Carmen.

— Atunci să mergem acolo.

Când am ajuns lângă maşină, tocmai o ridica macaraua. Funcţionarii municipalităţii au acceptat, după multe discuţii, să plătim amenda şi să rămânem cu vehiculul. În schimbul banilor, ne-au dat o chitanţă împăturită cu grijă şi ne-au pretins să n-o citim înainte de plecarea lor. Chitanţa suna cam aşa: „Sunteţi constant în sentimente, însă ermetismul vă poate pricinui neînţelegeri; aveţi grijă de bronhii.”

— Mă tem, am zis, că am fost înşelaţi.

capitolul 16

coridorul celor o sută de uşi

Era aproape două noaptea când Mercedes a reuşit să parcheze Fiatul 600 pe o străduţă destul de apropiată de colegiul măicuţelor lazariene. Mi-am aruncat pe umăr ustensilele pe care le achiziţionaserăm în acea seară şi am început să mergem pe străzile pustii.

Slavă Domnului, încetase să plouă.

— Ţine bine minte instrucţiunile, i-am spus lui Mercedes. Dacă în două ore nu dau niciun semn de viaţă…

— Îl chem pe comisarul Flores, am înţeles. Mi-ai repetat-o de o sută de ori. Crezi că sunt proastă?

— Nu vreau riscuri inutile, înţelege-mă, m-am dezvinovăţit eu. Nu ştiu ce-o să trebuiască să înfrunt în cripta aia blestemată, dar îmi închipui că cei care se folosesc de ea nu umblă cu mănuşi.

— Pentru început, mi-a spus Mercedes, o să trebuiască să înfrunţi musca uriaşă.

— Nu există nicio muscă uriaşă, prostuţo. Ce-ai văzut tu a fost doar o persoană cu o mască de gaze. Se pare că tipii ăia îi trag tare cu eterul.

— N-ar fi trebuit să-ţi iei un canar? a sugerat Mercedes.

— Asta mi-ar mai lipsi, am spus eu.

Ne opriserăm în faţa gardului cu lănci ascuţite. Liniştea era ameninţătoare şi în clădirea colegiului nu era aprinsă nicio lumină. Am oftat copleşit de ezitări. Mercedes mi-a şoptit la ureche:

— Curaj.

N-am vrut să-i spun că tocmai faptul că depindeam de ea, despre care ştiam doar că abia comisese un asasinat moral şi alte câteva lucruri pe care chiar ea avusese bunăvoinţa să mi

le spună, era de natură să mă îngrijoreze.

— Urează-mi noroc, am zis, aşa cum auzisem că se spunea prin filme.

— În cazul în care nu ne mai vedem, a zis Mercedes cu destul de puţin tact, vreau să ştii ceva: ceea ce ţi-am spus mai devreme despre faptul că aş fi o reprimată nu era adevărat. Am avut amanţi cu duiumul. M-am culcat cu toţi negrii; bărbaţi, femei, copii, cămile, toţi. Un trib întreg.

Am presupus că pericolul îi excitase imaginaţia şi i-am spus că o credeam orbeşte. Între timp, găsisem ceea ce căutam: o grămăjoară de excremente de câine proaspăt făcută. Le-am strâns de pe trotuar cu mare atenţie, încercând să nu le stric forma originală, şi le-am aruncat în grădina colegiului, printre barele gardului. N-au întârziat să-şi focă apariţia cei doi dulăi care au făcut aşa cum prevăzusem, fiindcă am observat că animalele astea, care trec drept inteligente, obişnuiesc să adulmece cu o plăcere evidentă defecaţiile semenilor, iar dulăii nu făceau excepţie de la această nefericită regulă. Aşadar, în timp ce câinii se bucurau aşa de tare de un cadou atât de ieftin, am ocolit în goană zidul până am ajuns în partea cealaltă, unde înălţimea era mai mică. M-am suit pe umerii lui Mercedes, care, în ciuda constituţiei mele cam prăpădite, se clătina ca o bărcuţă în vânt, şi-am întins peste marginea zidului o pătură de care făcusem rost chiar în seara aceea dintr-un magazin care vindea asemenea articole. Astfel am reuşit să ajung pe partea de sus a zidului, fără ca cioburile de sticlă cimentate acolo să facă din mine un *ecce homo*. Am scrutat împrejurimile, în timp ce îmi prindeam în bandulieră sacul pe care mi-l întindea Mercedes de jos: câinii continuau să fie absenţi. Am scos din sac un salam frumos cumpărat în piaţa Ninot, cu ajutorul căruia, la nevoie, mă gândeam să-i mituiesc pe dulăi, şi am sărit jos. Pajiştea moale mi-a mai atenuat şocul. Din stradă, Mercedes a tras de pătură pentru a şterge orice urmă a escaladei şi, făcând asta, s-a întâmplat un lucru imprevizibil: o a doua pătură, despre a cărei existenţă nu ne dăduserăm seama până atunci, s-a desprins dintre faldurile celei dintâi şi mi-a căzut pe cap, acoperindu-mă de

parcă aş fi fost o fantomă şi făcându-mă să mă împiedic de o rădăcină care ieşea din pământ, aşa că am căzut lat şi înfăşurat. Abia atunci mi-am adus aminte că în magazinul de păturи se afla un afiş care anunţa că tuturor perechilor care ar fi cumpărat acel produs li se dăruia un altul de mărime, culoare şi ţesătură identică, fie că aveau nevoie ori ba. Eu nu fusesem atent la acest amănunt, de vreme ce Mercedes şi cu mine nu dăduserăm prin comportamentul nostru niciun fel de indiciu cu privire la natura relaţiei pe care-o aveam.

În fine, cum spuneam, mă aflam angrenat în lupta cu pătura, când am auzit nişte mârâituri ameninţătoare şi am simţit prin lână, dacă din acest material era pătura, botul umed al câinilor, care îşi lăsaseră baltă distracţia şi se prezentaseră cu un zel exemplar la auzul zgomotului produs de căderea mea. Din fericire, toate păturile noi au un miros special şi nu tocmai plăcut, iar acesta nu i-a lăsat pe dulăi să-şi dea seama de prezenţa unei fiinţe umane aflate dedesubt. Hotărât să profit de această împrejurare neprevăzută şi strângând între dinţi salamul pe care-l simţeam cam tare pentru preţul lui astronomic, am înaintat pe pajişte în patru labe, încercând ca niciuna dintre extremităţile cu care eram dotat să nu iasă de sub acoperire, şi astfel, permanent însoţit de câinii care probabil că îşi storceau creierii, încercând să ghicească ce putea să fie chestia aia, am ajuns până la peretele colegiului. Acum venea momentul critic: ieşirea de sub refugiul meu şi intrarea în clădire.

Am ridicat cu prudenţă o margine a păturii şi am aruncat cu putere salamul, după care s-au luat şi câinii. Văzându-mă scăpat de prezenţa lor, mi-am regăsit verticalitatea şi m-am uitat la peretele care se înălţa în faţa mea pentru a descoperi cu groază că nu exista pe el nicio fereastră, iederă sau ceva pe care să mă caţăr. Se întorceau câinii în goană cu salamul în fălcile unuia dintre ei, când, în disperarea care mă cuprindea, mi-a trecut prin minte să arunc peste ei pătura în care au rămas încurcaţi amândoi, inversându-se astfel rolurile pe care le jucaserăm adineauri dulăii şi cu mine pe marea scenă a lumii. Presupun că se muşcau reciproc sau că, la adăpostul

privirilor curioase, se dedau unor acte libidinoase, fiindcă nici câinii nu erau prea delicaţi când era vorba de porcării. În ce mă priveşte, am luat-o la fugă lipit de clădire, până când am descoperit o ferestruică deschisă, pentru că vremea era călduţă, şi m-am strecurat prin ea cu agilitatea pe care ţi-o dă doar panica.

Nu ştiam unde mă aflam, dar un sforăit mi-a semnalat că ajunsesem într-o chilie unde probabil că dormea o călugăriţă. Am scos din sac o lanternă pe care, de asemenea, o cumpăraserăm împreună şi am constatat, când am vrut s-o folosesc, că aveam în mâini bucata de salam şi că, din agitaţia specifică împrejurărilor, le dădusem câinilor lanterna. Aşa că, orbeşte, încercând să mă ţin la distanţă de sforăituri, am dat de o uşă a cărei clanţă n-a opus rezistenţă, uşa s-a deschis, am ieşit pe un coridor pe care l-am parcurs pipăind pereţii şi care făcea mereu la stânga în unghi drept, drept pentru care am dat mai multe ocoluri complete, revenind în acelaşi punct de plecare. Ajunsesem să-mi pierd orice simţ al orientării şi al timpului. Nu voiam să verific ce se afla dincolo de uşile pe care mâna mea le tot descoperea, fiindcă mă temeam că ar putea să dea spre tot atâtea dormitoare. Totuşi, spunându-mi că acel coridor trebuia să aibă o ieşire, căci călugăriţele nu ajungeau în chiliile lor pe fereastră, mi-am spus că una dintre cele o sută de uşi pe care le tot pipăisem trebuia să comunice cu restul clădirii. Dar care?

Frecându-mi cu putere nările, lucru care ajuta mult la gândit, mi-am amintit de idiosincrasia specială a ordinelor religioase şi am găsit repede modalitatea de-a rezolva problema care se punea. Am parcurs din nou tot culoarul, cercetând de data asta pe pipăite uşile pe care le întâlneam în drum, şi am constatat cu bucurie că una singură dintre ele avea încuietoare. Cu o pilă de unghii pe care o aveam în sac şi cu experienţa dobândită de-a lungul trecutului meu delictual, am forţat încuietoarea şi m-am trezit pe o scară care urca la primul etaj.

Am ajuns la un refectoriu pe ale cărui mese se afla deja aşezată vesela pentru micul dejun. Asta mi-a amintit că, de la

cina din seara anterioară, nu mâncasem nimic. M-am aşezat pe una dintre banchete şi m-am ocupat de salamul, care, cu toate că era cam crud, mi s-a părut minunat. Cu forţele refăcute, mi-am continuat explorările. O să rezum incidentele acelei interminabile rătăciri prin internat spunând că am găsit până la urmă, datorită minuţioasei descrieri făcute de Mercedes, uşa dormitorului elevelor, pe care am forţat-o cu pila şi am intrat discret, fără să trezesc pe nimeni dinăuntru. Dormitorul era o sală dreptunghiulară şi mare, pe marginile căreia se aliniau pe două rânduri paturile. In stânga fiecărui pat se afla o noptieră, iar la dreapta un scaun pe care se odihneau, atent împăturite, uniformele fetelor şi, ah, ce viziune tulburătoare, chiloţeii fiecăreia. Un calcul rapid m-a făcut să-mi dau seama că eram singurul bărbat printre şaizeci şi patru de îngeraşi în plină pubertate. Trebuia să stabilesc doar care dintre cele şaizeci şi patru de fetiţe era fiica dentistului pentru a atinge prima etapă a planului. O să te întrebi, fără îndoială, dragă cititorule, cum aveam s-o recunosc pe fetiţa respectivă, pe care n-o văzusem niciodată, iar dacă aşa stau lucrurile, o să găseşti răspunsul în capitolul următor.

capitolul 17

în criptă

Pentru a doua oară în noaptea aceea, dacă nu -£ în viaţa mea, m-am aşezat în patru labe şi am început să mă strecor printre paturi, pipăind pantofii aşezaţi sub scaune. Toţi erau umezi de la ploaie, mai puţin o pereche: cea a fetei dentistului. După ce am identificat atât de uşor obiectul cercetărilor mele, am trecut la a doua şi cea mai spinoasă parte a programului. Am scos din sac o batistă impregnată cu purodor, o substanţă foarte apreciată în closetele de prin cinematografele de cartier, şi mi-am acoperit cu ea nasul şi gura, înnodând-o la ceafă şi căpătând înfăţişarea personajului rău din filmele western. Am scos apoi o fiolă de eter pe care Mercedes, urmându-mi instrucţiunile, o subtilizase dintr-o farmacie în timp ce eu le distrăgeam atenţia vânzătoarelor, prefăcându-mă că voiam să cumpăr prezervative şi nu îndrăzneam s-o spun clar. Cu pila de unghii am tăiat fiola şi eterul s-a evaporat sub nările fetiţei de care apropiasem produsul. N-a fost nevoie să aştept nici cinci secunde pentru ca fetiţa să se ridice în capul oaselor, să dea de-o parte cearşaful şi cuvertura, iar apoi să pună picioarele pe podea. Am luat-o cu delicateţe de braţ şi am condus-o la uşă, fără ca nimic să-i tulbure docilitatea. Am închis uşa după noi şi împreună am luat-o spre băi, pe scară, în antreu şi apoi în capelă, ajungând astfel până la lespedea falsă pe care stătea scris *V.H.H.* şi fraza *HINC ILLAE LACRIMAE.* Am lăsat-o pe fetiţă nemişcată lângă un dulăpior care conţinea ornamente liturgice şi am tras cu putere de mânerul care ieşea din lespede. Nenorocita de placă nu se desprindea şi m-am mirat că odinioară Mercedes, pe atunci o adolescentă fragilă, ar fi putut s-o ridice prin forţe proprii. După mai multe încercări

extenuante, piatra a cedat şi am înlăturat-o, dând la iveală o gaură întunecată şi urât mirositoare. Am intrat în bortă, m-am împiedicat, am căzut pe burtă şi m-am trezit îmbrăţişat de un schelet îngrozitor. Mi-am înăbuşit cu greu un strigăt şi am ieşit precipitat din osuar, întrebându-mă tot timpul ce se întâmplase, până când s-a făcut lumină în mintea mea şi mi-am blestemat prostia. Fraierul de mine! în graba mea, greşisem mormântul şi-l profanasem pe cel care conţinea rămăşiţele mortuare ale lui V.H.H. Dacă necunoaşterea limbilor străine de către mine n-ar fi fost atât de crasă, mi-aş fi dat seama că inscripţia gravată în lespedea pe care o ridicasem nu era cea pe care mi-o citase Mercedes. Dar, tâmpit cum eram, încurcasem legendele între ele, la fel ca un elveţian pe care l-am cunoscut odată şi care, neştiind în spaniolă alt cuvânt decât *puñeta*[{14}], îl repete peste tot pe unde se ducea, închipuindu-şi că astfel vorbea limba imperiului şi că oricine l-ar fi auzit i-ar fi interpretat cum se cuvenea intenţiile. Cu acel prilej, eu îi vândusem drept cocaină nişte pulberi de talc, pe care încrezutul şi obtuzul elveţian le-a plătit scump şi le-a inhalat cu entuziasm, până când a ajuns să semene cu un clovn. Şi acum tocmai eu eram cel care comitea o neghiobie identică. Să nu spui, cititorule, că asta n-o să ţi se întâmple niciodată.

Revenindu-mi din spaimă, dar încă agitat, am folosit batista care îmi acoperea orificiile respiratorii pentru a-mi şterge sudoarea de pe frunte, după care am pus distrat batista în sac – o neglijenţă care, aşa cum se va vedea, avea să mă coste scump.

Lespedea cu pricina, ca să zic aşa, era alături de cea pe care o ridicasem şi a cedat la primul efort, lăsând deschis accesul la scările pe care Mercedes mi le descrisese, şi pe ele am coborât împingând-o pe fetiţă, ca nu cumva să dau peste vreo capcană ascunsă. Întunericul era total şi am regretat enorm pierderea lanternei. Din precauţie şi probabil de nervi, am strâns atât de tare braţul copilei, încât aceasta a început să geamă prin somn. Recunosc că tratamentul aplicat de mine era cam neatent, însă trebuie să reamintesc cui gândeşte astfel că

tocmai intram într-un labirint şi numai toanta cataleptică de care făcusem rost mă putea ghida sigur prin acel păienjeniş de coridoare, motiv pentru care o şi sechestrasem, fiindcă, altfel, nu era cel mai bun moment să fac pe îndrumătorul prin subsol. Celor care le-ar putea trece alte gânduri prin minte le spun că fetiţa avea o înfăţişare de văcuţă şi că se afla într-o fază de dezvoltare în care nu se putea face cu ea nimic deosebit, în afară de sfera educaţională. În fine, or să se găsească, probabil, unii care să afirme că simplul fapt de-a fi parcurs o dată în stare hipnotică labirintul nu însemna că întâmplarea se putea repeta cu acelaşi rezultat l-aş răspunde persoanei respective că are perfectă dreptate, fiindcă abia parcurseserăm vreo sută de paşi că ne-am şi pierdut. Am continuat să mergem, un coridor ducea la altul şi acesta la încă unul, fără altă logică şi alt sistem decât reaua-voinţă a celui care concepuse rătăcirea aia.

— Tare mă tem, drăguţo, i-am spus fetiţei, deşi ştiam că nu mă putea auzi, că ăsta ne e sfârşitul. N-aş zice că nu îmi pasă, pentru că sunt extrem de ataşat – cam fără motiv, cum cred destui – de pielea mea, însă până la un anumit punct, e normal ca un amărât de teapa mea să-şi lase oasele într-o astfel de alegorie arhitectonică ivită pe traiectoria vieţii, în schimb, îmi pare tare rău că trebuie să-mi împărtăşeşti soarta, fără să ai vreo vină. Se vede treaba că asta e ursita anumitor fiinţe omeneşti, după cum părea să dea de înţeles tatăl tău nu demult, iar acum n-o să mă pun tocmai eu să cârcotesc în privinţa ordinii universului. Există păsările folositoare doar pentru polenizarea florilor, pe care alte animale le mănâncă pentru a ne da lapte. Şi există unii care trag învăţăminte din această concatenare. S-ar putea să fie câteva, nu ştiu. Eu, sărmanul de mine, m-am silit mereu să-mi văd de treabă, fără să încerc să înţeleg mecanismul din care pesemne că sunt o rotiţă, asemenea scuipatului pe care la benzinării îl aruncă unii pe ventilul roţii după ce au umflat-o. Dar filosofia asta, dacă e cazul de aşa ceva, nu a dat rezultate bune în cazul meu. Iată unde am ajuns, fetiţo.

Peroraţia aceea tristă, o morală a peregrinării mele prin

lume, nu m-a împiedicat să îmi dau seama că aerul, împuţinat şi plin de praf, din culoarul pe care mergeam, se amesteca treptat cu un miros vag de briantină sau de loţiune după ras, şi m-am gândit că s-ar putea să fie vreun supraveghetor prin preajmă. Am scos din sac ciocanul pe care mi-l procurasem în scop de apărare, iar pentru a-l putea scoate a trebuit să-i dau drumul fetiţei. Când am vrut s-o apuc din nou, mâinile mele au apucat golul. În treacăt, aş spune că un pistol ar fi reprezentat un articol mai practic decât un ciocan, însă achiziţionarea lui dintr-o sursă specializată ar fi ridicat problema insolubilă a autorizaţiilor, iar de piaţa neagră nu mă puteam apropia, întrucât preţurile crescuseră astronomic în urma proliferării terorismului.

Iniţial, am sperat că fetiţa o luase înainte şi-am dat să măresc pasul ca s-o ajung din urmă, dar picioarele mi-erau grele şi doar cu mare efort am reuşit să merg mai departe. Am simţit un junghi pe care l-am pus pe seama salamului abia înfulecat, precum şi o uşoară ameţeală, nu tocmai neplăcută. Am căzut, m-am ridicat şi mi-am continuat mersul, fără oprire, până am avut impresia că nu mai făcusem nimic altceva toată viaţa. Atunci, undeva foarte departe, am zărit o fosforescenţă verzuie şi mi s-a părut că aud o voce care mă chema, zicând:

— Hei, ce mai aştepţi?

Iar eu, care bucuros m-aş fi trântit pe jos, m-am îndreptat spre fosforescenţă, pentru că vocea care mă îndemna să stărui în strădania mea era a lui Mercedes şi mi-am închipuit că poate avea nevoie de ajutorul meu. Îmi era însă atât de greu să merg, încât am fost nevoit să scap de ciocan şi de sac, iar dacă n-am renunţat şi la zdrenţele pe care încă le purtam, a fost doar pentru că nu mi-a trecut prin cap o astfel de necuviinţă. Un fluierat a început să-mi găurească timpanele şi, când am vrut să-mi duc mâinile la urechi, am constatat că nu puteam să-mi ridic braţele.

— Hai, hai, rostea glasul lui Mercedes.

Iar eu îmi repetam în minte:

— Nu te lăsa păcălit, nenorocitule, totul nu-i decât o

halucinaţie. Coridorul e plin de eter. Vezi ce faci: e o halucinaţie.

— Aşa ziceţi toţi, a râs Mercedes, dar apoi vă pur- taţi de parcă n-ar fi, porcilor. Hai, vino, pipăie-mă şi-o să vezi că nu sunt rodul imaginaţiei tale.

Şi silueta ei, care se contura acum limpede în lumina verzuie a criptei, întindea spre mine nişte braţe îmbietoare, care abia dacă depăşeau în lungime pepenii cereşti care se revărsau între ele.

— Doar o nălucire, i-am spus, ar fi fost capabilă să scoată la iveală atracţia mea firească pentru tine, Mercedes.

— Şi ce mai contează asta, mi-a spus ea, fără să precizeze la ce anume se referea, dacă a fost de folos ca să găseşti drumul pe care-l pierduseşi?

Iar o voce din umbră, de undeva din spatele meu, a adăugat:

— Deşi prea mult n-o să dureze amăgirea, guguştiucule.

Când am dat să mă întorc ca să văd cine proferase cuvintele acelea atât de ameninţătoare, Mercedes m-a strâns în braţe, imobilizându-mă ca Bengoechea pe Tarrés în meciul de la Iris{15} şi aducându-mă într-o stare defensiv-neputincioasă, iar nu una procreativă, aşa cum fusesem cât pe-aci să cred în mod prematur.

— Cine-i acolo? am întrebat mort de spaimă.

Un negru solid, lucios şi îmbrăcat doar cu un slip din lame, a ieşit din ascunzătoarea lui şi, profitând de imobilizarea mea, s-a apropiat, mi-a pipăit fundul şi a zis cu un sarcasm palpabil:

— Eu sunt negrişorul acela din Africa tropicală{16}.

Apoi a adăugat, plesnindu-şi elasticul slipului de pielea unsuroasă.

— Şi am să-ţi demonstrez multiplele calităţi ale acestui produs fără pereche.

— Eu nu sunt *gay,* am strigat, recurgând la terminologia uzuală, ca să-i arăt că mă pricepeam. Am probleme, ca toată lumea, dar nu sunt ce credeţi. E drept că n-am nimic împotriva gay-ilor, în afara faptului că dezaprob folosirea unui barbarism având în limba noastră destule sinonime potrivite –

un fenomen pe care-l percep, de altfel, nu doar ca pe un servilism al culturii noastre faţă de străini, ci şi ca pe un soi de reticenţă pudibundă de-a spune lucrurilor pe nume.

Însă negrul scosese din umflatul său slip o carte de buzunar, din care citea cu glas monoton un pasaj.

— Cu toţii avem un anumit procent de ambiguitate latentă în propria personalitate, a spus el, rezumând cele citite şi punând cartea la loc în slip, pe care trebuie să ne deprindem să-l suportăm fără mândrie şi fără ruşine. După cum vedeţi, spre exemplu, a continuat el, arătând spre umflătura cărţii, ceea ce se afirmă despre negri e ceva pur şi simplu cultural. Şi să-mi iertaţi ieftinul joc de cuvinte, însă amorul pentru paradoxuri este inerent culturilor mai puţin complexe.

— Halucinaţie ori ba, am zis, desprinzându-mă nu fără regret din îmbrăţişarea lui Mercedes, n-o să mă supuneţi unei psihanalize ieftine şi tendenţioase. Eu am venit aici ca să rezolv un caz şi asta am de gând să fac, cu sau fără permisiunea dumneavoastră.

Şi-am fugit spre celălalt capăt al criptei în căutarea unei ieşiri nu neapărat elegante, cât rapide, în goana mea, mă întrebam ce se alesese de biata fetiţă, pe care mi-o închipuiam rătăcind încă prin coridoarele labirintului, când impactul cu o suprafaţă orizontală şi dură m-a făcut să revin la realitate, dacă despre ea era vorba. M-am uitat şi am constatat că mă ciocnisem de o masă joasă, cu picioare de fier şi blat de marmură, care amintea întru câtva de o tejghea de pescărie, pe care se distingea forma hieratică şi neplăcută a unui cadavru livid. Am tresărit şi m-am uitat în altă parte, convins că scăpasem de o halucinaţie doar pentru a cădea în alta mai puţin plăcută decât cea dinainte, dacă se putea zice aşa. M-am uitat iar cu coada ochiului, ca să mă conving că leşul era tot acolo, şi am constatat uluit că era. Şi nu doar asta, ci l-am recunoscut pe mort: era suedezul pe care-l lăsasem aşezat într-un fotoliu din casa soră-mii deunăzi. Carnaţia lui, altădată tare, dădea semne de descompunere, era fleşcăită ca o came fiartă de la pensiune. Colac peste pupăză, un suspin înăbuşit ieşea de sub masă. M-am lăsat pe vine şi-am văzut-o pe soră-

mea ghemuită şi jelind. Purta o cămaşă de noapte sfâşiată şi murdară, era ciufulită, desculţă şi nemachiată.

— Cum de-ai ajuns în locul ăsta sinistru? am întrebat-o, mâhnit de suspinele pe care le scotea.

— Tu m-ai băgat în beleaua asta, s-a lamentat ea. Trăiam fericită, în timp ce tu vegetai la balamuc. Mama spunea mereu că tu…

— Mai domol, dragă, am întrerupt-o eu. Nu tot ce spunea mama era literă de lege. Fireşte că ne-ar fi de mare folos dacă aşa ar sta lucrurile, dar nici argumentele, nici experienţa ulterioară nu-i confirmă infailibilitatea.

— … că tu, i-a dat înainte soră-mea, o să mă aperi când tata şi ea or să lipsească şi, aşa cum bine zici, profeţia ei a fost cât se poate de greşită.

— Toţi plătim, admirabilă domnişoară, a zis negrul, nu atât pentru greşelile noastre, cât pentru stigmatele pe care o organizare socială anchilozată şi timorată a avut grijă să ni le pună în cârcă. Eu, de exemplu, ca să nu mă refer la alţii, întotdeauna am vrut să fiu poet, iar prejudecata rasială mă sileşte să satisfac cele mai primitive aşteptări feminine. Nu-i aşa, iubirea mea?

— Ar fi fost mare păcat dacă te-ai fi apucat să compui sonete, dragule, i-a spus Mercedes, aruncând priviri lacome către protuberanţele din chiloţii poetului.

— Cum ar zice un clasic, s-a lamentat acesta, cât de mult mă subestimaţi! Eu aveam talent. Acum e deja prea târziu, dar aş fi putut să fiu cineva în lumea teatrului. Pe cine imit acum?

Şi-a subţiat glasul şi şi-a crăcănat picioarele:

— „Vai, dragă, după faptă şi răsplată.” Vă daţi bătuţi? *Primarul din Zalamea!* Dar pe asta o ştiţi? într-un avion merg un francez, un englez, un german şi un spaniol. Nu? Nici pe aia cu Franco într-un Biscuter? Dar pe aia cu Avecrem? Polivalent, într-adevăr, dar la ce mi-a folosit? M-au umilit cu rolul lui Popa Mătură.

— Hai, Cándida, i-am zis soră-mii, să ieşim de-aici cât mai iute.

Şi m-am băgat sub masă cu gând să fac ceea ce spusesem,

dar Cándida m-a zgâriat pe faţă şi mi-a dat un şut în plexul solar de mi-a tăiat răsuflarea.

— De ce te porţi aşa cu mine? am reuşit s-o întreb înainte de a-mi pierde cunoştinţa.

capitolul 18

casa de la munte

Primul lucru pe care l-am auzit după ce mi-am venit în fire a fost o voce cât se poate de cunoscută, care spunea:

— Măicuţelor, închideţi ochii dacă nu vreţi să vedeţi fundul unui bărbat. Puteţi să profitaţi de aceste momente de reculegere ca să spuneţi o rugăciune pentru sufletul acestui nefericit.

Cu un firicel de voce, am reuşit să murmur:

— Domnule comisar Flores! cum aţi ajuns aici?

— Nu te mişca, s-a auzit şi vocea la fel de cunoscută a doctorului Sugrañes, altfel o să-ţi înţep prepuţul. Lumina e cam slabă şi nici mâna mea nu mai e precisă ca altădată. V-am mai povestit, domnule comisar, că în tinereţe am câştigat un concurs de tir în porumbei? *Amateur,* fireşte, a spus el, pronunţând cuvântul cu accent franţuzesc.

Am observat că un grup numeros mă înconjura: comisarul, doctorul Sugrañes, Mercedes şi un şir de călugăriţe, între care am recunoscut-o pe stareţa care mă vizitase la balamuc. Stareţa o ţinea în braţe pe fetiţa cataleptică, a cărei cămaşă de noapte era sfâşiată în câteva locuri. Am întrebat cum o găsiseră.

— O ţineai tu îmbrăţişată sub masa asta, pedofil neruşinat, a răspuns comisarul Flores, însă lucrurile n-au mers mai departe, după cum se desprinde din prospecţiunile pe care tocmai le-a întreprins doctorul Sugrañes.

— Tot nu mi-aţi spus cum aţi ajuns aici.

— Eu i-am chemat, urmându-ţi instrucţiunile, a spus Mercedes, în timp ce îmi dădea jos pantalonii pentru ca doctorul Sugrañes să-mi poată face o injecţie.

— Şi negrul? am întrebat.

— Nu există niciun negru, a zis doctorul. Ai delirat, ca de obicei.

— Dar nu sunt nebun! am protestat.

— Asta-i de competenţa mea să determin, a zis doctorul pe tonul profesional cu ajutorul căruia obişnuia să-şi ascundă iritarea.

Am simţit că îmi dădeau cu o bucată de vată muiată în alcool pe fund şi-mi introduceau un ac umed. Un gust amar mi-a venit în gură şi o arsură mi-a orbit trecător ochii. Când i-am deschis, comisarul Flores se freca pe mâini cu nişte vată şi-i spunea lui Mercedes:

— Dacă-l atingi pe individul ăsta, faci sigur tetanos. Acum puteţi să deschideţi ochii, măicuţelor, a trecut pericolul carnal. Şi, dacă doriţi, vă puteţi întoarce în chiliile voastre. Doctorul aici de faţă şi cu mine, sluga dumneavoastră, o să ne ocupăm de toate. Când o să fie cazul, o să vă informez despre tot ce e nevoie.

— Trebuie să dăm declaraţii, domnule comisar? a întrebat stareţa.

— Asta o să decidă judecătorul.

— Spun asta pentru că, dacă o să fie cazul, o să trebuiască să obţinem un permis episcopal. Dacă nu cumva se face o derogare, fireşte.

Măicuţele au plecat şi au luat-o pe fetiţă cu ele. Am rămas singuri în criptă – comisarul, doctorul Sugrañes, Mercedes şi cu mine.

— Apărea şi un cadavru în halucinaţiile mele, i-am spus doctorului. Mă bucur să aflu că totul a fost doar rodul propriei fantezii.

— Din păcate, băiete, a zis comisarul, chestia cu mortul n-ai inventat-o. Dacă ridici cearşaful ăla, o să-l vezi.

Şi mi-a arătat o proeminenţă macabră pe jos. Am cerut o explicaţie.

— Toate la timpul lor, a spus comisarul. Dar, dacă tot suntem aici, ia să vedem unde duce culoarul ăsta.

A scos un pistol din buzunarul din spate al pantalonului şi l-a jucat în palmă.

— Urmaţi-mă de la distanţă şi feriţi-vă pe cât posibil. Din cauza normelor de austeritate impuse de noul guvern, nu prea am ocazia să exersez, aşa că nu răspund de felul în care ţintesc. Şi când te gândeşti că era să particip la Olimpiada de la Tokio!

— În ţara asta, a observat doctorul Sugrañes, cine se afirmă stârneşte invidii. Cum te simţi?

— Pot să umblu, am spus eu. Doar nu ne băgăm în alt labirint?

— Nu pare să fie aşa, a spus comisarul de pe culoar. De altfel, dacă e la fel ca celălalt, nu dau doi bani pe labirinturi.

— De ce? am întrebat eu.

— Toate coridoarele duceau la criptă, a explicat doctorul Sugrañes. În mod sigur aveau un scop psihologic: acela de a-i speria pe cei care descopereau intrarea în tunel. Însă autorul n-a dorit să rişte să cadă şi el în propria capcană şi a avut grijă ca toate drumurile, cum zice proverbul, să ducă la Roma.

Precedaţi de comisar, am lăsat în urmă cripta şi am pătruns pe coridorul care pornea din partea opusă celei unde se termina labirintul. Comisarul avea o lanternă ale cărei baterii dădeau semne iminente de descărcare. În urma lui se afla doctorul Sugrañes, care îl urma fluturând seringa, iar eu încheiam coloana, sprijinit de umărul lui Mercedes, fiindcă mă simţeam slăbit şi deprimat. Am mers o bună bucată de drum în linie dreaptă şi ne-am oprit auzindu-l pe comisar cum înjura.

— Aici sunt nişte trepte şi nu le-am văzut Era s-o mierlesc! a exclamat el. Lanternele astea pe care ni le trimit de la Madrid nu sunt bune de nimic. Ruda vreunui ministru s-a scos în mod sigur.

Am urcat o porţiune de trepte şi-am dat de o uşă de fier. Comisarul a încercat s-o deschidă şi n-a reuşit.

— Dacă aveţi o bucată de sârmă, pot s-o deschid eu, le-am propus.

Mercedes mi-a dat o agrafa care, desfăcută, mi-a servit drept cârlig. Odată depăşit obstacolul, ne-am trezit într-o sală enormă, doldora de maşinării ruginite şi pline de praf. În

fundul sălii se afla o uşă dublă, iar în faţa ei un vagonet dezmembrat, din care a ieşit în zbor un stol de lilieci chiţăitori. Mercedes şi-a reprimat cu greu un strigăt de spaimă.

— Ce mă-sa-i asta? a zis comisarul.

— După câte se pare, a răspuns doctorul Sugrañes, un funicular părăsit.

— Să vedem unde duce, a zis comisarul. Tu, deschide uşa asta.

Nu fără efort, am reuşit să descătuşez mecanismele şi resorturile care încuiau uşa dublă şi am făcut să culiseze panourile metalice care au intrat în respectivele scobituri laterale. La lumina zorilor, am văzut coasta unui munte printre ale cărui stânci treceau firele funicularului.

— Oare mai merge chestia asta? a zis comisarul, fără să se adreseze cuiva anume.

— Mă duc să arunc o privire, a răspuns doctorul Sugrañes. În zilele noastre, date fiind cuceririle medicinii, noi, practicienii, trebuie să ştim un pic de mecanică.

A început să lovească maşinăriile, în timp ce eu, revenindu-mi puţin în fire de la aerul proaspăt al muntelui, i-am cerut comisarului să-mi dea explicaţiile promise.

— Această domnişoară, mi-a spus el, arătând-o pe Mercedes, care se ţinea foarte băţoasă, pe care am cunoscut-o acum şase ani şi care, în treacăt fie zis, s-a schimbat mult în bine, m-a sunat pe la două şi jumătate noaptea şi m-a pus la curent cu isprăvile tale. Temându-mă să nu provoci vreo altă tâmpenie, l-am înştiinţat pe doctorul Sugrañes, care s-a oferit amabil să coopereze cu mine la capturarea ta, şi ne-am îndreptat spre colegiu, unde măicuţele, prevenite, ne-au însoţit la criptă pentru a veghea ca nu cumva să călcăm pe vreun loc sfanţ. Am explorat labirintul cu ajutorul lumânărilor din capelă şi am descoperit, cum ţi-a spus şi doctorul, că nu era de fapt un labirint, ci o făcătură menită să-i rătăcească pe cei care intrau acolo. Dispariţia labirintului s-ar putea datora faptului că tunelul n-avea alt scop decât să uşureze fuga din casă sau că pe la jumătatea construcţiei s-au terminat banii.

Oricum ar fi, am ajuns la criptă şi te-am găsit sub masa unde zăcea cadavrul, îmbrăţişând o biată copilă a cărei cămaşă de noapte i-ai rupt-o în zbuciumările tale demente.

Doctorul Sugrañes a strigat din spatele unei turbine:

— Victorie! Am reuşit!

Într-adevăr, funicularul se pusese în mişcare şi am sărit toţi patru pe platformă unde ne-am aşezat pe scaunele acoperite de praf şi de rahaţi de lilieci.

— Ce nu înţeleg, a zis comisarul, în timp ce funicularul înainta lent la deal, printre pinii mirositori, e de ce nu mi-ai comunicat cele descoperite şi care erau intenţiile tale. Te-ar fi scutit de multe eforturi şi de unele pericole.

— Am vrut să demonstrez, i-am răspuns eu, că puteam să reuşesc singur.

— Neîncrederea ta în puterea publică reprezintă răul endemic al acestei ţări, a pus punctul pe „i” comisarul.

— Are legătură, a punctat şi doctorul Sugrañes, cu relaţia paternofilială a clasei de jos.

M-am uitat cu coada ochiului la Mercedes, care nu zicea nimic. Capul, umerii şi chiar cea mai vizibilă parte a structurii ei erau abătute. Părea să contemple cu un interes exagerat oraşul cenuşiu şi înceţoşat care apărea din când în când sub noi. Felinarele străzilor şi iluminatul monumentelor turistice s-au întrerupt automat când s-a luminat de ziuă. N-au mai sclipit decât unele reclame luminoase din Piaţa Catalunia. În port, un pachebot scotea fum, iar departe, în largul mării, se distingea conturul rectiliniu al unor portavioane din Flota a Vi-a. M-am gândit cu tristeţe că surorii mele i-ar fi făcut plăcere vederea unor asemenea clienţi potenţiali. Un strigăt m-a scos din ale mele.

— Atenţie, că ne ciocnim!

Funicularul ajunsese la capătul traseului şi înainta orbeşte spre o altă uşă dublă închisă. Am sărit din vagonet cu o clipă înainte ca acesta să se izbească de panoul de fier care-i stătea în cale. Funicularul s-a făcut bucăţele şi au zburat aşchii şi praf, însă poarta a cedat, iar platforma cu roţi şi-a continuat marşul inexorabil, ciocnindu-se de un alt grup de motoare,

bobine şi chestii de-astea. Au început să sară scântei, iar nişte fulgere violete au luminat sala maşinilor, care s-a transformat iute într-un talmeş-balmeş de nerecunoscut.

— Am făcut-o! a mormăit comisarul, scuturându-şi de pe costumul Maxcali ţărâna şi smocurile de iarbă strânse în timpul căderii pe munte.

— Să vedem unde ne aflăm, a sugerat pragmaticul doctor Sugrañes.

Am ocolit sala maşinilor şi am ajuns la o pajişte molcomă, care înconjura o vilă. In uşa ei se afla o familie în pijama, alertată de zgomot. Comisarul le-a cerut să se identifice, lucru pe care, ascultători l-au făcut îndată. Erau nişte cetăţeni oneşti, care cumpăraseră vila şi terenul din jur cu zece ani în urmă. Ştiau de existenţa staţiei de funicular, dar nu o folosiseră niciodată şi nici nu-şi închipuiau că ar fi fost posibil. Ne-am oferit să împărţim cu ei micul dejun, iar din casă comisarul a reuşit să cheme o maşină de patrulare care să vină după noi.

— Nu toate pistele duc cu necesitate la o descoperire spectaculoasă, a filosofat el, în timp ce sorbea din cafeaua cu lapte. Asta-i o chestie elementară.

Băiatul cel mai mic al familiei îl privea extaziat. Mie au vrut să-mi dea micul dejun în bucătărie, dar doctorul a insistat că nu voia să mă piardă din vedere. Prezenţa mea a tulburat puţin festivismul situaţiei.

capitolul 19

misterul criptei, rezolvat

Înghesuiţi în maşina de patrulare şi în drum spre Barcelona, mi s-a părut că venise momentul să clarific punctele întunecate care persistau în lanţul evenimentelor pe care le trăisem.

— Evident, am început să spun, povestea lui Mercedes a fost cea care mi-a dat cheia afacerii. Până în acel moment nu-mi trecuse prin minte că treaba cu suedezul şi dispariţia fetiţei ar fi putut să aibă vreo legătură. Acum, în schimb, mi se pare foarte clar şi, ca să vedeţi unde bat, o s-o iau de la început Este evident că Peraplana era, şi încă este, amestecat în afaceri murdare: droguri, probabil, dacă nu chiar ceva mai rău. E destul, pentru a elucida acest punct, să se arunce o privire în registrele mari şi mici pe care comercianţii le ascund cu aceeaşi discreţie folosită de femei. Acum şase ani, desigur la începerea activităţilor sale infracţionale, cineva a descoperit natura acestor manevre sau, ştiindu-le dinainte, a ameninţat că o să le facă publice. Nu exclud posibilitatea unui şantaj şi chiar sunt înclinat să cred că despre asta-i vorba. Oricum ar sta lucrurile, Peraplana şi acoliţii lui l-au omorât pe individul respectiv. Peraplana era şi încă este un om influent, dar nu chiar atât încât să scape nepedepsit de un asasinat, dacă acesta s-ar descoperi, cum fără îndoială era gata să se întâmple. Şi-atunci a hotărât să ascundă crima cu o altă crimă, în aşa fel încât autorităţile să-l facă scăpat, înlocuind-o pe şest pe una cu cealaltă, de care a doua trebuia să pară legată. Cred că mă fac destul de bine înţeles. Pe vremea aia, singura fiică a lui Peraplana era internă la un colegiu de lux situat într-o reşedinţă care odinioară îi aparţinuse şi de care se lipsise din motive financiare, fără legătură cu cazul. Această clădire, la

rândul ei, fusese ridicată de către un oarecare Vicenzo Hermafrodite Halfmann, un individ de proveniență neclară și cu fapte învăluite în mister, stabilit la Barcelona în timpul Primului Război Mondial. V.H.H. a dotat casa cu un tunel secret pe care l-a ascuns în osuar și care lega locuința lui, prin funicular, cu reședința de pe munte, în scopuri pe care aș vrea să mi le imaginez lascive, dar despre care intuiesc că erau politice. Peraplana a descoperit tunelul și cripta, dar casa de pe munte nu-i aparținea și n-a știut ce destinație să dea ansamblului. Câțiva ani mai târziu, după ce crima a fost comisă, și-a reamintit de tunel și a hotărât să profite de el, conștient că măicuțele habar n-aveau de existența lui. I-a administrat fiicei sale, fie prin intermediul unei călugărițe perverse, fie folosindu-se de un alt intermediar, un stupefiant de care a făcut rost de la fabrica de lactate pe care o deține și pe care o folosește, cred eu, pentru a crește dependența consumatorului față de produsele sale. A transportat cadavrul în criptă și apoi s-a dus după fata care, neștiutoare, dormea. Planul inițial prevedea ca poliția, cercetând dispariția ei, să descopere nelegiuirea și, pentru a nu implica o nevinovată în scandal, să suspende investigațiile. Intervenția lui Mercedes, care s-a luat după Peraplana și nefericita de Isabel până în criptă, fără să fie observată, a complicat, evident, totul. Am impresia că drogul administrat lui Isabel avea un efect de scurtă durată și că, ajunși în labirint, i-au administrat eter ca să rămână inconștientă. Mercedes a inspirat eter și a căzut victimă iluziilor în care se amestecau realitatea și dorința. Ni se întâmplă tuturor, chiar fără eter, și nu e nimic rușinos în asta. Dar nu din cauza asta a ajuns să descopere cadavrul depus acolo și, mânată de resentimente ascunse, și-a imaginat că ucigașa era Isabel. Nu-și imagina că ar fi putut să se afle și o altă persoană în criptă, deoarece, chiar dacă ar fi văzut-o, ar fi crezut că era o muscă uriașă, lăsându-se păcălită de masca de oxigen cu ajutorul căreia Peraplana se apăra de mirosul de eter. Papucii wambas, pe care îi purtau atât mortul, cât și Peraplana, fiindcă pe atunci erau încălțăminte obișnuită, au contribuit la întărirea erorii în care căzuse. Datorită afecțiunii

pe care i-o purta lui Isabel, Mercedes s-a hotărât să-şi asume răspunderea pentru crima care-i era imputată prietenei sale şi a acceptat propunerea de exilare făcută de Peraplana, dornic să se debaraseze de ea şi să nu complice lucrurile mai tare printr-un nou asasinau Planul a avut succes şi Peraplana a scăpat cu faţa curată. Însă şase ani mai târziu, un alt şantajist l-a obligat să repete crima. De data asta, însă, Peraplana avea mai multă experienţă. A avut grijă s-o ascundă pe fiica dentistului, cu consimţământul acestuia, înainte de a-şi lichida victima. Atunci, probabil, dar asta nu-i decât o speculaţie, a aflat că eu începusem să mă ocup de caz şi s-a gândit ce bine ar fi putut să se folosească de criptă şi să-mi pună mie direct juvăţul de gât, cum se zice în mod vulgar. Presupunând fără greş că aveam să iau legătura cu soră-mea, l-a trimis la ea pe suedez sub pretextul că ea îi va înmâna preţul tăcerii. Sora mea n-a ştiut cum să interpreteze atitudinea de solicitare venită din partea suedezului însă, obişnuită cu excentricităţile unei clientele mai puţin selecte, nu i-a luat în seamă doleanţele. Deconcertat, suedezul s-a luat după mine, aşa cum prevăzuse Peraplana. La un moment dat i-a oferit suedezului, care probabil că era consumator, nişte droguri în care bănuiesc că se afla o otravă latentă. Suedezul a ajuns să moară la mine în cameră, iar Peraplana, în înţelegere, mă gândesc eu, cu recepţionerul idiot de la hotel, a trimis poliţia să mă prindă *in fraganti*. Eu am scăpat la timp şi poliţia m-a urmărit, în timp ce Peraplana şi idiotul mutau cadavrul în casa soră-mii, unde aveam să-l găsim din nou şi unde, pentru a doua oară, am reuşit să păcălesc un inspector cam corupt. Pentru că mă avea pe mine, nu mai era nevoie s-o ascundă pe fiica dentistului, aşa că a adus-o la loc în patul ei, la fel cum făcuse în trecut cu Isabel. Constatând că aveam de gând să cercetez cripta, Peraplana l-a dus acolo pe suedez şi Dumnezeu ştie ce ar mai fi făcut, dacă moartea bruscă şi regretabilă a fiicei sale nu i-ar fi obnubilat creierii, prăbuşindu-l în durere. La rândul meu, când am intrat în criptă, am fost afectat de eterul pe care-l răspândiseră aşteptându-mă să vin şi pe care aerisirea proastă l-a păstrat acolo, aşa că se prea poate, domnilor, ca

prin intervenţia oportună să mă fi salvat de cine ştie ce pericole. Şi asta-i tot.

A urmat o pauză lungă, pe care comisarul Flores a întrerupt-o ca să întrebe:

— Şi-acum?

— Cum adică, şi-acum? am zis eu. Cazul e rezolvat.

— Asta-i uşor de spus, a zis comisarul. Dar de fapt…

A lăsat fraza neterminată, şi-a aprins o ţigară de foi şi m-a privit de parcă s-ar fi adresat unei persoane inteligente, lucru pe care până atunci nu-l mai făcuse niciodată.

— Am să-ţi expun chestiunea fără ocolişuri. Înainte de toate, e vorba de cazul tău, pe care eu îl văd astfel: abia ai ieşit dintr-un balamuc şi eşti căutat pentru cele enumerate în continuare: ascunderea unui delict, ofensă adusă autorităţii, agresarea forţelor înarmate, deţinerea şi administrarea de substanţe psihotrope, furt, violare de domiciliu, substituire de persoană, abuzuri imorale cu o minoră şi profanare de morminte.

— Nu mi-am făcut decât datoria, am afirmat timid.

— Nu ştiu ce-o să creadă judecătorul de instrucţie. Însumând toate circumstanţele atenuante, nu cred că scapi cu mai puţin de pedeapsa maximă. Şi nu se mai dă nicio amnistie de-acum până peste patruzeci de ani.

A pufăit din trabuc de câteva ori, iar doctorul Sugrañes a tuşit în semn de protest.

— Eu, a continuat el, în calitatea mea de funcţionar, nu pot să propun nimic. În schimb, o persoană raţională şi imparţială, aşa cum este doctorul Sugrañes, de pildă, ar recomanda să lăsăm lucrurile aşa cum sunt. Ce părere aveţi, doctore?

— Dacă nu trebuie să semnez nimic, a spus doctorul Sugrañes, sunt de acord cu ce spuneţi.

— Mie, personal, mi-e indiferentă continuarea cazului, a adăugat comisarul, fiindcă asta ar presupune doar nişte ore suplimentare, care se plătesc destul de bine. Însă ce te faci cu agitaţia provocată de hârţoage, înfăţişări, anticamere, interogatorii, vizite? Nu merită liniştea proprie şi câte un mic sacrificiu din când în când? Şi apoi, după toate astea, cu ce

ne-am alege? Morţii erau nişte şantajişti ordinari, care au primit ce meritau. Trebuie să mai afli că Isabel Peraplana n-a murit. Fraiera a înghiţit trei optalidone, cinci tusilete şi două supozitoare de cibalgină cu gândul de-a se sinucide. Nimic nu vindecă mai bine decât un laxativ bun. Numărul cu ambulanţa era inutil, dar ştii bine cum reacţionează bogătaşii când îi trădează sănătatea: un simplu junghi şi se internează în spital. Ce s-ar alege de sărmana fată dacă am da la iveală acum matrapazlâcurile tatălui ei? Cât despre domnişoara asta atât de tăcută şi de opulentă, aflată cu noi în maşină, nu ar fi şi ea vinovată moral de acoperirea crimei? N-ar fi implicată în cine ştie ce scandaluri, dacă s-ar afla că timp de şase ani a fost întreţinută de un delincvent, când în schimbul complicităţii ei, când în schimbul altor favoruri, pe care prefer să nu le menţionez? Această apetisantă domnişoară este acum, datorită ţie, în afara oricărei suspiciuni, iar remuşcarea pentru că ar fi provocat moartea lui Isabel s-a risipit la aflarea veştii despre apropiata ei înzdrăvenire. Nimic n-o împiedică să lase în urmă pentru totdeauna exilul odios şi un trecut tulbure, să se reintegreze în excitanta viaţă barceloneză, să se înscrie la Facultatea de Filosofie şi Litere, să devină troţkistă, să avorteze la Londra şi să trăiască fericită. Ai întuneca un viitor atât de strălucit cu dorinţa ta infatuată de notorietate?

Am privit-o pe Mercedes, care îşi ţinea ochii aţintiţi pe fereastra maşinii. Cum stăteam de ceva vreme blocaţi la un semafor şi nimic nu putea să justifice râvna privirilor ei, am dedus că nu dorea să-i văd ochii.

— Promiteţi-mi, i-am spus comisarului Flores, că o puneţi în libertate pe soră-mea şi accept târgul.

Comisarul a râs cu poftă.

— Întotdeauna ai fost un profitor! mi-a spus el. Îţi promit să fac tot ce-mi stă în putinţă. Ştii doar că în vremurile astea nu mai sunt la fel de influent ca altădată. Totul depinde, în bună măsură, de rezultatul alegerilor.

— E bine, am zis, ştiind că-mi epuizasem forţa de negociere.

Maşina de patrulare a pornit, a parcurs cincizeci de metri şi

s-a oprit din nou.

— Cred, domnişoară, i-a spus comisarul lui Mercedes, că o să coborâţi aici. Dacă vă plac coridele, căutaţi-mă: am intrare liberă.

Mercedes a coborât din maşină fără să spună nimic şi am văzut cum îi dispăreau pepenii de vis în mulţime. Comisarul a spus:

— O să fie o plăcere să vă însoţesc la balamuc.

Iar şoferului:

— Ramon, încearcă s-o iei pe şoseaua de centură şi dacă e tot aglomerat, pune sirena.

Prin două manevre abile, şoferul a ieşit din aglomeraţie şi în scurt timp am parcurs străzile cu mare viteză. Am înţeles că, odată negociat asentimentul meu faţă de propunerile comisarului, nu mai avea niciun rost s-o lălăim în trafic. Pe fereastră am văzut trecând în viteză case, blocuri de locuinţe, maidane, fabrici sinistre, garduri vopsite cu secere, ciocane şi alte însemne pe care nu le-am înţeles, câmpuri uscate, pârâiaşe cu apă împuţită, fire electrice încurcate, munţi de reziduuri industriale, cartiere de vile de o suspectă utilitate, terenuri de tenis care se închiriau cu ora, mai ieftine dimineaţa, reclame despre viitoarele cartiere de vis, benzinării unde se vindea pizza, parcele de vânzare, restaurante cu specific, o reclamă la Iberia pe jumătate ruptă, sate triste şi păduri de pini. Iar eu mă gândeam că, la urma urmei, nu mi-a mers chiar aşa de rău, rezolvasem un caz complicat în care, fireşte, mai rămâneau câteva necunoscute destul de suspecte, mă bucurasem de câteva zile de libertate şi mă distrasem, dar mai ales cunoscusem o femeie foarte frumoasă şi plină de virtuţi, căreia nu-i păstram niciun fel de ranchiună şi a cărei amintire avea să mă însoţească mereu. M-am gândit că poate aş mai fi reuşit să refac echipa şi să câştig campionatul local, ca să ne înfruntăm în fine anul ăsta cu cei de la Pere Mau, ba chiar să le smulgem cupa, cu puţin noroc. Mi-am amintit că venise o oligofrenă nouă la pavilionul de sud, care nu mă privea cu ochi răi, că soţia unui candidat al Alianţei Populare promisese să dea cadou balamucului nostru un televizor color

dacă soţul ei câştiga alegerile, că în sfârşit puteam să fac un duş şi, cine ştie, să beau o Pepsi-Cola, dacă doctorul Sugrañes nu era prea supărat pe mine fiindcă îl amestecasem în aventura cu funicularul, că nu se sfârşea lumea dacă un lucru nu ieşea bine întru totul, că or să mai apară şi alte prilejuri ca să-mi demonstrez isteţimea şi că, dacă n-or să apară, o să fiu în stare să dau de ele şi singur.

---- Sfârşit ----

{1} Partid de extremă dreaptă alcătuit din nostalgici franchişti; dizolvat în 1982.

{2} *La Diagonal* – arteră principală din Barcelona care traversează în diagonală reţeaua de străzi dispuse în caroiaj, mai ales din zona centrală, nouă a oraşului *(n. tr.)*.

{3} Ramblas – cea mai cunoscută arteră de promenadă, comerţ stradal şi atracţii turistice din zona centrală a Barcelonei. *(n. tr.)*.

{4} Adolfo Suárez González (n. 25 septembrie 1932), politician spaniol, a fost prim-ministru al Spaniei între 1976 şi 1981.

{5} PSUC – acronimul de la Partit Socialista Unificat de Catalunya, partid catalan de stânga, cu simpatii comuniste, înfiinţat în 1936, ai cărui membri s-au exilat ori au acţionat în ilegalitate de-a lungul dictaturii franchiste din Spania şi care a reintrat în legalitate abia în 1977 *(n. tr)*.

{6} Corte Ingles – lanţ de magazine universale din Spania, de tipul şi calitatea Galeriilor Lafayette franţuzeşti, plasate de regulă în clădiri mari şi înalte din zonele centrale ale oraşelor, nu în stil hangar şi spre periferie, ca noile supermarketuri *(n. tr.)*.

{7} Duro - echivalentul „popular” al unei piese de cinci pesetas, monedă spaniolă atestată oficial încă din secolul al XVIII-lea şi înlocuită din iulie 2002 cu euro, la o paritate de 166 de pesetas. Însă în anii 1970, când se desfăşoară acţiunea romanului, valoarea monedei spaniole era mai ridicată *(n. tr.)*.

{8} Căile Ferate Spaniole *(n. tr.)*.

{9} Desert tradiţional pentru sărbătorile de iarnă din Spania, dar şi din Italia *(torrone),* echivalentul relativ al unei combinaţii de alviţă şi nuga balcanice, preparat cu migdale, nuci sau alune, precum şi în numeroase alte variante, inclusiv cu fructe confiate ori ciocolată *(n. tr.)*.

{10} Instrumentar *(n. tr.)*.

{11} (lat.) Aici zace V.H.H. Aceasta va servi cândva de aducere-aminte *(n. tr.)*.

{12} *Bou* (în catalană, pentru că acţiunea se petrece în Catalunia) înseamnă acelaşi lucru ca în română şi se pronunţă la fel *(n. tr.)*.

{13} Ensanche – cartier din Barcelona construit pe la mijlocul secolului al XIX-lea, cu o reţea de străzi perpendiculare şi blocuri, gândite iniţial pentru muncitori, locuite apoi de clasa de mijloc a oraşului *(n. tr.)*.

{14} Cuvânt argotic, folosit ca înjurătură: „la naiba!” *(n. tr.)*

{15} La *Salón Iris* aveau loc „luptele libere” (wrestling), iar Jose Tarres şi Pedro Bengoechea erau luptătorii cei mai cunoscuţi ai anilor ’30 şi ’40 *(n. tr.)*.

{16} Începutul reclamei la *Colacao,* cacaua solubilă cea mai vândută în

Spania anilor ’50 *(n. tr.)*.